

รายงานการวิจัย
เรื่อง

ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ
ในจังหวัดนนทบุรี
The Effectiveness of Municipal Administration According to
Decentralization in Nonthaburi Province

โดย
วิจิต บุญสนอง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ปีการศึกษา 2559

ชื่อโครงการวิจัย: ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจใน
จังหวัดนนทบุรี
ชื่อผู้วิจัย: วิชิต บุญสนอง
ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ: 2559

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจใน
จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจาย
อำนาจในจังหวัดนนทบุรี 2. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการ
กระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. เพื่อศึกษาปัญหาประสิทธิผล
การบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ
ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 400 คน
ได้รับกลับคืนมาและใช้ได้จริง จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมของประสิทธิภาพการบริหารงาน
เทศบาลตามหลักการกระจาย 1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ย 2.89 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่
1.06 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง 2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีค่าเฉลี่ย 2.97 มีค่าส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.12 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง 3. ด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.89 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.07 มีระดับ
ความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง 4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย
ที่ 2.96 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.06 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง 5. ด้านการจัด
ระเบียบชุมชน / สังคม มีค่าเฉลี่ย 2.83 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.03 มีระดับความสำเร็จอยู่ใน
ระดับปานกลาง สำหรับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการ
กระจายอำนาจ จำแนกตามขนาดของเทศบาล พบว่า ในภาพรวมมีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปาน
กลางทุกด้าน ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้ 1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2.94
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต เทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3.06 3. ด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2.92 4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม
ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเทศบาลตำบลและเทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน ที่ 3.04
และ 5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม เทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่ 2.92 นอกจากนี้ปัญหา
ที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
และด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ / การบริหารงานเทศบาล / หลักการกระจายอำนาจ

Research Title: The effectiveness of municipal administration according to decentralization in Nonthaburi province

Researcher: Vichit Boonsanong

Year: 2016

Abstract

The objective of research “The effectiveness of municipal administration according to decentralization in Nonthaburi province” was study and comparative the effectiveness of municipal administration according to decentralization, including the problem to the effectiveness of municipal administration according to decentralization in Nonthaburi province. The sample size used in this research was 400 people in subdistrict municipality, town municipality and city municipality in Nonthaburi province. The 400 questionnaires returned were useful. it is 100 percent.

Research findings were as follows: 1) Infrastructure had a mean of 2.89 with a standard deviation of 1.06 and had a success in moderate level. 2) Encouragement for quality of life had a mean of 2.97 with a standard deviation of 1.12 and had a success in moderate level. 3) Conservation of natural resources and environment had a mean of 2.89 with a standard deviation of 1.07 with a success in moderate level. 4) Art, culture, traditions and local wisdom results were a mean of 2.96 with a standard deviation of 1.06 and had a success in moderate level. 5) community organization/society results were a mean of 2.83 with a standard deviation of 1.03 and had a success in moderate level. For the comparative with the effectiveness of municipal administration according to decentralization in classified by size of the municipality results were moderate level in all aspects. Findings were as follows : 1) Infrastructure results were subdistrict municipality had the highest mean of 2.94 2) Encouragement for quality of life results were subdistrict municipality had the highest mean of 3.06 3) Conservation of natural resources and environment results were subdistrict municipality had the highest mean of 2.92 4) Art, culture, traditions and local wisdom results were subdistrict municipality and town municipality had the highest mean of 3.04 5) Organizing community/society results were town municipality had the highest mean of 2.92. Moreover, The problems of municipal administration according to decentralization in present are infrastructure and the community organization / society.

Keywords: effectiveness / municipal administration / decentralization

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. คำถามการวิจัย.....	3
3. วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	3
4. สมมติฐานการวิจัย.....	4
5. ขอบเขตการวิจัย	4
6. นิยามศัพท์เฉพาะ	6
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
1. แนวคิดทฤษฎีหลักการกระจายอำนาจ	9
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล	28
3. ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ.....	31
4. แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล.....	38
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	46
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	47
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	47
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	52
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	55
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
	7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 57
บทที่ 4	ผลการวิจัย 59
	1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี 59
	2. ผลการศึกษาปัญหาประสิทธิภาพผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี 63
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 91
	1. สรุปผลการวิจัย..... 91
	2. ผลการวิจัย..... 95
	3. อภิปรายผล..... 104
	4. ข้อเสนอแนะ 109
บรรณานุกรม 111
ภาคผนวก 118
	ภาคผนวก ก เครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถามการวิจัย)
ประวัติผู้วิจัย 126

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1	จำนวนประชากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตเทศบาลจังหวัดนนทบุรี 49
3.2	จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี 50
3.3	จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี 51
4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 56
4.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี 64
4.3	ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมของประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี 70
4.4	ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ 72
4.5	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ 75
4.6	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอายุ 76
4.7	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพสมรส 77
4.8	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาล 78
4.9	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา 79
4.10	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอาชีพ 80
4.11	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน 81
4.12	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามตำแหน่งในชุมชน 82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่.....	83
4.14 สรุป ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	84

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	โครงสร้างของเทศบาล.....	42
2.2	กรอบแนวคิดในการวิจัย	46
4.1	แสดงภาพรวมของประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ในจังหวัดนนทบุรี.....	71
4.2	แสดงภาพประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่.....	74

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้แก่ การบริหารราชการส่วนกลาง (ใช้หลักการรวมอำนาจ (Centralization)) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค (ใช้หลักการแบ่งอำนาจ (Deconcentration)) และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ใช้หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)) ในอดีตที่ผ่านมา การบริหารราชการแผ่นดินไทยเน้นการบริหารแบบรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคมากกว่าการกระจายอำนาจ การบริหารงานลักษณะดังกล่าว ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมาก (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2554 : 35) ได้กล่าวสรุปไว้ โดยนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาจัดเป็นกลุ่มปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดังนี้ 1. ด้านการบริหารงาน 2. ด้านการบริหารการเงิน 3. ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ 4. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งปัญหาทั้ง 4 ประการจำเป็นต้องเร่งแก้ไขอย่างเร่งด่วน จึงจะทำให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์และดำเนินตามนโยบายรัฐบาลได้ ทั้งนี้ ดังนั้น การกระจายอำนาจการปกครอง จึงเป็นยุทธศาสตร์หลักในการบริหารจัดการบ้านเมืองของรัฐในระบอบประชาธิปไตย โดยมุ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของชุมชนตามเจตนารมณ์ที่ตนเองต้องการและเป็นรากฐานการปกครองประเทศ

สำหรับหลักการกระจายอำนาจให้แก่ส่วนท้องถิ่น ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะได้รับอำนาจตามกฎหมายให้ดำเนินการตามภารกิจหน้าที่อย่างชัดเจน โดยมีพื้นที่รับผิดชอบและมีผู้บริหารท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ซึ่งการบริการสาธารณะ (Public service) แก่ประชาชนในท้องถิ่นนี้ เป็นการดำเนินการที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการมีประสิทธิภาพหรือประสบความสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารองค์กรที่มีวิสัยทัศน์ ความรู้ ความสามารถในการบริหารงานเพื่อนำพาให้องค์กรไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น สิ่งที่สำคัญในการบริหาร คือ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งประสิทธิผลสามารถมองได้ 2 อย่าง (สมคิด เลิศไพฑูรย์, 2543 : 15) ได้แก่ 1. ประสิทธิภาพระดับบุคคล โดยเน้นที่บุคคลในการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ 2. ประสิทธิภาพระดับองค์กร คือ เน้นที่ผลงานทั้งองค์กร ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ คือ 1. การผลิต (Production) 2. ประสิทธิภาพ (Efficiency) เน้นที่ความประหยัดและความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร 3. ความพึงพอใจ (Satisfaction) เน้นความสำเร็จที่สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของประชาชน

4. การปรับเปลี่ยน (Addictiveness) เน้นที่การปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน และ 5. การพัฒนา (Development) สามารถเพิ่มพูนศักยภาพ (Potential) ขององค์กรเพื่อให้ก้าวหน้าตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ซึ่งเมื่อนำมาสะท้อนการบริหารงานขององค์กรปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย จะเห็นว่ายังมีการบริหารจัดการหลายๆ อย่างที่ควรต้องทำการศึกษาและดำเนินการแก้ไขเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลในบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจ เป็นการบริการสาธารณะให้แก่คนในท้องถิ่นตามครรลองของหลักการบริหารเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เมื่อรากฐานดี ย่อมทำให้ประเทศมั่นคงตามไปด้วย แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันพบว่ามีเรื่องร้องเรียนจากประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลในลักษณะต่าง ๆ เช่น ร้องเรียนศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ หรือร้องทุกข์ผ่านสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องน้ำไม่ไหล ไฟไม่สว่าง ทางไม่สะดวก ความไม่โปร่งใสหรือการบริการอื่น ๆ ซึ่งปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไขอย่างทันท่วงที หรือเทศบาลไม่มาดูแล พยายามหลีกเลี่ยงการดำเนินงาน (เสริมพงษ์ ลิบลับ, 2553 : 9)

เทศบาล (Municipality) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งในรูปของการกระจายอำนาจการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย และมีวิวัฒนาการมาอย่างยาวนานตั้งแต่รัชกาลที่ 5 โดยทรงริเริ่มการจัดตั้งสุขาภิบาลท่าฉลอม ในปี พ.ศ. 2448 เป็นต้นมา กระทั่งการจัดตั้งเทศบาลขึ้นใน พ.ศ. 2476) ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และได้แก้ไขถึง พ.ศ.2543 ได้กำหนดให้จัดตั้งท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลได้ 3 ประเภท คือ

1. เทศบาลตำบล (Sub district Municipality) ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล

2. เทศบาลเมือง (Town Municipality) ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติกิจการต่าง ๆ ตามกฎหมาย สำหรับการยกฐานะท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลเมืองให้ประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกา

3. เทศบาลนคร (City Municipality) ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติกิจการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด สำหรับการยกฐานะท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลนครให้ประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกา

นอกจากหลักเกณฑ์ข้างต้นแล้ว ในปี พ.ศ.2542 ได้มีการออกพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล ทำให้สุขาภิบาลที่เคยมีอยู่เดิมจำนวน 980 แห่ง (ก่อนวันที่ 25 พฤษภาคม 2542) ยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลโดยปริยาย

ปัจจุบันมีเทศบาลทั่วประเทศทั้งหมด จำนวน 2,441 แห่ง โดยแยกเป็น เทศบาลนคร จำนวน 30 แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน 178 แห่ง และเทศบาลตำบล จำนวน 2,233 แห่ง (ที่มา : สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, ประกาศ ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์

2559) โดยในจังหวัดนนทบุรีได้มีเทศบาล ทั้งสิ้น 17 แห่ง โดยแยกเป็น เทศบาลตำบล 11 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง และเทศบาลนคร 2 แห่ง และได้รับการถ่ายโอนภารกิจตามแผนและขั้นตอน กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยในการทำงานของเทศบาล จำเป็นต้องบริหารงาน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน ทั้งด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องให้ผู้มารับบริการเกิดความพึงพอใจ อันจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ต่อประชาชน อย่างไรก็ตาม ในการทำงานของเทศบาลมักจะถูกมองว่าการทำงานของเทศบาลไม่ เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ ไม่ค่อยได้รับความสะดวก มีขั้นตอนมาก มีความล่าช้า ให้บริการโดยไม่เสมอ ภาคกัน หรือแม้กระทั่งความไม่โปร่งใส ตรวจสอบยาก เป็นต้น ทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่ยอมติดต่อ ไม่สนใจ หรือไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมบางอย่างกับเทศบาล ทำให้การดำเนินงานของเทศบาลไม่ บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของเทศบาลได้ ดังนั้นจากปัญหาที่กล่าวมา ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย สนใจศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี เนื่องจากผู้วิจัยอยากประเมินว่าการบริหารงานของเทศบาลมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพราะในจังหวัด นนทบุรีส่วนใหญ่มีสภาพเป็นเมืองหรือกึ่งเมืองกึ่งชนบทเพราะอยู่ติดกับกรุงเทพฯ และสภาพปัญหา หรือการดำเนินโครงการประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดหรือไม่ มีปัจจัยอะไรที่ทำให้เกิดปัญหาการ บริหารงานของเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนางานในแต่ละด้าน ตามหลักการกระจายอำนาจในภารกิจที่สอดคล้องกับการบริหารงาน ตลอดจนการเสนอแนะนโยบาย ให้กับเทศบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ต่อไป

2. คำถามการวิจัย

- 2.1. ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี เป็นอย่างไรบ้าง
- 2.2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจาย อำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นอย่างไร
- 2.3. ปัญหาประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี มีอะไรบ้าง

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 3.1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัด นนทบุรี
- 3.2. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3.3 เพื่อศึกษาปัญหาประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

4. สมมติฐานการวิจัย

ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรีแตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาล วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งในชุมชน ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่

5. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์เชิงลึกถึงประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (The effectiveness of municipal administration according to decentralization in Nonthaburi province.) เพื่อให้เกิดการประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ทั้งจะทำให้เกิดคุณภาพและศักยภาพสูงสุด โดยในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตการวิจัย ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีและหลักการของประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี สำหรับหลักประสิทธิผลในการบริหารงาน ได้แก่ หลักประสิทธิผลด้านงานโครงสร้างพื้นฐาน, หลักประสิทธิผลด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต, หลักประสิทธิผลด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, หลักประสิทธิผลด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น, หลักประสิทธิผลด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม

1.2 ศึกษาแนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

1.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาล วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งในชุมชน ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1.ประสิทธิผลด้านงานโครงสร้างพื้นฐาน 2. ประสิทธิผลด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3. ประสิทธิผลด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. ประสิทธิผลด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 5. ประสิทธิผลด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม

2. ขอบเขตด้านประชากร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนซึ่งมีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี มีทั้งหมดจำนวน 17 เทศบาล แบ่งออกเป็น เทศบาลตำบล 11 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง และเทศบาลนคร 2 แห่ง ซึ่งมีประชากรในพื้นที่ทั้งหมดจำนวน 652,346 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2558. Online : <http://www.dla.go.th/work/abt/> สืบค้นวันที่ 25 ตุลาคม 2559.) และเมื่อคิดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งได้กำหนดพื้นที่ใช้เฉพาะเทศบาลที่อยู่ในจังหวัดนนทบุรี ได้แก่

1. เทศบาลตำบลไทรม้า
2. เทศบาลตำบลไทรน้อย
3. เทศบาลตำบลบางม่วง
4. เทศบาลตำบลบางใหญ่
5. เทศบาลตำบลเสาธงหิน
6. เทศบาลตำบลบางเลน
7. เทศบาลตำบลบ้านบางม่วง
8. เทศบาลตำบลปลายบาง
9. เทศบาลตำบลศาลากลาง
10. เทศบาลตำบลบางสีทอง
11. เทศบาลตำบลบางพลับ
12. เทศบาลเมืองบางกรวย
13. เทศบาลเมืองบางศรีเมือง
14. เทศบาลเมืองบางบัวทอง
15. เทศบาลเมืองพิมลราช
16. เทศบาลนครนนทบุรี
17. เทศบาลนครปากเกร็ด

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ผู้ศึกษาได้กำหนดระยะเวลาในการศึกษา คือ ช่วงระยะเวลาในการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2559-ตุลาคม พ.ศ. 2560 โดยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณในช่วงเดือน เมษายน-พฤษภาคม พ.ศ. 2560 เป็นเวลาทั้งสิ้น 2 เดือน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1. ประสิทธิภาพ หมายถึง การบรรลุผลสำเร็จของงานตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

6.2. เทศบาล หมายถึง องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นการปกครองในระดับที่ใกล้ชิดชุมชนมากที่สุด

6.3. การบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ หมายถึง การดำเนินงานของเทศบาลที่ต้องปฏิบัติตามภารกิจพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 คือ

1. ประสิทธิภาพด้านงานโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง ผลสำเร็จของงานว่าเทศบาลได้บริหารงานให้เป็นไปตามความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนเพียงใด

2. ประสิทธิภาพด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต หมายถึง ผลสำเร็จของงานจากการบริหารงานในการดูแลและจัดทำโครงการต่างๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ซึ่งการให้บริการในด้านนี้ของเทศบาลจะมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่

3. ประสิทธิภาพด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ผลสำเร็จของงานโดยประชาชนเห็นว่าการบริหารงานของเทศบาล ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. ประสิทธิภาพด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ผลสำเร็จของงานโดยประชาชนเห็นว่าเทศบาลให้บริหารงานเกี่ยวกับงานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยได้สร้างจิตสำนึกของความเป็นคนในท้องถิ่นให้ร่วมกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. ประสิทธิภาพด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม หมายถึง ผลสำเร็จของงานโดยเทศบาลได้บริหารงานเพื่อให้ประชาชนได้รับการดูแลและช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ อย่างทันเวลาเมื่อเกิดความเดือดร้อนและการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขขอประชาชนในพื้นที่ตามกฎระเบียบที่ตั้งไว้รวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1. ได้ทราบถึงประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

7.2. ได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

7.3. ได้ทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

7.4. ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในทางวิชาการและประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ตลอดจนการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ อย่างยั่งยืนมีประสิทธิภาพที่เจริญและก้าวหน้าขึ้นต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (The effectiveness of municipal administration according to decentralization in Nonthaburi province.) เป็นการศึกษาที่ตระหนักถึงความสำคัญของประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจะนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาประเทศ ในอีกทางหนึ่ง ดังนั้นแล้ว การปฏิบัติงานใด ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพการบริหารงานหลักการกระจายอำนาจ

อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 282 และมาตรา 287 (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550: 112-115) ซึ่งกำหนดให้มีการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการและจัดทำบริการสาธารณะที่สอดคล้องกับความต้องการและเจตนารมณ์ของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นและกำหนดให้มีการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น โดยการจัดให้มีกลไกการตรวจสอบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยประชาชนเป็นหลัก ตลอดจนได้กำหนดให้คนในท้องถิ่นมีสิทธิในการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการสำหรับให้ประชาชนคนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมหรือการประชาคม ดังกล่าวด้วย และนอกจากนั้นในหมวด 5 ซึ่งเป็นแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 (มาตรา 75 - มาตรา 87) (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550: 21-28) กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐรวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตาม เช่น มาตรา 78(1) โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ

มาตรา 78(3) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ในบทนี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 หัวข้อใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีหลักการกระจายอำนาจของเทศบาล
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล
3. ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ
4. แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดทฤษฎีหลักการกระจายอำนาจ

เมื่อสังคมได้ผ่านขั้นตอนทางประวัติศาสตร์ การล่าอาณานิคมและสงครามสิ้นสุดลง มีความเจริญมากขึ้น เข้าสู่ยุคของการปกครองแบบประชาธิปไตย หลังการฟื้นฟูจากสงคราม ได้มีการนำระบบราชการแบบ Weberian (Mahmoud et al., 2010: 62-63) มาใช้ในการบริหารราชการและได้แพร่ไปยังประเทศต่าง ๆ แต่การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของความเจริญ ทำให้ระบบราชการแบบ Weberian [Weberian เป็นทฤษฎีการบริหารงานระบบราชการแบบมีลำดับชั้น (Hierarchy)] มีการสั่งการอย่างเป็นทางการ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เน้นเป้าหมายของการปฏิบัติงาน) (บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี, 2544: 4) นั้นยากที่จะนำไปประยุกต์ใช้ เพราะเหตุว่า ระบบราชการได้ขยายตัวขึ้น มีการใช้อำนาจที่บิดเบือนไป แสวงหาผลประโยชน์และเกิดการคอร์รัปชันในที่สุด ผลร้ายที่สุดที่เกิดขึ้น คือ โครงสร้างระบบราชการในการปกครองบ้านเมืองและการบริหารจัดการขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขาดการยืดหยุ่น ต่อมาจึงทำให้เกิดแนวคิดที่ต้องหันย้อนมามองในเรื่องของการอภิบาล สร้างคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารจัดการประเทศ ยกกระตือรือร้นการพัฒนาทางการเมือง ทางเศรษฐกิจและทางสังคมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและอย่างยั่งยืน

ดังที่ได้กล่าวข้างต้น การบริหารงานแบบรวมอำนาจทำให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่ล่าช้าและไม่สามารถตอบสนองได้ทันที่วันเวลาเปลี่ยนไปจึงต้องมีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อให้นโยบายของรัฐและการบริการสาธารณะได้ตอบสนองอย่างทันทีและตรงถึงประชาชนในพื้นที่ ได้รับบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง ดังนั้นการกระจายอำนาจจึงมีความสำคัญยิ่ง

การกระจายอำนาจ (Decentralization) สู่อำเภอ เป็นยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการบ้านเมืองของรัฐบาลในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยมุ่งลดบทบาทของรัฐส่วนกลาง (decentralize) ลงเหลือภารกิจหลักเท่าที่จำเป็นต้องทำเท่าที่จำเป็นและให้ประชาชนได้มีส่วนในการบริหารงานชุมชนท้องถิ่นของตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนมากขึ้น การกระจายอำนาจสู่อำเภอ จึงเป็นการจัดความสัมพันธ์ทางอำนาจหน้าที่ใหม่ ระหว่างส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น ให้สมดุลและสอดคล้องกับสภาพการณ์บ้านเมืองที่เจริญรุ่งเรืองขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปในสภาวะที่สังคมมีกลุ่มที่หลากหลาย มีความต้องการและความคาดหวังจากรัฐที่เพิ่มขึ้น (ด้านสวัสดิการสังคม สิทธิ เสรีภาพ

และความเสมอภาค) บางครั้งมีความแตกต่างกัน ชัดแย้งกัน ในขณะที่รัฐเองก็มีขีดความสามารถและทรัพยากรที่จำกัด ในการตอบสนองปัญหา ความต้องการ ที่เกิดขึ้นในแต่ละท้องถิ่นได้ทันต่อเหตุการณ์ และตรงกับความต้องการของท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นการกระจายจากส่วนกลางให้กับท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

1. กระจายหน้าที่ ที่เป็นประโยชน์โดยตรงกับท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการเอง
2. อำนาจการตัดสินใจ เป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจดำเนินการตามหน้าที่ที่ส่วนกลางกระจายไปให้ท้องถิ่นดำเนินการ
3. ทรัพยากรการบริหารเป็นการกระจายบุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยี ที่เหมาะสมให้กับท้องถิ่น
4. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นการกระจายความรับผิดชอบต่อภารกิจ หน้าที่ ที่รัฐกับผู้บริหารท้องถิ่น และประชาชน ร่วมกันรับผิดชอบ
5. เป็นการกระจายความพร้อม ที่มีอยู่ในส่วนกลางให้กับท้องถิ่น เพื่อสร้างขีดความสามารถให้แก่ท้องถิ่น เป็นการทำให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายของการกระจายอำนาจ

1. เพื่อให้บริการต่างๆ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ทำให้พื้นที่ต่างๆ เกิดการพัฒนา ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ประเภทของการกระจายอำนาจ

1. การมอบอำนาจการตัดสินใจด้านการบริหารจัดการจากส่วนกลางสู่ภูมิภาค
2. การมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรกึ่งรัฐ ที่เป็นอิสระ ภายใต้การกำกับจากภาครัฐ
3. การกระจายอำนาจการปกครองให้แก่รัฐบาลส่วนท้องถิ่น
4. การมอบหน้าที่ให้แก่องค์กร หรือ หน่วยงานเอกชน
5. การสร้างให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ข้อดีของการกระจายอำนาจ

1. แบ่งเบาภาระของรัฐบาล
2. ทำให้ปัญหาในแต่ละท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมให้คนแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถพัฒนาบทบาทตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นตน
4. เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดขั้นตอนการดำเนินการ อันเนื่องจากการล่าช้าในการตัดสินใจจากส่วนกลาง
5. เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง
6. เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองอย่างยั่งยืน
7. เป็นพื้นฐานสำคัญของคนในท้องถิ่นในการก้าวขึ้นไปดูแลแก้ไขปัญหาในระดับชาติ
8. เสริมสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและทั้งประเทศ เนื่องจากปัญหาต่างๆ ได้รับการแก้ไข สังคมมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาทในการจัดการดูแลสังคมของตนเอง

1.1 ความหมายของการกระจายอำนาจ

ลิขิต วีระเวทิน (2535 : 3) ได้ให้ความสำคัญของการกระจายอำนาจ ไว้ว่า การกระจายอำนาจ การปกครองมีความสำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยสรุปได้ 2 ประเด็นใหญ่ ๆ คือ

1. การกระจายอำนาจถือเป็นรากแก้วของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย เนื่องด้วยประชาธิปไตยต้องประกอบด้วยโครงสร้างส่วนบน คือ ระดับชาติ และโครงสร้างส่วนล่าง คือ ระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่น อย่างแท้จริงคือรากแก้วเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย

2. การกระจายอำนาจ มีความสำคัญในเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาชนบท โดยเฉพาะในการมีส่วนร่วมของประชาชน ถึงลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยโครงสร้างการปกครองตนเองในลักษณะที่มีความอิสระพอสมควร ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2541 : 15) การกระจายอำนาจ หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบจากศูนย์กลางหรือศูนย์รวมอำนาจไปยังพื้นที่หรือ อาณาเขตรอบ ๆ จากระดับบนไปสู่ระดับล่างหรือจากระดับชาติไปสู่ท้องถิ่นเป็นการถ่ายโอน อำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจทั้งหมดหรือบางส่วน

สมศักดิ์ ตลประสิทธิ์ (2544 : 1) กล่าวว่า การกระจายอำนาจ เป็นอำนาจการตัดสินใจในการดำเนินงานต่างๆ กระจายจากส่วนกลางไปยังหน่วยงานรองลงมา ต่างๆ ที่ถูกกำหนดไว้ตามภารกิจหน้าที่

โกวิท พวงงาม (2545 : 3) กล่าวว่า การกระจายอำนาจเป็นการกระทำหรือมาตรการที่รัฐบาลกลางหรือราชการส่วนกลางได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือ บริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่นหรือโอนภารกิจบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐไปให้หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักการเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาของตนเองใน ระดับท้องถิ่นทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้

สถาบันพระปกเกล้า (2545 : 525) กล่าวว่า กระจายอำนาจ หมายถึง วิธีการที่รัฐกลางมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค เพื่อให้องค์กรนั้นจัดบริการสาธารณะบางอย่างโดยอิสระตามสมควรและ รัฐบาลโดยราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคจะทำหน้าที่ควบคุมดูแล แต่ไม่มีอำนาจบังคับบัญชา

เอเจอร์ (Ager, 1998 : 143) กล่าวว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง กระบวนการมอบหมายอำนาจการบริหารของรัฐจากส่วนกลางลงไปสู่ท้องถิ่น โดยให้ผู้บริหารระดับท้องถิ่นนั้นเป็นผู้ปฏิบัติและรับผิดชอบโดยตรงต่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ คือ ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการดูแลกิจกรรมหลาย ๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการแทบทุกอย่างของท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแลมักจะได้แก่ ระบบสาธารณสุข โภค การศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม การดูแลชีวิตทรัพย์สินและการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

เพรสคาเดออร์ (Prescador, 1989 : 1317) กล่าวว่า กระจายอำนาจ หมายถึง การมอบอำนาจและหน้าที่ไปให้ทุกระดับในสายการบังคับบัญชา ซึ่งจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนในองค์กรและเป็นหลักประกันโดยให้ความคุ้มครองทางกฎหมายในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องและให้กลุ่มต่าง ๆ ที่ได้รับการกระจายอำนาจมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน

UNDP (United Nations Development Programme, 1998 : 1) ได้กล่าวถึง การกระจายอำนาจ คือ ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการบริหาร การคลังและการเมือง ในการออกแบบของระบบการกระจายอำนาจทั้ง 3 อย่างจะต้องเกี่ยวข้องกัน (Decentralization is a mixture of administrative, fiscal and political functions and relationships. In the design of decentralization systems all three must be included.)

Falletti (2004 : 3) ได้กล่าวถึง การกระจายอำนาจ คือ กระบวนการจัดการของการปฏิรูปรัฐ เป็นเรื่องราวของการปฏิรูปการเมือง วัตถุประสงค์สำหรับการส่งผ่านของความรับผิดชอบต่อทรัพยากรและอำนาจตามกฎหมายจากระดับสูงถึงระดับล่างของรัฐ การกระจายอำนาจไม่ได้รวมถึงการส่งผ่านจากอำนาจระหว่างสิ่งที่ไม่ใช่รัฐ อย่างไรก็ตาม การปฏิรูปการกระจายอำนาจสามารถทำได้ในสอง

อย่างในอำนาจตามกฎหมายและสิ่งแวดล้อมประชาธิปไตย เหมือนการกระจายอำนาจและประชาธิปไตยที่ไม่ได้มีความหมายเหมือนกัน (Decentralization is a process, a set of state reforms. It is a series of political reforms aiming for the transfer of responsibilities, resources and authority from higher level to lower levels of state. Decentralization does not include the transfer of authority among non-state actors. However, decentralization reforms may take place both in authoritarian and democratic environments, as decentralization and democratization do not have the same meaning)

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจ จากภาครัฐส่วนกลาง ให้แก่องค์กรอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ ส่วนภูมิภาค องค์กรอิสระ องค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชน โดยเฉพาะภาคประชาชน ไปดำเนินการแทน ซึ่งการถ่ายโอนดังกล่าว อาจจะมีลักษณะเป็นการถ่ายโอนเฉพาะภารกิจ ซึ่งเป็นการแบ่งภารกิจ ให้แก่ องค์กรที่ได้รับการกระจายอำนาจดำเนินการ หรือ เป็นการถ่ายโอนโดยยึดพื้นที่เป็นหลัก ซึ่งเป็นการ แบ่งพื้นที่เป็นหน่วยงานย่อยในการดำเนินการ

1.2 รูปแบบการกระจายอำนาจ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2541) ได้กล่าวถึง รูปแบบการกระจาย คือ การกระจายอำนาจไม่มี รูปแบบสำเร็จที่แน่นอนตายตัว ตัวแบบของการกระจายอำนาจมีหลายรูปแบบ จำเป็นต้องพัฒนา รูปแบบการกระจายอำนาจให้เหมาะสมสอดคล้องกับประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ ของประเทศ การกระจายอำนาจจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับบริบททางการเมืองและ บริบททางสังคม

ประกอบ บุรัตน์ (2540, อ้างใน ชีระ รุณเจริญ, 2545 : 48-49) ได้กล่าวถึง รูปแบบการ กระจายอำนาจว่าสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบการแบ่งอำนาจ คือ การถ่าย โอนบทบาทหน้าที่ของส่วนกลางให้กับส่วนท้องถิ่นตามลำดับขั้นตอนของการบังคับบัญชาจากระดับ กระทรวงสู่ท้องถิ่น 2) รูปแบบการให้อำนาจอิสระ คือ การถ่ายโอนความรับผิดชอบในหน้าที่ให้กับ หน่วยงานในระดับภูมิภาคหรือระดับท้องถิ่น 3) รูปแบบการมอบอำนาจ คือ การให้อำนาจแก่ท้องถิ่น อย่างเต็มที่ ได้แก่ การถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในความรับผิดชอบ ให้กับหน่วยงานภายใต้ขอบข่ายที่ กฎหมายกำหนด 4) รูปแบบการให้เอกชน/องค์กรเอกชนดำเนินการ คือ การให้เอกชนเข้าดำเนินการ ในกิจการที่รัฐบาลเองไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมศักดิ์ ตลประสิทธิ์ (2544 : 7) รูปแบบของการกระจายอำนาจ มีอยู่ 2 ลักษณะ คือ 1) แบบมอบอำนาจ หมายถึง การมอบอำนาจการตัดสินใจบางส่วนให้แก่หน่วยงานรองลงไปในการตัดสินใจ 2) แบบเบ็ดเสร็จ หมายถึง หน่วยงานย่อยความเบ็ดเสร็จในการตัดสินใจในการบริหารและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติภารกิจของตนเองอย่างมีอิสระ

วัลลภ สำพาย,และพันธ์เทพ วิฑิตอนันต์ (2549 : 8 - 9) ได้กล่าวถึง รูปแบบการกระจายอำนาจแบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) การกระจายการบริหาร 2) การแบ่งอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ ให้หน่วยราชการระดับต่าง ๆ สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้โดยไม่ต้องเสนอขออนุมัติหรือขอความเห็นชอบจากหน่วยงานระดับเหนือขึ้นไป

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2551 : 6) รูปแบบการกระจายอำนาจ หมายถึง การถ่ายโอนบทบาทหน้าที่ของส่วนกลางให้กับส่วนท้องถิ่นตามลำดับขั้นตอนของการบังคับบัญชาจากระดับกระทรวงสู่ท้องถิ่นโดยแบ่งภารกิจงานการถ่ายโอนไว้ดังนี้

- 1) ด้านงานโครงสร้างพื้นฐาน เป็นการดูแลงานเกี่ยวกับถนน ไฟฟ้า ประปา การก่อสร้างต่าง ๆ โดยมีการขออนุญาตจากท้องถิ่นได้โดยตรง
- 2) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต เป็นการให้การสงเคราะห์ในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส รวมถึงงานในด้านการส่งเสริมอาชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน
- 3) ด้านงานการจัดระเบียบชุมชนและสังคม เป็นการดูแลในด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- 4) ด้านงานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นงานเกี่ยวกับการดูแลทรัพยากรให้เหมาะสมและสมดุลเชื่อมโยงกับระบบนิเวศได้
- 5) ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการส่งเสริม พื้นฟูและอนุรักษ์งานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

แฮนสัน (Hanson, 1991 : 31-35) รูปแบบของการกระจายอำนาจ มี 3 รูปแบบ คือ 1) การถ่ายโอนงานและปริมาณงานที่ต้องทำไปยังหน่วยงานย่อยระดับล่าง 2) การถ่ายโอนอำนาจ เป็นการทำหน้าที่แทนซึ่งต้องเป็นการปฏิบัติภายในกรอบของนโยบายที่กำหนดจากส่วนบนให้สามารถทำแทนได้ 3) การถ่ายโอนความรับผิดชอบ คือ การโยกย้ายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ของอำนาจหน้าที่ไปยังหน่วยงานซึ่งทำโดยอิสระ

มานอร์ (Manor, 1999 : 4-12) ได้กล่าวถึง รูปแบบของการกระจายอำนาจสามารถแบ่งได้ 5 ลักษณะ ได้แก่

1) การกระจายอำนาจโดยจำเป็นหรือโดยปริยาย การกระจาย อำนาจในลักษณะนี้ เกิดจากสถานการณ์ที่สถาบันหรือองค์กรของรัฐบาลเกิดความล้มเหลวในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ มีอาจสามารถเข้าไปใช้อำนาจหรือมีอิทธิพลในดินแดนที่ตนปกครองอยู่ได้และจากสภาวะที่ประชาชนในระดับรากหญ้าเกิดความไม่เชื่อใจในรัฐบาล เหล่านี้จึงเป็นผลให้ประเทศที่มีภาคประชาสังคมมีความตื่นตัวและเข้มแข็ง

2) การแปรรูปกิจการของภาครัฐ (Privatization) ได้แก่ การโยกโอน (handover) กิจการบางอย่างที่เคยจัดทำโดยหน่วยงานของรัฐไปให้ภาคเอกชนเป็นผู้จัดทำแทน เช่น กิจการขนส่งมวลชน กิจการโทรคมนาคม การไฟฟ้า เป็นต้น การกระจายอำนาจในรูปแบบนี้เกิดจากแรงผลักดันของความคิดที่ว่า กิจการบางอย่างนั้น เอกชนสามารถจัดทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถให้บริการต่อสังคมได้ดีกว่าการจัดทำโดยภาครัฐ โดยให้กลไกทางการตลาดเข้ามามีบทบาทมากกว่าที่จะถูกผูกขาดโดยรัฐซึ่งมักจะก่อให้เกิดความไร้ประสิทธิภาพและการบริการที่มีคุณภาพต่ำ

3) การกระจายอำนาจภายใต้หลักการแบ่งอำนาจ (deconcentration) การกระจายอำนาจในลักษณะนี้เป็นการแบ่งอำนาจของรัฐบาลกลางไปยังองค์กรในระดับรองลงไป ที่ออกไปทำงานในพื้นที่นอกศูนย์กลางหรือท้องถิ่น โดยที่องค์กรภายใต้หลักการแบ่งอำนาจนี้จะมีอิสระตามสมควรในการตัดสินใจต่าง ๆ ภายในพื้นที่ที่ตนดูแล ซึ่งการกระจายอำนาจในลักษณะนี้มักเกิดขึ้นภายในระบบราชการโดยการแบ่งเอาภารกิจและอำนาจหน้าที่ออกไปยังองค์กรที่ทำงานอยู่ในพื้นที่ท้องถิ่น เพื่อจัดทำบริการและปกครองพื้นที่นั้นๆ อย่างมีเอกภาพภายใต้องค์กรเดียว บางครั้งจึงเรียกการกระจายอำนาจ ในลักษณะนี้ว่า “การกระจายอำนาจทางการบริหาร”

4) การกระจายอำนาจ ภายใต้หลักการมอบอำนาจ (delegation) เป็นการมอบอำนาจนี้จะมีระดับของการกระจายอำนาจที่ให้อิสระสูงกว่าการแบ่งอำนาจ อีกทั้งการกระจายอำนาจจะเน้นในเชิงของ “ภารกิจหน้าที่” มากกว่าการย้ำเน้นในเรื่องของ “พื้นที่” ดังเช่นการแบ่งอำนาจ กล่าวคือการมอบอำนาจเป็นการกระจายอำนาจที่รัฐส่วนกลางอาจมอบอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรกึ่งอิสระ องค์กรมหาชน โดยมีการกำหนดภารกิจเฉพาะที่ชัดเจนให้องค์กร เหล่านี้สามารถที่จะตัดสินใจและใช้อำนาจหน้าที่ภายในขอบเขตของตนได้โดยอิสระ แต่รัฐส่วนกลางก็ยังคงมีอำนาจอยู่เหนือองค์กรเหล่านี้โดยอาศัยมาตรการทางกฎหมายเป็นกรอบในการควบคุมและกำกับบทบาทขององค์กรภายใต้หลักการมอบอำนาจ

5) การกระจายอำนาจภายใต้หลักการโอนอำนาจ (Devolution) การกระจายอำนาจภายใต้แนวคิดเรื่องการโอนอำนาจ ถือได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจที่สะท้อนให้เห็นถึงระดับของการกระจายอำนาจ ที่กว้างขวางมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการกระจายอำนาจในรูปแบบนี้ จะถูกใช้เพื่ออธิบาย

ถึงสภาวะที่รัฐส่วนกลางมีการถ่ายโอนหรือยกอำนาจการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ไปยังองค์กรตัวแทนของพื้นที่ ชุมชน หรือท้องถิ่น ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและองค์กรที่รับการโอนอำนาจนี้จะมีตัวแทนที่ประชาชนภายในพื้นที่ นั้นๆ เลือกเข้ามาเพื่อทำหน้าที่ตัดสินใจและกำหนดนโยบายต่างๆได้ด้วยตนเอง จึงมีการเรียกการกระจายอำนาจในลักษณะนี้ว่า “การกระจายอำนาจในทางการเมือง” หรือ “การกระจายอำนาจ ที่เน้นความเป็นประชาธิปไตย”

1.3 การกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ ไว้ ดังนี้

มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- (1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ
- (3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
- (4) การสาธารณสุขูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- (5) การสาธารณูปการ
- (6) การส่งเสริม การฝึกและประกอบอาชีพ
- (7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- (8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (9) การจัดการศึกษา
- (10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส
- (11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- (13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (14) การส่งเสริมกีฬา
- (15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- (17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- (18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- (19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

- (20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
 - (21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
 - (22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
 - (23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ
 - (24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - (25) การผังเมือง
 - (26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
 - (27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
 - (28) การควบคุมอาคาร
 - (29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - (30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
 - (31) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- มาตรา 17 ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้
- (1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
 - (2) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
 - (3) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
 - (4) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
 - (5) การคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - (6) การจัดการศึกษา
 - (7) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน
 - (8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
 - (9) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
 - (10) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
 - (11) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
 - (12) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ

- (13) การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
- (14) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (15) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุนและการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ
- (16) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- (17) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
- (18) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
- (19) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
- (20) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ
- (21) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร
- (22) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (23) การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด
- (24) จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- (25) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในการพัฒนาท้องถิ่น
- (26) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- (27) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส
- (28) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (29) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 18 ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการ สาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 16 และมาตรา 17

มาตรา 19 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษไม่เต็มพื้นที่จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 16 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มี

กฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเต็มพื้นที่จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 16 และมาตรา 17

มาตรา 20 ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันให้คณะกรรมการมี อำนาจกำหนดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในส่วนใด

มาตรา 21 บรรดาอำนาจและหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐตามกฎหมาย รัฐอาจมอบ อำนาจและหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทนได้ในการดำเนินงานตามอำนาจและ หน้าที่ที่ระบุไว้ในมาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 และมาตรา 19 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจ ร่วมมือกันดำเนินการหรืออาจร้องขอให้รัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น แล้วแต่กรณี ดำเนินการแทนได้

มาตรา 22 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้เอกชนดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ แทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากร

มาตรา 23 เทศบาล เมืองพัทยาและองค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

(1) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(2) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่
(3) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย
(4) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรรในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับการ จัดสรรตามมาตรา 24 (3) และมาตรา 25 (6) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้ หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(5) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราซึ่ง เมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา 24 (4) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บตามประมวล รัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(6) ภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ภาษีสุราตามกฎหมายว่าด้วย สุรา และค่าแสตมป์ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตเทศบาล เมืองพัทยาและ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตรา ภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บ และให้ถือเป็นภาษีและค่าแสตมป์ตามกฎหมายว่า ด้วยการนั้น โดยเป็น หน้าที่ของกรมสรรพสามิตที่จะจัดเก็บ

(7) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถ

ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วย ล้อเลื่อน

(8) ภาษีการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(9) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(10) อาการการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

(11) อาการรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอาการรังนกอีแอ่น

(12) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่หลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละสี่สิบแล้วดังต่อไปนี้

(ก) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามประธานบัตร ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายใน 2 เขต

(ข) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในจังหวัดที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามประธานบัตร ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ค) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่นให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(13) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมหลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละสี่สิบแล้ว ดังต่อไปนี้

(ก) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามสัมปทานให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ข) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในจังหวัดที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามสัมปทาน ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสี่สิบของเงินค่าภาคหลวง ปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ค) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่น ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(14) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่มีทุนทรัพย์ภายในเขต ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

(15) ค่าธรรมเนียมสนามบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามอัตราและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(16) ค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของค่าธรรมเนียมที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยงานนั้น

(ก) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา (ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(17) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้

เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขต ท้องถิ่นนั้น ๆ และให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ในกรณีกฎหมาย กำหนดให้เทศบาลเป็นผู้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ ให้นำรายได้มาแบ่ง ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ที่อยู่ภายในเขตจังหวัดตามที่คณะกรรมการกำหนด

(18) ค่าใช้น้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล ทั้งนี้ให้เป็นไปตามสัดส่วนที่ คณะกรรมการกำหนด

(19) ค่าธรรมเนียมใดๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่ จัดให้มีขึ้น

(20) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของเทศบาล เมืองพัทยาและองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 24 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมีรายได้จากภาษีอากรค่าธรรมเนียมและเงิน รายได้ ดังต่อไปนี้

(1) ภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ซึ่งเก็บจากการค้าใน เขตจังหวัด โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มเติมไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมันและกิโลกรัมละไม่ เกินสิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม

(2) ภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดสำหรับยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตจังหวัด โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มเติมไม่เกินมวนละสิบสตางค์

(3) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรรในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตรา ตามมาตรา 23 (4) และมาตรา 25 (6) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หัก ส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(4) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราซึ่ง เมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา 23(5) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บตามประมวล รัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(5) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกและค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน

(6) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(7) อากรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรังนกอีแอ่น

(8) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของ ค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

(9) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมให้ได้รับการจัดสรรในอัตรา

ร้อยละสี่สิบของค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

(10) ค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(11) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นและให้ตกเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(12) ค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้น

(13) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา 25 กรุงเทพมหานครอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและเงินรายได้ดังต่อไปนี้

(1) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน

(2) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่

(3) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย

(4) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มเติมไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมันและไม่เกินกิโลกรัมละสิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม

(5) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับยาสูบซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มเติมไม่เกินมวนละสิบสตางค์

(6) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรร ในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา 23 (4) และมาตรา 24 (3) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(7) ภาษีสรรพสามิตตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(8) ภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ภาษีสสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุราและค่าแสตมป์ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บและให้ถือเป็นภาษีและค่าแสตมป์ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นโดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพสามิตที่จะจัดเก็บ

- (9) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
- (10) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน
- (11) ภาษีการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน
- (12) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยที่จัดเก็บภายในเขตของกรุงเทพมหานคร ในอัตราร้อยละสี่สิบของค่าภาคหลวงแร่ที่กรมทรัพยากรธรณีจัดเก็บได้จริง
- (13) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมที่จัดเก็บภายในเขตของกรุงเทพมหานคร ในอัตราร้อยละสี่สิบของค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่กรมทรัพยากรธรณีจัดเก็บได้จริง
- (14) อากาศการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์
- (15) ค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม
- (16) ค่าธรรมเนียมสนามบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามอัตราและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด
- (17) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่มีทุนทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด
- (18) ค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
- (ก) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา
- (ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน
- (19) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้กรุงเทพมหานครเป็นเจ้าของหน้าที่ดำเนินการภายในเขตของกรุงเทพมหานครและให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร
- (20) ค่าธรรมเนียมใดๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่กรุงเทพมหานครจัดให้มีขึ้น
- (21) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของกรุงเทพมหานคร
- มาตรา 26 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองรูปแบบพิเศษไม่เต็มพื้นที่จังหวัด มีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ อื่นตามมาตรา 23 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองรูปแบบพิเศษเต็มพื้นที่จังหวัดมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและเงินรายได้อื่นตามมาตรา 23 และมาตรา 24
- มาตรา 27 ภาษีและอากรประเภทอื่นนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา 23 มาตรา 24

มาตรา 25 และมาตรา 26 อาจกำหนดให้เป็นภาษีและอากรร่วมกันระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรืออาจกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเพิ่มได้เพื่อให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนภาระหน้าที่และงบประมาณจากราชการส่วนกลางมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรตามวรรคหนึ่งในแต่ละปี ให้คณะกรรมการพิจารณา กำหนดโดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ

มาตรา 28 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีรายรับดังต่อไปนี้

- (1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (2) รายได้จากสาธารณูปโภค
- (3) รายได้จากการพาณิชย์และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ
- (4) ภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับ ค่าตอบแทนหรือรายได้อื่นใดตามที่มิบัญญัติไว้ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (5) ค่าบริการ
- (6) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- (7) เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ
- (8) รายได้จากการจำหน่ายพันธบัตร
- (9) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ
- (10) เงินกู้จากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (11) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- (12) เงินช่วยเหลือหรือเงินค่าตอบแทน
- (13) รายได้จากทรัพย์สินของแผ่นดินหรือรายได้จากทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจ ที่ดำเนินการเพื่อมุ่งหากำไรในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (14) รายได้จากค่าธรรมเนียมพิเศษ การออกพันธบัตรตาม (8) การกู้เงินจากองค์การหรือนิติบุคคลต่าง ๆ ตาม (9) การกู้เงินตาม (10) และรายได้ตาม (11) ให้ออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา 29 การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับรายได้ตามหมวดนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราการจัดสรรการนำส่งเงินรายได้และการได้รับเงิน รายได้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่มีการกำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องใดมีกฎหมายอื่นบัญญัติไว้ และเป็นการกำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องเดียวกับที่บัญญัติไว้แล้วใน

บทบัญญัติเกี่ยวกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหมวดนี้ให้ใช้บทบัญญัติ ตามหมวดนี้ บังคับแทนบทบัญญัติของกฎหมายนั้น ทั้งนี้ การกำหนดรายได้ในเรื่องใดมีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราการจัดสรร การนำส่งเงินรายได้และการได้รับ เงินรายได้ใช้บังคับอยู่แล้ว ให้ใช้ บังคับตามกฎหมายเช่นว่านั้นไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการประกาศของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง แต่การกำหนดรายได้ในเรื่องใดยังไม่มีกฎหมายเช่นว่านั้น ให้การกำหนดรายได้ตามบทบัญญัติในหมวด นี้มีผลใช้บังคับเมื่อมีประกาศของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมอบให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นอื่น จัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าตอบแทน หรือรายได้ อื่นใด เพื่อองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็ได้ ทั้งนี้โดยให้คิดค่าใช้จ่ายได้ตามหลักเกณฑ์วิธีการและอัตราที่กำหนดใน กฎกระทรวง

1.4 แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 30 แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการดังนี้

(1) ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจทำให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกำหนดเวลา ดังนี้

(ก) ภารกิจที่เป็นการดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ ภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(ข) ภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(ค) ภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้น ภายในสี่ปี

(2) กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจและหน้าที่ที่ กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยในระยะแรกอาจกำหนดภารกิจขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นให้แตกต่างกันได้โดยให้เป็นไปตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่ง ต้องพิจารณาจากรายได้และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำนวนประชากรค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงาน ตลอดจนคุณภาพในการให้บริการที่ประชาชนจะได้รับ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินระยะเวลา สิบปี

(3) กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ให้รัฐทำหน้าที่ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือ การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

(4) กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุนและรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบห้า และโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า โดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย การเพิ่มสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลตามวรรคหนึ่งให้เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 มาตรา 30 (4) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 สามารถดำเนินกิจการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเองและให้เป็นไปตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถ่ายโอนเพิ่มขึ้นภายหลังปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 เป็นต้นไป แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549

(5) การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณะ ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา 31 ในการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้ามีกฎหมายใดบัญญัติไว้ในลักษณะที่เป็นผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ได้ด้วยตนเองหรือมีลักษณะเป็นการซ้ำซ้อนกับการปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน และคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรให้มีการแก้ไขกฎหมายนั้น ให้คณะกรรมการรายงานต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการให้มีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวต่อไป

มาตรา 32 ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(1) กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจะต้องกระทำ โดยในกรณีใดเป็นอำนาจและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของรัฐหรือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน ให้กำหนดแนวทางวิธีปฏิบัติเพื่อประสานการดำเนินการให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

(2) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการในการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรให้เพียงพอ

แก่การดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้โดยต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐในการให้บริการสาธารณะเป็นส่วนรวมด้วย

(3) รายละเอียดเกี่ยวกับการเสนอให้แก้ไขหรือจัดให้มีกฎหมายที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(4) จัดระบบการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดนโยบายและมาตรการการกระจายบุคลากรจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคไปสู่ส่วนท้องถิ่น โดยการสร้างระบบการถ่ายเทกำลังคนสู่ท้องถิ่นและสร้างระบบความก้าวหน้าสายอาชีพที่เหมาะสม

แผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งต้องกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติและกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจนด้วย

มาตรา 33 เมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา 32 แล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ แล้วรายงานต่อรัฐสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับต่อไป

แผนปฏิบัติการที่ประกาศใช้บังคับตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการนั้น

ในกรณีที่สภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างที่แผนปฏิบัติการใช้บังคับ คณะกรรมการอาจดำเนินการปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้เหมาะสมกับสภาพการณ์นั้นได้ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการและรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกปี ในกรณีที่มีปัญหาอุปสรรคไม่อาจดำเนินการตามแผนปฏิบัติการได้ให้คณะกรรมการรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบปัญหาและอุปสรรคและแนวทางแก้ไขด้วย

มาตรา 34 ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายหลังจากที่ได้ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปแล้ว โดยต้องพิจารณาทบทวนใหม่ทุกระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกำหนดอำนาจและหน้าที่หรือวันที่มีการจัดสรรรายได้ ทั้งนี้จะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรรายได้เพื่อกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปจากพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระมากขึ้น มีการตัดสินใจมากขึ้นภายใต้กฎระเบียบที่รัฐกำหนด และมีอำนาจ ภาระหน้าที่ในการบริการสาธารณะให้แก่ท้องถิ่นอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อมีการรับภาระหน้าที่แล้ว จำเป็นต้องปฏิบัติให้เป็นตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นใหญ่ เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ย่อมต้องเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของประชาชนด้วย

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล

2.1 ความหมายของประสิทธิผล (Effectiveness)

วุฒิชัย จำนงค์ (2530 : 262-263) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลว่า “การปฏิบัติการ (Performance) ที่ยังผลให้เกิดปริมาณและคุณภาพสูงสุด ผู้บังคับบัญชาทั้งหลายปรารถนาที่จะได้รับ ได้เห็นประสิทธิผลของกิจการก่อนสิ่งอื่นใด ทั้งนี้เพราะแต่ละกิจกรรม จะมีวัตถุประสงค์และทิศทาง เป้าหมายหลัก การมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดเป็นสิ่งที่ผู้บังคับปรารถนา”

ธงชัย สันติวงษ์ (2533 : 314) มีความเห็นว่าประสิทธิผลขององค์การจะมีขึ้นได้ย่อมอยู่ กับเงื่อนไขที่ว่า องค์การสามารถทำประโยชน์จากสภาพแวดล้อมจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดที่อยู่เบื้องหลังควบคู่ประสิทธิผลก็คือ ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งหมายถึง การมีสมรรถนะสูง สามารถมีระบบทำงานที่ก่อให้เกิดผลได้สูงสุดโดยได้ผลผลิตที่มีมูลค่า สูงกว่ามูลค่าของทรัพยากรที่ใช้ไป นอกจากนี้ ประสิทธิผลขององค์การจะบรรลุผลย่อมขึ้นอยู่กับ ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและแผนงานต่างๆ เป็นสำคัญที่สุด โดยเป้าหมายและชนิดของ แผนงานที่องค์กรกำหนดขึ้น เพื่อการดำเนินงานในสภาพแวดล้อมทั้งระยะสั้นและระยะยาวย่อมจะมี ผลทำให้องค์การต้องเกี่ยวพันกับเทคโนโลยีวิทยาการ (Technology) แบบใดแบบหนึ่งได้แก่ การกำหนด ระเบียบวิธีปฏิบัติ กฎเกณฑ์วิธีการทำงานและ นโยบาย เป็นต้น จึงจะทำให้องค์กรเกิดประสิทธิผล

มัฆวาฬ สุวรรณเรือง (2536 : 7) กล่าวถึง ประสิทธิผลขององค์การ คือ ความสามารถของ องค์การในการบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการบริหารอย่างคุ้มค่า สมาชิกเกิดความพึงพอใจในงานและองค์การโดยรวมสามารถปรับตัวและพัฒนาเพื่อดำรงอยู่ ต่อไปได้

ถวัลย์ วรเทพภูมิพงษ์ (2537 : 5) ได้กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง ขอบเขตของการที่ นโยบายได้รับผลประโยชน์ต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมทั้งการได้รับผลประโยชน์ข้างเคียงอื่นๆ ที่ไม่ได้คาดผลไว้อีกด้วย

นिसา ชูโต (2538 : 12) ได้ให้ความหมาย ประสิทธิผล (Effectiveness) ว่า “เป็นการบรรลุถึง วัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่บรรลุอย่างไรและได้ผลอะไรบ้าง”

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2538 : 51) ได้ให้ความหมายถึงประสิทธิผลว่า “เป็นการเปรียบเทียบ ผลลัพธ์และผลกระทบของนโยบาย/แผนงาน/โครงการกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2540 : 534) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลว่า “เป็นการ เปรียบเทียบความสำเร็จของโครงการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กับต้นทุนของโครงการที่ใช้ไป ทั้งหมด”

ธงชัย สันติวงษ์ (2540 : 30) ได้กล่าวว่า ประสิทธิผล คือ ความสำเร็จในการที่สามารถ ดำเนินการให้ก้าวหน้าไปและสามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรเพื่อให้สนับสนุนทางด้านกำลังงาน

หรือทรัพยากรต่อสถาบัน หรือระบบที่ครอบคลุมถึงการดำเนินชีวิต

อนันต์ เกตุวงศ์ (2543 : 349) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพ คือ ผลผลิตหรือผลงานหรือผลลัพธ์เบื้องต้นของระบบการทำงานหรือโครงการโดยการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือผลคาดว่าจะได้รับและเป้าหมาย

दनัย เทียนพุด (2544 : 41) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพ คือ ความสามารถขององค์กรในการบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้โดยใช้ทรัพยากรในองค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ธีรลักษณ์ นิคมพาลี (2546 : 45) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพ คือ การพิจารณาผลของการทำงานว่าสำเร็จลุล่วงตามจุดประสงค์หรือตามที่คาดหวังไว้เป็นหลัก

ฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์ (2549 : 36) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพ คือ การที่เห็นถึงความสามารถของบุคคลในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ได้ผลงานหรือผลผลิตตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้

Reddin (เรตดิน, 1971 : 3) ประสิทธิภาพ หมายถึง ขอบเขตของการ ปฏิบัติงานตามแผน เพื่อให้เกิดผลงานตามที่กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผน

Fiedler (ฟิดเลอร์, 1997 : 11) ประสิทธิภาพ คือ ความสามารถของบุคคลในการทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายของงานที่วางไว้ ซึ่งรวมถึงพฤติกรรมการวางแผนในการทำงานและบรรยากาศการทำงานในกลุ่มนี้ที่เอื้อต่อการบรรลุเป้าหมาย

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพ

ยุทธนา ทาทายู (2543 : 7) กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์กร ดังนี้ 1) ความสามารถในการผลิต หมายถึง อัตราส่วนของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิต 2) การยินยอมปฏิบัติการ หมายถึง ความมากน้อยของการที่สมาชิกในองค์กรยอมรับบรรทัดฐานขององค์กร 3) ขวัญและกำลังใจ หมายถึง ความมากน้อยของแรงจูงใจที่สมาชิกแต่ละคนได้รับ 4) ความสามารถในการปรับตัว หมายถึง ความมากน้อยขององค์กรสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง 5) ความเป็นปึกแผ่น หมายถึง ความมากน้อยของการที่องค์กรจะถูกตัดสินใจให้เป็นที่ยอมรับในสภาพแวดล้อม หรือ ความอยู่รอดขององค์กร

สุประณีย์ สุนย์ตะคุ (2548 : 72) กล่าวถึง แนวคิดของประสิทธิภาพว่าเป็นการบริหารงาน เกิดจากกิจกรรมของการบริหาร บุคลิกภาพของผู้นำและสถานการณ์ที่เอื้อต่อการเป็นผู้นำ โดยพิจารณาจาก 3 องค์ประกอบ คือ อำนาจในตำแหน่งผู้นำ โครงสร้างของงานและความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ร่วมงาน

Caplow Jones (แคพลอ โจน, 1997 : 220) กล่าวว่า แนวคิดประสิทธิผลนั้นควรวัดจากตัวแปร โดยมีทั้งหมด 4 ตัว คือ 1) ความมั่นคง คือ ความสามารถในการรักษาองค์กรไว้ 2) ความผสมผสาน คือ ความสามารถขององค์กรในการหลีกเลี่ยงความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในองค์กร 3)

ความสมัครใจ คือ ความสามารถในการจัดให้มีความพึงพอใจสำหรับสมาชิก 4) ความสำเร็จ คือ ผลรวมสุทธิในกิจกรรมขององค์กร

Mott (มอทท์, 1998 : 28) แนวคิดการประเมินประสิทธิผลขององค์กร โดยมีเกณฑ์พิจารณา คือ 1) ปริมาณและคุณภาพของผลผลิต 2) ประสิทธิภาพ 3) ความสามารถในการปรับตัว 4) ความสามารถในการยืดหยุ่น

กิบสัน (Gibson, 2000 : 110) ได้ทำการศึกษาและกำหนดเกณฑ์ ในการประเมินประสิทธิผล โดยใช้หลายเกณฑ์ คือ 1) ความสามารถในการผลิต 2) ความพึงพอใจ 3) ประสิทธิภาพ 4) ความสามารถในการปรับตัว 5) การพัฒนาและการอยู่รอด

2.3 ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาล

มัลลิกา ต้นสอน (2544 : 33) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพการบริหารงาน คือ การ บริหารงาน โดยเป็นการกำหนดแนวทางหรือ นโยบายการสั่งการ การอำนวยการ การสนับสนุนและการตรวจสอบ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานให้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้ถูกกำหนดไว้ตามความต้องการ

สุธี สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รังสิโยภุชฎ์ (2546 : 40) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพการบริหารงาน คือ การบริหารงานที่เป็นการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และวิธีการปฏิบัติงาน (Method) เป็นอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

Luther & Lyndall (ลูเธอร์ และเลนดอล, 1997 : 27) ประสิทธิภาพการบริหารงาน คือ กระบวนการบริหารงาน 7 ประการ คือ หลัก "POSDCoRB" โดยมี กระบวนการบริหารงาน คือ 1) การวางแผน (planning) หมายถึง การวางแผนทางการปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ 2) การจัดหน่วยงาน (organizing) หมายถึง การจัดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และการแบ่งส่วนของงานให้เหมาะสมและลงตัว 3) การจัดสายงานและการจัดตัวบุคคล (staffing) คือ การบริหารงานด้านบุคลากรอัน ได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหาและการรักษาสภาพการทำงาน รวมถึงการควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากร 4) การอำนวยการ (direction) คือ การดำเนินการตัดสินใจและสั่งการในการปฏิบัติงานของส่วนต่างๆ ให้ดำเนินไปอย่างมีระเบียบ แบบแผน ทั้งในลักษณะงานทั่วไปและในลักษณะงานเฉพาะ ตลอดจนการให้คำแนะนำและควบคุมการปฏิบัติงานในทุกภาคส่วน 5) การประสานงาน (coordinating) คือ การร่วมมือของบุคลากรในการปฏิบัติงานตามส่วนต่าง ๆ ให้ประสานสอดคล้องกันอย่างกลมกลืน 6) การรายงาน (reporting) คือ การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้ผู้บริหารงานและ สมาชิกของหน่วยงานได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าของกิจการต่างๆ ภายในหน่วยงาน 7)

งบประมาณ (budgeting) คือ การควบคุมการใช้จ่ายให้รอบคอบและรัดกุม รวมถึงการจัดสรรงบประมาณและการจัดทำบัญชี

3. ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ

3.1 ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. ความหมายด้านงานโครงสร้างพื้นฐาน

เกรียงศักดิ์ ภู่งามชัย (2550 : 6) ได้ให้ความหมายของโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การบริการสาธารณะที่จำเป็นของมนุษย์ เช่น ถนน ท่อ ทางระบายน้ำ ประปา ไฟฟ้า การโทรคมนาคม งานก่อสร้างต่าง ๆ เป็นต้น

กรมพัฒนาที่ดิน (2552) ได้ให้ความหมายของโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง โครงสร้างในการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น งานระบบชลประทาน ถนน ทางลำเลียงในไร่นา ระบบการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

Bhohha (บอสฮาส, 2008 : 95) ได้ให้ความหมายของโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การบริการสาธารณะที่มีความจำเป็นต่อการมีชีวิตที่มีคุณภาพที่ดีของมนุษย์และเป็นบริการที่มนุษย์เพียงคนเดียวไม่สามารถตอบสนองได้ด้วยตนเอง เพราะบริการดังกล่าวต้องการองค์ประกอบหรือทักษะเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือต้องการการลงทุนเป็นจำนวนมาก

Phu Phra Bhat (พู พาล บาร์ท, 2009 : 1) โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง สิ่งปลูกสร้างหรือระบบที่รองรับ หรือเป็นพื้นฐานของชุมชนที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เช่น ทางท่อหรืออาคารระบายน้ำ ระบบชลประทาน เช่น เขื่อน ฝาย คลองส่งน้ำ อ่างเก็บน้ำ คัน หรือ พนังป้องกันอุทกภัย ระบบขนส่ง (ถนน อุโมงค์ สะพาน ทางรถไฟ ท่าเรือ ท่าอากาศยาน และระบบท่อ) สาธารณูปโภค ได้แก่ โรงกรองน้ำประปา โรงผลิตไฟฟ้า ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดขยะ เป็นต้น โครงสร้างพื้นฐานเป็นกลไกแห่งความเป็นอยู่ที่ดี การพัฒนาชุมชนและประเทศ

2. ความสำคัญด้านงานโครงสร้างพื้นฐาน

สุนันท์ วงศ์วิทยกำจร (2550 : 2) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) นับเป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

นิคม สุวรรณทา (2550 : 27) งานโครงสร้างพื้นฐานมีความสำคัญต่อคนเป็นอย่างมากเพราะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในการดำเนินชีวิตประจำวันเพราะเป็นงานที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการใช้ชีวิตให้ง่ายขึ้น

Hoeger (ฮอยเจอร์, 1997 : 113) งานโครงสร้างพื้นฐาน คือ งานสำคัญหลักของประเทศ เพราะเป็นงานเกี่ยวกับความสะดวกรวดของการดำรงชีพ เป็นงานส่งเสริมการลงทุน ภายในประเทศ เป็นงานส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยงานโครงสร้างพื้นฐานไม่ได้ หมายถึง งานคมนาคมอย่างเกี่ยว แต่หมายถึงงานโครงสร้างหลักของทุกงานในประเทศ ระบบ โทรคมนาคม ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบ จานดาวเทียม ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เป็นงานโครงสร้างพื้นฐาน หลักของประเทศทั้งสิ้น

3. ลักษณะด้านงานโครงสร้างพื้นฐาน

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2551 : 15) ได้กล่าวว่า ลักษณะงานโครงสร้างพื้นฐานที่องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้บริการสาธารณะกับประชาชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับคนในชุมชนและเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนี้ 1) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ 2) การให้มีบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น 3) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ 4) การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่นๆ 5) การสาธารณสุขการ ฯลฯ

3.2 ด้านงานการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

1. ความหมายด้านงานการส่งเสริมคุณภาพ

โกวิท พวงงาม (2548 : 3) งานส่งเสริมคุณภาพชีวิต หมายถึง งานดูแลในด้านชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ และงานสังคมสงเคราะห์ให้กับคนในชุมชน

Good (กู๊ด, 1997 : 15) งานส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงาน คือ คุณภาพของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมในการทำงานและเน้นมิติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ซึ่งมักจะถูกละเลยจากปัจจัยทางเทคนิคและปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์ในการออกแบบการทำงาน

UNESCO (ยูเนสโก, 1998 : 89) การส่งเสริมคุณภาพชีวิตเป็นความรู้สึกของการอยู่อย่างพอใจ (มีความสุข มีความพอใจ) ต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของชีวิตที่มีส่วนสำคัญมากที่สุดของบุคคล

2. ความสำคัญด้านงานการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

กองสวัสดิการแรงงาน (2547 : 18) งานส่งเสริมคุณภาพชีวิตนั้นมีความสำคัญต่อการทำงานมาก ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่องานและทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมในเรื่องสุขภาพจิต ช่วยให้เจริญก้าวหน้า มีการพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพขององค์กร และส่งเสริมให้ได้ผลผลิตและการบริการที่ดี ทั้งคุณภาพและปริมาณ

Gordon (การ์ดอน, 1991 : 635 - 637) กล่าวว่า งานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตเป็นสิ่ง

สำคัญต่อการดำรงชีวิต เนื่องจากเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลในองค์กรได้เพิ่มระดับชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นและสร้างให้เกิดความมั่นคงให้เกิดขึ้นในชีวิต ครอบครัวและสังคม

3. ลักษณะด้านงานการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2551 : 18) กล่าวว่า ลักษณะงานการส่งเสริมคุณภาพชีวิต คือ การให้ความดูแลความเป็นอยู่ของคนใน ชุมชนทุกวัยและส่งเสริมการก่อให้เกิดรายได้กับประชาชน คือ 1) การส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ 2) การให้มีน้ำสะอาดหรือน้ำประปา 3) การให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้ 4) การส่งเสริมในการทำงาน และการประกอบอาชีพ 5) การสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

3.3 ด้านงานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ความหมายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมป่าไม้ (2541 : 10) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การดำเนินการต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถเอื้ออำนวยให้มวลมนุษยชาติใช้ตลอดไป โดยไม่ขาดแคลน โดยใช้วิธีการสงวนอนุรักษ์และพัฒนา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2541 : 10) อธิบายว่า งานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การเก็บรักษา สงวน ซ่อมแซม ปรับปรุงและใช้ประโยชน์ตามความต้องการอย่างมีเหตุผลต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดคุณภาพสูงสุดในการสนองความ เป็นอยู่ของมนุษย์อย่างถาวรต่อไป

Frederick (เฟรดเดอริค, 1993 : 27) กล่าวว่า การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เกิดผลกระทบในทางเสียหายต่อสภาพแวดล้อมปัจจุบันและอนาคต

Howe (ฮาว์, 1987 : 455) อธิบายว่า การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างชาญฉลาดและประหยัดโดยใช้ให้เกิด ประโยชน์มากที่สุดและสูญเปล่าน้อยที่สุด

2. ความสำคัญด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กองสิ่งแวดล้อม (2550 : 5) กล่าวถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อมนุษย์เราเป็นอย่างมาก เพราะเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยประโยชน์แก่มนุษย์ในด้านต่างๆ กล่าวคือ เป็นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคและที่อยู่อาศัย หากขาดแคลน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นแล้วจะก่อให้เกิดปัญหากับมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจะทำให้เกิดความยากจนแร้งแค้น ดังนั้น จึงพบอยู่เสมอว่า ท้องถิ่นใดขาดแคลน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสิ่งที่ดีจะทำให้เกิดความลำบากยากไร้ของประชาชนในท้องถิ่น เนื่องจากประชาชนได้อาศัยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่นเพื่อการประกอบ อาชีพอยู่ด้วย เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ เป็นต้น

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2551 : 36) ได้อธิบาย ว่า ลักษณะงานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถ่าย โอนตามภารกิจให้กับท้องถิ่น คือ 1) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 2) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่ จอดรถ 3) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์ 4) การจัดให้มีการควบคุมการฆ่าสัตว์ 5) การดูแลรักษาที่ สาธารณะ

3.4 ด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ความหมายด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2545 : 6) วัฒนธรรม หมายถึง ความเจริญงอกงาม ซึ่งเป็นผลจากระบบความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคม และมนุษย์กับธรรมชาติ แบ่ง ออกเป็น 3 ด้าน คือ จิตใจ สังคมและวัตถุ มีการสั่งสมและสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง จากสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่งจนกลายเป็นแบบแผนที่สามารถเรียนรู้และก่อให้เกิดพฤติกรรมและ ผลิตผล ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม อันควรค่า แก่การวิจัย อนุรักษ์ ฟื้นฟู ถ่ายทอด เสริมสร้าง เอตทัคคะ และแลกเปลี่ยน เพื่อสร้างคุณภาพแห่งความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สังคมและธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยให้มนุษย์สามารถ ดำรงชีวิต อย่างมีสุข สันติสุข และอิสรภาพ อันเป็นพื้นฐานแห่งอารยะ ธรรมของมนุษยชาติ

วีระ บำรุงรักษา (2545 : 15) วัฒนธรรม หมายถึง ส่วนประกอบที่สลับซับซ้อนทั้งหมดของ ลักษณะอันชัดเจนของจิตวิญญาณวัตถุ สติปัญญาและอารมณ์ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นสังคมหรือหมู่ คณะ วัฒนธรรมมิได้หมายถึงเฉพาะศิลปะและวรรณกรรมเท่านั้น แต่หมายถึง ฐานนิยมต่าง ๆ ของ ชีวิต สิทธิพื้นฐานต่างๆ ของมนุษย์ ระบบค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อ

เฉลียว บุรีภักดี (2550 : 20) วัฒนธรรม หมายถึง วิถีดำเนินชีวิต ทุกด้านของคนทั้งมวลใน สังคม ซึ่งหมายถึง วิธีการกระทำสิ่งต่างๆ ทุกอย่างทั้งหมด นับตั้งแต่วิถี กิน วิถีอยู่ วิถีแต่งกาย วิถี ทำงาน วิถีพักผ่อน วิถีแสดงอารมณ์ วิถีสื่อความหมาย วิถีอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ ตลอดจนวิถีแสดง ความสุขทางใจและหลักเกณฑ์ การดำเนินชีวิตทั้งเครื่องใช้ หรือวัตถุสิ่งของต่างๆ ที่นำมาใช้เพื่อการ เหล่านั้น ก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ไม่ว่าสิ่งของเหล่านั้นจะเป็นสิ่งของที่นำมาจากธรรมชาติ

หรือคิดค้นประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ก็ตาม

วิชิต เอกมัน (2553 : 1) ประเพณี หมายถึง ความประเพณีที่ชนหมู่หนึ่งอยู่ในที่แห่งหนึ่งถือเป็นแบบแผนกันมาอย่างเดียวกัน และสืบต่อกันมานาน ถ้าใครในหมู่ ประพฤติออกนอกแบบก็ผิดประเพณี หรือผิดจารีตประเพณี

Leo (เรโอ, 1990 : 20) กล่าวว่า ศิลปะ หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึก ศิลปะเป็นวิธีสื่อสารความรู้สึกระหว่างมนุษย์ด้วยกัน

Roya (โรยา, 1988 : 201) กล่าวว่า วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิตหรือการดำเนินชีวิตเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น การกิน การละเล่น การแสดง การร้องเพลง เป็นต้น คือ เรียกว่า อะไรเกิดขึ้นจากน้ำมือมนุษย์ ถือว่าเป็นวัฒนธรรม ทั้งหมด แต่ถ้าหากเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เช่น น้ำตก ภูเขา ทะเลหรือสถานที่ ท้องเที่ยว เกิดจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ วัดเป็นมรดกทางธรรมชาติไม่ใช่ วัฒนธรรม ส่วนสิ่งที่เกิดขึ้นมาย้อนหลังไปในอดีต เช่น โบราณสถานโบราณวัตถุ เพลงพื้นบ้าน หรือประเพณีต่างๆ คือ สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นมาตั้งแต่ อดีตเราจะเรียกว่า มรดกทางวัฒนธรรม

2. ความสำคัญด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กรมศิลปากร (2544 : 8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้ 1) ภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งที่สั่งสมกันมาแต่อดีต 2) ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติและคนกับสิ่งที่เหนือธรรมชาติ 3) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ถ่ายทอดโดยผ่านกระบวนการทางจารีตประเพณี วิถีชีวิตและพิธีกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ 4) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้เกิดความสงบสุขทั้งในชุมชน หมู่บ้านหรือในส่วนตัวของชาวบ้าน 5) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้คนในชุมชนพึ่งตนเองได้และเป็นการพึ่งพาตนเองจากสังคมภายนอก โดยการมีส่วนร่วมในการจัดการชุมชนของตน ทราบถึงความต้องการของตน เข้าใจตนเองและเป็นการปลูกจิตสำนึกในการรับรู้ในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น 6) ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาและนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้เป็นการเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

จันทร์จรี สุวรรณสิทธิ์ (2551 : 9) ความสำคัญของคำว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น 1) ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ที่มีคุณค่าด้านความดีงามโดยใช้ประโยชน์จากธรรมชาติและสภาวะแวดล้อมได้อย่างกลมกลืนและสมดุล 2) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้ชาติ และชุมชนผ่านพ้นวิกฤติและดำรงอยู่ 3) ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นพื้นฐานของอาชีพที่มีการผสมผสานระหว่างความรู้สากลบนฐานภูมิปัญญาเดิมทำให้เกิดเป็นภูมิปัญญาใหม่ที่เหมาะสมกับยุคสมัย 4) ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นผลงานที่สร้างสรรค์จากศักยภาพของคนในสังคม ทำให้เกิดคุณค่าความภาคภูมิใจ 5) ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นเอกลักษณ์วัฒนธรรมที่สืบทอดให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ (2551 : 12) กล่าวถึง ความสำคัญของ วัฒนธรรมไทย โดยสรุปได้ดังนี้ 1) วัฒนธรรมเป็นเครื่องสร้างระเบียบแก่สังคมมนุษย์ วัฒนธรรมไทย เป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมไทยให้มีความเป็นระเบียบแบบแผนที่ชัดเจนรวมถึงผล ของการแสดงพฤติกรรมตลอดจนและค่านิยมของสมาชิกให้อยู่รูปแบบเดียวกัน 2) วัฒนธรรมทำให้เกิด ความสามัคคีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน สังคมที่มีวัฒนธรรมเดียวกันย่อมจะมีความรู้สึกผูกพันเดียวกัน เกิดความเป็นปึกแผ่นจงรักภักดีและอุทิศตนให้กับสังคมทำให้สังคมอยู่รอด 3) วัฒนธรรมเป็นตัวกำหนด รูปแบบของสถาบัน เช่น รูปแบบของครอบครัวจะเห็นได้ว่าลักษณะของครอบครัวแต่ละสังคมต่างกันไป ทั้งนี้เนื่องจากวัฒนธรรมในสังคมเป็นตัวกำหนดรูปแบบ เช่น วัฒนธรรมไทยได้กำหนดเป็นแบบสามี ภรรยาเดียว ในอีกสังคมหนึ่งกำหนดว่าชายอาจมีภรรยาได้หลายคน 4) วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือช่วย แก้ปัญหา และสนองความต้องการของมนุษย์ มนุษย์ไม่สามารถดำรงชีวิตภายใต้สิ่งแวดล้อมได้อย่าง สมบูรณ์ ดังนั้น มนุษย์ต้องแสวงหาความรู้จากประสบการณ์ที่ตนได้รับการประดิษฐ์คิดค้น วิธีการใช้ ทรัพยากรนั้นให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตและถ่ายทอดจากสมาชิกรุ่นหนึ่งไปสู่สมาชิกรุ่นต่อไปได้โดย วัฒนธรรมของสังคม 5) วัฒนธรรมช่วยให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า หากสังคมใด มีวัฒนธรรมที่ดงาม เหมาะสม เช่น ความมีระเบียบวินัย ขยัน ประหยัด อุตุน การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว สังคมนั้นย่อมจะเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว 6) วัฒนธรรมเป็นเครื่องแสดงเอกลักษณ์ของชาติ คำว่า เอกลักษณ์ หมายถึง ลักษณะพิเศษหรือลักษณะเด่นของบุคคลหรือสังคมที่แสดงว่าสังคมหนึ่งแตกต่าง ไปจากอีกสังคมหนึ่ง เช่น วัฒนธรรมการพบปะกันในสังคมไทยจะมีการยกมือไหว้กัน

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2552 : 4) ความสำคัญของประเพณี คือ จะช่วยให้สมาชิกใน สังคมปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้โดยได้แบ่งการเกิดขึ้นของประเพณี ไว้เป็น 4 กลุ่ม คือ ประเพณีที่ เกี่ยวกับชีวิต ประเพณีที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ ประเพณีในเทศกาลสำคัญ ๆ และประเพณีทางศาสนา

3. ลักษณะด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2551 : 45) ได้อธิบาย ลักษณะของงานด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องมีภารกิจงานต้องปฏิบัติให้กับชุมชน คือ 1) การบำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น 2) การส่งเสริมงานด้านการ กีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น 3) การดำเนินงานทางด้านศาสนา ศิลปะและ วัฒนธรรมร่วมกับหน่วยงานอื่นในจังหวัดกลุ่มจังหวัดและหรือระหว่างประเทศ

3.5 ด้านงานการจัดระเบียบชุมชน/สังคม

1. ความหมายด้านงานการจัดระเบียบชุมชน/สังคม

วัชรา คลายนาท (2543 : 4) ภาการจัดระเบียบสังคม หมายถึง ภาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกอย่างมีระบบและแบบแผนหรือการจัดหน่วยหรือกลุ่มของสังคม เป็นหน่วยอย่างมีระบบ และภาที่มีมนุษย์ต้องมีการจัดระเบียบสังคมเป็นเพราะมนุษย์มีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น พื้นฐานทางครอบครัวแตกต่างกัน การศึกษาแตกต่างกัน อาชีพ แตกต่างกัน ชาติแตกต่างกัน นอกจากนั้นการจัดระเบียบสังคมยังเป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้มนุษย์อยู่รอดได้ เพราะช่วยให้มนุษย์สามารถแบ่งงานกันทำและบรรลุเป้าหมายร่วมกันได้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 44) กล่าวว่าการจัดระเบียบสังคม หมายถึง การจัดหน่วยหรือกลุ่มของสังคมเป็นส่วนย่อยอย่างมีระบบโดยคำนึงถึงเรื่องเพศ อายุ เครือญาติ อาชีพ ทรัพย์สิน เอกสิทธิ์ อำนาจ สถานภาพ เป็นต้น แต่ละส่วนย่อยย่อมมีหน้าที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยมีแบบอย่างกฎหมาย ระเบียบ รวมทั้งประเพณีเป็นแนวดำเนินหรือปฏิบัติสังคมต่างๆ เมื่อมองในแง่สังคมวิทยาสามารถตีความได้ว่าสังคมก็คือระบบองค์การที่ซับซ้อนนั่นเอง

จรรยา พรเจริญ (2553 : 2) กล่าวว่า การจัดระเบียบสังคม หมายถึง กระบวนการทางสังคมที่คอยควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคมให้อยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้เพื่อให้สังคมมีระเบียบและดำรงอยู่ได้ การจัดระเบียบทางสังคมเป็นกระบวนการที่มีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมปรากฏการณ์ทางสังคมหลายอย่างเริ่มต้นจากการสร้างกฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ เพื่อให้สมาชิกของสังคมยึดถือเป็นแนวปฏิบัติต่อกัน ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ คือ บรรทัดฐานของสังคม เมื่อสร้างบรรทัดฐานทางสังคมขึ้นมา ต้องสนับสนุนให้สมาชิกของสังคมปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคมก็คือ สถานภาพและบทบาท

Spectit (1992 : 49) กล่าวว่า การจัดระเบียบชุมชน หมายถึง วิธีการทำงานอย่างมีสติของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เป็นนักวิชาชีพผู้ใช้กระบวนการของการวางแผนและการจัดองค์การเพื่อพัฒนาชุมชน

Beals (1997 : 423) กล่าวว่า การจัดระเบียบชุมชน เป็นการที่กลุ่มบุคคลมาสัมพันธ์กัน เพื่อทำกิจกรรมใดๆ ร่วมกันตามวิถีทางที่ได้ตกลงกันเฉพาะภายในกลุ่ม หรือภายในสังคมของตน

2. ความสำคัญด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม

วัชรา คลายนาท (2543 : 44) ความสำคัญของการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อยนั้น เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกอย่างมีระบบและแบบแผนหรือการจัดหน่วยหรือกลุ่มของสังคมเป็นหน่วยย่อยอย่างมีระบบและการที่มนุษย์ต้องการจัดระเบียบเป็นเพราะมนุษย์มีความแตกต่างกันในหลายๆ ด้าน เช่น พื้นฐานทางครอบครัว แตกต่างกัน การศึกษาแตกต่างกัน อาชีพแตกต่างกัน ศาสนาแตกต่างกัน จึงมีความต้องการต่างกันไปต้องมีตัวกำหนดเพื่อสร้างบรรทัดฐานให้กับสังคม

Marvin E. Olsen (1997 : 172) กล่าวว่า งานในด้านการจัดระเบียบสังคมนั้น ถือเป็นงานที่มีความสำคัญเพราะเป็นกระบวนการนำไปสู่ความมีระเบียบ ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคม โดยสมาชิกส่วนรวมของสังคมได้ยอมรับเป็นแนวความประพฤติร่วมกันและปฏิบัติสืบทอดจนเป็นบรรทัดฐานในการดำเนินชีวิตร่วมกันของสมาชิกในสังคม

3. ลักษณะด้านงานการจัดระเบียบชุมชน / สังคม

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2551 : 25) กล่าวว่า ลักษณะงานด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม คือ งานที่ทำให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและดูแลด้านความปลอดภัยกับชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน คือ 1) การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยให้กับประชาชน 2) ให้มีและเครื่องใช้ในการดับเพลิง 3) การให้มีโรงฆ่าสัตว์ 4) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน 5) การควบคุมอาคาร ฯลฯ

4. แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล

4.1. ความเป็นมาของเทศบาล

เมื่อปี พ.ศ. 2440 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำริให้ทดลองจัดตั้งหน่วยการปกครองแบบใหม่ในระดับท้องถิ่น เรียกว่าสุขาภิบาลกรุงเทพฯ การจัดตั้งครั้งนั้นเกิดจากในหลวงรัชกาลที่ 5 ได้เสด็จประพาสยุโรปและประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นเมืองขึ้นของอังกฤษหลายครั้ง และได้ทรงทอดพระเนตรบทบาทของหน่วยงานท้องถิ่นในการดูแลท้องถิ่นของตนเองในประเทศเหล่านั้น การจัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2440 เป็นไปตามกฎหมายที่เรียกว่าพระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ. 116 แต่แทนที่การปกครองท้องถิ่นดังกล่าวจะเป็นแบบการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น (Local Self Government) เช่นในตะวันตกที่สมาชิกสภาและฝ่ายบริหารมาจากการเลือกตั้งประชาชน สุขาภิบาลกรุงเทพฯ กลับมีลักษณะเป็นการปกครองท้องถิ่นโดยข้าราชการประจำ (Local Government by Government Officials) ที่ผู้บริหารสุขาภิบาลกรุงเทพฯ เมื่อแรกตั้งกลับเป็นข้าราชการประจำทั้งสิ้น คือ เสนาบดีกระทรวงนครบาล นายช่าง และนายแพทย์

ต่อมา ในปี พ.ศ. 2448 หลังจากที่เคยเสด็จตลาดท่าฉลอม เมืองสมุทรสาครและทรงพบว่าตลาดสกปรกมาก และสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดีมหาดไทยได้ตำหนิข้าราชการเมืองสมุทรสาคร จนส่งผลให้ตลาดและเมืองท่าฉลอมได้รับการดูแลอย่างดีในเวลาต่อมา จึงได้ทรงจัดตั้งสุขาภิบาลท่าฉลอมขึ้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2448 (ร.ศ. 124) และ 2 ปีหลังจากนั้นก็ได้มีการตรวจพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาล ร.ศ. 127 (พ.ศ. 2451) ให้มีการจัดตั้งสุขาภิบาลในหัวเมืองต่าง

ๆ ทั่วประเทศ สุขาภิบาลเหล่านั้นล้วนมีกรรมการเป็นข้าราชการประจำทั้งสิ้น ซึ่งชี้ให้เห็นว่าต้องการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นแบบเมืองมากกว่าการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น

พระราชบัญญัติสุขาภิบาลฉบับดังกล่าวแบ่งสุขาภิบาลออกเป็น 2 ประเภท คือ สุขาภิบาลเมืองและสุขาภิบาลตำบล อย่างแรกมีกรรมการ 11 คน อย่างหลังมีกรรมการ 5 คน ปรากฏว่ากรรมการทั้งหมดล้วนเป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ ผู้ว่าราชการเมือง ปลัดเมือง นายอำเภอ ครู และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สุขาภิบาลทั้งสองประเภทนี้มีองค์กรทำงานชุดเดียว คือคณะกรรมการสุขาภิบาลซึ่งทำหน้าที่ทั้งด้านนิติบัญญัติและบริหาร

สุขาภิบาลทั้ง 2 ประเภทมีหน้าที่สำคัญ 4 อย่าง คือ รักษาความสะอาดในท้องที่ ป้องกันและรักษาความเจ็บไข้ บำรุงรักษาถนน และจัดการศึกษาขั้นต้นของประชาชน ด้วยการสนับสนุนจากรัฐการจัดตั้งสุขาภิบาลตามหัวเมืองต่าง ๆ จึงกระจายออกไปถึง 35 แห่งในรัชสมัยดังกล่าว

ในสมัยนี้ ความสนใจของผู้เฝ้าอยู่ต่อการทดลองจัดตั้งสภาประชาธิปไตย ดังที่เรียกว่า “ดุสิตธานี” และการสร้างขบวนการลูกเสือ ด้วยเหตุนี้แม้ว่าสุขาภิบาลจะไม่ถูกยกเลิก แต่เมื่อไม่ได้รับการส่งเสริมจากระดับบนดังที่เคยปรากฏในสมัยก่อนหน้าจึงส่งผลให้สุขาภิบาลตกอยู่ในสภาพอยู่กับที่ ทำให้จำนวนสุขาภิบาล คือ 35 แห่ง ทั่วประเทศไม่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ก็ไม่มีมีการดำเนินการใด ๆ เพื่อปรับปรุงหรือจัดตั้งการปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่น ๆ ได้อีก

ในปี พ.ศ. 2470 ในหลวงรัชกาลที่ 7 ได้ทรงตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อทำการศึกษาบทเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน เรียกว่า คณะกรรมการจัดการประชาภิบาล นำโดยที่ปรึกษาชาวต่างประเทศ ชื่อ ริชาร์ด ดี เครก (Richard D. Craig) ผลการศึกษา พบว่า ควรจัดตั้งเทศบาลขึ้นมาร่างพระราชบัญญัติเทศบาลได้รับการพิจารณาในสภาเสนาบดี เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2473 สภาเสนาบดีเห็นชอบในหลักการและให้กรมร่างกฎหมายพิจารณาหลักการในร่างกฎหมายฉบับนั้น ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ปีเดียวกัน แต่ก็ยังไม่มีการนำออกมาบังคับใช้เป็นกฎหมายจนเกิดเหตุการณ์ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475

สาเหตุที่พระองค์ทรงเตรียมจัดตั้งเทศบาล เพราะทรงเห็นว่าประชาชนไทยควรจะได้ฝึกฝนควบคุมการของท้องถิ่น ก่อนที่พวกเขาจะควบคุมกิจการของรัฐในระบบรัฐสภาที่เกิดขึ้นในอนาคต ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2474 พระองค์ทรงพระราชทานสัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์ต่างประเทศว่า “ข้าพเจ้าเชื่อว่า ประชาชนควรจะมีสิทธิมีเสียงในกิจการของท้องถิ่น... ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการผิดพลาด ถ้าเราจะมีกรปกครองระบอบรัฐสภา ก่อนที่ประชาชนจะมีโอกาสเรียนรู้และมีประสบการณ์อย่างดีเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้งในกิจการปกครองท้องถิ่น

เนื่องจากสุขาภิบาลไม่ได้รับความสนใจต่อไปในสมัยนี้ สุขาภิบาลจึงยังคงอยู่ในสภาพเดิม คือ 35 แห่ง แต่การบริหารก็ลดน้อยลงเป็นลำดับ เนื่องจากกรรมการสุขาภิบาลเป็นข้าราชการประจำต้อง

ทำงานตามหน้าที่หลักของตน เมื่องานของสุขาภิบาลเป็นงานฝาก และผู้นำไม่ให้ความสนใจ งานฝากก็ จึงแทบไม่มีใครให้ความสำคัญและดำเนินงาน

รัฐบาลคณะราษฎรมีนโยบายชัดเจนที่จะกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นด้วยการสถาปนาหน่วย การปกครองตนเองระดับท้องถิ่นตามแบบตะวันตกขึ้นเป็นครั้งแรกโดยกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้มี เทศบาล 3 ระดับ ได้แก่ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล เริ่มต้นที่การยกฐานะนะ สุขาภิบาล 35 แห่ง ที่มีอยู่เดิมเป็นเทศบาลแล้วมีการการจัดตั้งเพิ่มเติม ขณะนั้นมีตำบลจำนวน 4,800 แห่ง รัฐบาลที่จะยกฐานะตำบลให้เป็นเทศบาล ทั้งนี้ เริ่มจัดตั้งเทศบาลครั้งแรกในปี พ.ศ. 2478 โดย มิได้จัดตั้งการปกครองท้องถิ่นรูปอื่นอีกเลย พื้นที่ใดจะจัดตั้งให้เป็นเทศบาล รัฐบาลจะเป็นผู้พิจารณา กำหนด เว้นแต่เทศบาลเมืองกฎหมายบังคับให้ต้องตั้งขึ้นในตำบล หรือส่วนของตำบลอันเป็นที่ตั้ง ศาลากลางจังหวัด

เทศบาลในชั้นนั้นแบ่งโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 2 องค์การ คือ สภาเทศบาลและคณะ เทศมนตรี ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารตามลำดับ สมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) มาจากการ เลือกลงตั้งของประชาชนภายในเขตเทศบาลนั้น ๆ วาระสภาเทศบาลและคณะผู้บริหารมีกำหนด 5 ปี ใน ระยะแรกนี้รัฐบาลตระหนักดีว่าปกครองตนเองรูปเทศบาลเป็นของใหม่สำหรับประชาชน อาจยังไม่มี ความรู้ความเข้าใจที่ดีเพียงพอกำหนดบทเฉพาะกาลกำหนดส่วนประกอบของ ส.ท. ตามลำดับชั้น ดังนี้

1. ท้องถิ่นใดมีสภาพเป็นเทศบาลแล้ว ให้รัฐบาลแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและมี พื้นความรู้ตามที่กฎกระทรวงกำหนด เป็น ส.ท. เพื่อให้เป็น “ผู้เริ่มการ”
2. ในระยะเวลา 1 ปี นับแต่ประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก ส.ท. มี 2 ประเภท คือ ประเภทที่ ราษฎรเลือกตั้ง และประเภทที่รัฐบาลแต่งตั้งมีจำนวนไม่เกินประเภทแรก
3. เทศบาลที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจบการศึกษาระดับประถมศึกษาเกินกว่าครึ่งให้สภา เทศบาลประกอบด้วยสมาชิกประเภทที่มาจากกาเลือกตั้งอย่างเดียว

เทศบาลมีฐานะเป็นนิติบุคคลมีงบประมาณทรัพย์สินและเจ้าหน้าที่ของตนเองตลอดจนมี อำนาจอิสระที่จะปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติสำหรับหน้าที่ของเทศบาล มีกว้างขวางมาก เช่น รักษาความสงบเรียบร้อย จัดสร้างและบำรุงทางน้ำ ทางบก รักษาความสะอาด กำจัดขยะป้องกันและระงับโรคติดต่อ ฯลฯ

จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏ พบว่า เทศบาลที่จัดตั้งขึ้นนี้ มุ่งไปในทางฝึกฝนประชาชนให้เข้าใจการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาเป็นสำคัญหรือกล่าวได้ว่าหนักไปในการเมืองมากกว่าการ บริหาร เทศบาลหลายแห่งประสบปัญหาความไม่มีเสถียรภาพของฝ่ายบริหารการปกครองท้องถิ่นในรูป เทศบาลจึงค่อนข้างอลเวง และไม่สร้างสรรคความเจริญก้าวหน้าแก่ท้องถิ่นเท่าที่ควร

การจัดตั้งเทศบาลดำเนินไปอย่างเชื่องช้า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478- พ.ศ. 2488 มีจำนวนเทศบาล เพียง 117 แห่งเท่านั้น จนกระทั่งปี พ.ศ. 2500 มีการยกฐานะสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาลตำบลอีก 3

แห่ง คิดเนื้อที่ตำบลที่ยกฐานะเป็นเทศบาลเพียง 239 ตำบล จากจำนวนตำบลทั้งสิ้นสี่พันตำบลเศษ เหตุผลหลักก็น่าจะเป็นเพราะว่าเทศบาลมีงบประมาณและอำนาจจำกัด รวมทั้งประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจและความสนใจในการปกครองตนเอง

รัฐบาลพยายามแก้ไขปัญหาคอนกรีตที่เผชิญอยู่ เพื่อให้เทศบาลได้รับความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยมีการแก้ไขกฎหมายเทศบาลอีก 3 ฉบับ ได้แก่

1. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2481 : ใช้อยู่ 5 ปี
2. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2486 : ใช้อยู่ 10 ปี
3. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 : บังคับใช้สืบเนื่องมากระทั่งปัจจุบัน โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง

ถึงแม้ว่ากฎหมายจัดตั้งเทศบาลที่เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476 รัฐบาลมีเจตนาดีต่อประเทศและท้องถิ่นก็ตาม แต่มีการจัดระบบที่ยังไม่ถูกต้องตามหลักสากลนัก กล่าวคือ เป็นการจัดตั้งขึ้นโดยผลของกฎหมาย มิได้มาจากการเรียกร้องของประชาชน และรูปแบบเทศบาลกำหนดไว้เพียงแบบเดียวคือ แบบมีสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี รวมทั้งบัญญัติหน้าที่เทศบาลไว้อย่างจำกัด ตามลำดับชั้นของเทศบาล ทั้งที่อาจไม่ตรงกับลักษณะภูมิประเทศและความต้องการของชุมชน ตลอดจนมีการควบคุมกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

หลังจากใช้พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2476 ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายเทศบาลอีก คือ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2481 และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2486 ใช้อยู่ 10 ปี จึงเปลี่ยนเป็นพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งใช้ต่อเนื่องถึงปัจจุบัน โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง กฎหมายดังกล่าวกำหนดให้เทศบาลเป็นทบวงการเมืองมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการท้องถิ่น สำหรับหลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาลอาศัยจำนวนประชากรและความหนาแน่นความเจริญทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นและความสำคัญทางการเมือง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะเสนอเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยแบ่งประเภทเทศบาลเป็น 3 ระดับ ทำนองเดียวกับกฎหมายเก่า คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ความแตกต่างระหว่างประเภทขึ้นกับประชากร ความหนาแน่น และรายได้ สำหรับโครงสร้างของเทศบาลยังประกอบด้วยสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรีเช่นเดิม

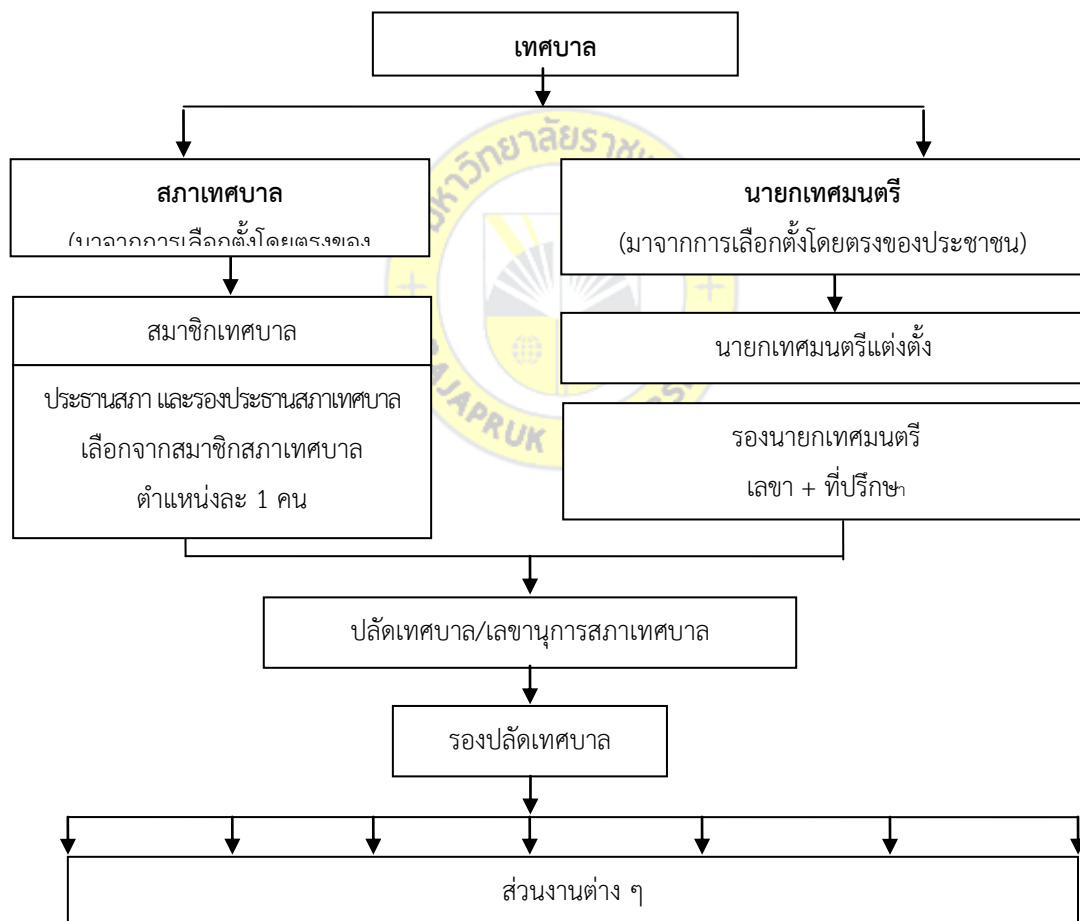
ในขั้นต้นสมาชิกสภาเทศบาล มี 2 ประเภท คือ ที่มาจากราษฎรเลือกตั้งและที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง ต่อมาปี พ.ศ. 2499 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเหลือเพียงสมาชิกประเภทแรกเท่านั้น มีวาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า เทศบาลเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ก้าวหน้ารวมทั้งมีความเข้มแข็งในการบริหารงานท้องถิ่นมากที่สุด กฎหมายบัญญัติอำนาจหน้าที่ของเทศบาลอย่างกว้างขวางสามารถทำการนอกเขตและร่วมปฏิบัติงานกับเทศบาลอื่นในลักษณะที่เรียกว่า สหการได้ด้วย

ปัจจุบันเทศบาลมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี และเป็นได้ไม่เกิน 2 สมัยติดต่อกัน ซึ่งทำให้การผูกติดอำนาจนั้น ทำได้ยากและเป็นการแก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการและการประพฤตินิยมชอบด้วย ปัจจุบันนี้ได้มีการใช้ พ.ร.บ. เทศบาล (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 เป็นฉบับล่าสุด (ชญชณ, 49-53)

4.2. โครงสร้างของเทศบาลนครในประเทศไทย

เทศบาลนั้นมีโครงสร้างตาม พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 ซึ่งได้มีการปรับปรุงเรื่อยมา ตามขนาดพื้นที่ ประชากร รายได้ การบริหารจัดการ เป็นต้น ดังแผนภาพ 2.1

โครงสร้างเทศบาล ตาม พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552

แผนภาพที่ 2.1 โครงสร้างของเทศบาล

ที่มา : พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552

หมายเหตุ : จำนวนสมาชิกเทศบาลขึ้นอยู่กับขนาดของเทศบาล แบ่งออกเป็นเทศบาลนคร เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประหยัด ยะคะนอง (2548) ได้วิจัยเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของหน่วยการปกครองท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพไม่พอใจต่อการให้บริการสาธารณะของเทศบาล โดยมีระดับความไม่พอใจใกล้เคียงกัน สาเหตุเกิดจากการให้บริการต่าง ๆ ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน เนื่องมาจากปัญหาหลายประการ คือ ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัญหาเกี่ยวกับการวางโครงสร้างพื้นฐาน ที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเกี่ยวกับความต้องการในการให้บริการของเทศบาล ปัญหาด้านการสาธารณสุข การเก็บขยะเทศบาลไม่สามารถเก็บขยะได้หมดในแต่ละวัน

สุพัฒนา ทิพนก (2549) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ คือ 1) ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ทั้ง 5 ด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากน้อยไปหามาก คือ ด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่น การส่งเสริมเศรษฐกิจ และการแก้ไขปัญหาความยากจน ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการบริหารจัดการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์จำแนกตามเพศ คือ ไม่แตกต่างกันจำแนกตามอาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 จำนวน 2 คู่คือ อาชีพรับจ้าง - เกษตรกร กับอาชีพค้าขาย - ธุรกิจส่วนตัวและอาชีพรับจ้าง - อาชีพเกษตรกร กับอาชีพข้าราชการ - รัฐวิสาหกิจ โดยอาชีพรับจ้าง - เกษตรกรมีความพึงพอใจมากกว่า อาชีพค้าขาย - ธุรกิจส่วนตัวและอาชีพข้าราชการ - รัฐวิสาหกิจ จำแนกตามการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่คือ ระดับประถมศึกษากับระดับอนุปริญญาขึ้นไป โดยระดับประถมศึกษามีความพึงพอใจมากกว่าระดับอนุปริญญาขึ้นไป 3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้แก่ ขอให้เทศบาลพัฒนา เรื่อง อาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน เทศบาลควรสนับสนุนทุนการศึกษาครอบครัวผู้มีรายได้น้อย ขอให้เน้นงานเฝ้าระวังทางสังคม เช่น ให้มีกลุ่มตรวจปัสสาวะในชุมชน ควรมีเงินสงเคราะห์ศพผู้ยากไร้และควรปรับปรุงถนนให้กว้างขวางคอนกรีตและให้มีทางระบายน้ำ

นันทิกา นาคฉายา (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินผลการดำเนินโครงการของเทศบาลเมืองระนอง ในปี 2550 และเพื่อประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลเมืองระนองในปี 2550 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

กลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 390 คน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมในยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทุกโครงการ/กิจกรรม ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจปานกลางเพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาการเมือง การบริหารและความมั่นคง และด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ ข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของเทศบาลเมืองระนองที่มากที่สุด คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการ / กิจกรรมที่จัดทำในรูปแบบต่างๆ มากขึ้น

ปรีชา สุวรรณภูมิ และคณะ (2555) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มที่ 1 ประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารจัดการของ อบต. ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างกลุ่มที่ 1 2) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อปัญหาในการบริหารจัดการของ อบต. จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ อบต. และ 4) เพื่อพัฒนาและนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของ อบต. ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 1,362 คน (98.41% ของการเลือกสุ่ม) ถูกวิเคราะห์ด้วยสถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่แบบ One-sample t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบพหุคูณและทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ และการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกทวิแบบสเต็ปไวกซ์-วอลด์ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพและปัญหาในการบริหารจัดการของ อบต. โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (สูงกว่า 60%, $P < .05$) จำนวน 5 ด้านจากทั้งหมด 8 ด้าน คือ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านความโปร่งใส และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในทำนองเดียวกันพบว่า ผลลัพธ์การบริหารจัดการ อบต. ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีผลสำเร็จหรือประสิทธิผลการดำเนินงานประมาณร้อยละ 60 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาทั้ง 7 ด้านสูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยระดับปัญหาทั้ง 7 ด้านได้แก่ ด้านการนำองค์การ ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ด้านการจัดการกระบวนการ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านความโปร่งใส และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน นอกจากนี้ยัง พบว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาเพียงด้านเดียว คือ ด้านการนำองค์การ โดยพบ

ว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 1 ปี และ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความเห็นกับระดับปัญหาการนำองค์การ สูงกว่า ผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 1-10 ปี 3) มี 13 ตัวแปร (จาก 98 ตัวแปร) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการ อบต. และสามารถทำนายประสิทธิผลของ อบต. ในภาพรวมได้ 65.40% ที่ระดับ .05 นอกจากนี้ทั้ง 13 ตัวแปรดังกล่าวยังทำนายประสิทธิผลของ อบต. ตามการประเมินของผู้เกี่ยวข้อง (กลุ่มประสิทธิผลต่ำกว่า 60%) ได้ 83.40% ในทำนองเดียวกัน พบว่า ตัวแปร “การดำเนินงานของ อบต. ตามความต้องการของประชาชน” เป็นตัวแปรที่สำคัญมากที่สุด สามารถทำนายประสิทธิผล (ตามการประเมินของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด) ในภาพรวมได้ 60.40% และ 4) รูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นประกอบด้วย 15 ประเด็นยุทธศาสตร์ และ 28 โครงการ (หรือกิจกรรม) สู่การปฏิบัติที่ต้องดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ภายใน 3 ปี

ธณัฐพล ชะอุ่ม (2558) ได้ศึกษา เรื่อง ระดับประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในเขตภาคกลางของประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในเขตภาคกลางของประเทศไทย โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรในการวิจัย คือ เทศบาลตำบลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคกลาง จำนวน 424 แห่ง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยผ่านการตรวจสอบความแม่นยำของผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9849 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับค่าเฉลี่ย ผลการวิจัย พบว่าประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในภาพรวม พบว่ามีระดับความสำเร็จมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ความสามารถในการสร้างความพึงพอใจรองลงมา คือ การพัฒนาองค์การ กระบวนการภายใน ผลลัพธ์การดำเนินการและค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดหาและการจัดสรรทรัพยากร

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ครั้งนี้ ได้สร้างกรอบแนวคิดการวิจัยตามภารกิจที่กำหนดในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2546 : 6)

แผนภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (The effectiveness of municipal administration according to decentralization in Nonthaburi province.) ซึ่งเป็นองค์ประกอบรองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในชุมชน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การออกแบบการวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งจะใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (documentary research) และเชิงปริมาณ (survey research) ควบคู่กันไป โดยมีหลักเกณฑ์การดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.1 วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) การวิเคราะห์และวิจัยเอกสาร (documentary research) ซึ่งได้ดำเนินการใน 2 ระดับ คือ

ก. ศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรม หนังสือ ตำราเรียน บทความต่าง ๆ และข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

ข. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา อีกทั้งยังสามารถนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นมาต่อยอดในการศึกษาวิจัย ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ได้อีกด้วย

(2) การสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดในการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง และจะต้องเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลได้เป็นอย่างดี โดยใช้

บุคคลที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเกี่ยวข้องกับการทำงานด้านประสิทธิภาพการบริการงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจและมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งในองค์กรปกครองท้องถิ่นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประสิทธิภาพการบริการงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ซึ่งบุคคลที่จะสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 40 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรี, ปลัดเทศบาล, พนักงานเทศบาล อีกทั้งผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์เชิงลึกกับประชาชนผู้มาใช้บริการหรืออยู่ในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) และจะต้องเป็นผู้ที่ให้คำตอบได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง โดยจะดำเนินการหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การอภิปรายและเพื่อเสนอผลการวิจัยสู่การปฏิบัติต่อไป

1.2 การวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริการงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (The effectiveness of municipal administration according to decentralization in Nonthaburi province.) และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติเพื่ออธิบายระดับความคิดเห็นนั้น ซึ่งสถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ สถิติบรรยาย (descriptive statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอธิบายปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนระดับประสิทธิภาพการบริการงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เช่นเดียวกัน ในการอธิบายผลการวิจัยที่ประมวลผลได้ และสถิติวิเคราะห์จะทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test, และ f-test เป็นต้น

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลทั้งหมดในจังหวัดนนทบุรี โดยจะนำมาคำนวณเพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป อยู่ในเขตเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ได้แก่ 1. เทศบาลตำบลไทรม้า 2. เทศบาลตำบลไทรน้อย 3. เทศบาลตำบลบางม่วง 4. เทศบาลตำบลบางใหญ่ 5. เทศบาลตำบลเสาธงหิน 6. เทศบาลตำบลบางเลน 7. เทศบาลตำบลบ้านบางม่วง 8. เทศบาลตำบลปลายบาง 9. เทศบาลตำบลศาลากลาง 10. เทศบาลตำบลบางสีทอง 11. เทศบาลตำบลบางพลับ 12. เทศบาลเมืองบางกรวย 13. เทศบาลเมืองบางศรีเมือง 14. เทศบาลเมืองบางบัวทอง 15. เทศบาลเมืองพิมลราช 16. เทศบาลนครนนทบุรี 17. เทศบาลนครปากเกร็ด

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตเทศบาลจังหวัดนนทบุรี

ลำดับที่	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน (N = คน)
1	เทศบาลตำบลไทรม้าย	17,162
2	เทศบาลตำบลไทรน้อย	1,711
3	เทศบาลตำบลบางม่วง	4,837
4	เทศบาลตำบลบางใหญ่	6,274
5	เทศบาลตำบลเสาธงหิน	29,930
6	เทศบาลตำบลบางเลน	12,758
7	เทศบาลตำบลบ้านบางม่วง	11,301
8	เทศบาลตำบลปลายบาง	19,238
9	เทศบาลตำบลศาลากลาง	7,992
10	เทศบาลตำบลบางสีทอง	7,040
11	เทศบาลตำบลบางพลับ	7,746
12	เทศบาลเมืองบางกรวย	41,732
13	เทศบาลเมืองบางศรีเมือง	28,903
14	เทศบาลเมืองบางบัวทอง	49,363
15	เทศบาลเมืองพินสราษ	39,815
16	เทศบาลนครนนทบุรี	257,745
17	เทศบาลนครปากเกร็ด	108,799
	รวมทั้งหมด	652,346

ที่มา : ส่วนวิจัยและพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง สำนักพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. ข้อมูล ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2558. Online: <http://www.dla.go.th/work/abt/> สืบค้นวันที่ 25 ตุลาคม 2559.

1.3.1 วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมดที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อยู่ในเขตเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อความสมบูรณ์ของงานวิจัย ผู้วิจัยขออธิบายวิธีการคำนวณหาตัวอย่างจากการคำนวณด้วยสูตร Taro Yamane ทำให้ได้ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

$$n = \frac{652,346}{1 + 652,346 (0.05)^2}$$

$$n = 399.755 \text{ คน}$$

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ซึ่งจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นส่วนกับขนาดตัวอย่าง โดยจะได้จำนวนตัวอย่างของแต่ละระดับชั้น (Stratified Sampling) กล่าวคือ คัดสรรส่วนจากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ประชากรในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทุกคนมีโอกาสได้รับเลือกเป็นตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้

วิธีการคำนวณหาสัดส่วนตัวอย่างของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี คำนวณได้ดังนี้

$$\frac{\text{ประชากรที่อาศัยอยู่ในแต่ละเทศบาล} \times \text{ตัวอย่างรวม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} = \text{ขนาดตัวอย่างของแต่ละแห่ง}$$

จากการคำนวณด้วยสูตร Taro Yamane ทำให้ได้ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 399.999 คน ซึ่งได้แสดงตาม ตารางที่ 3.2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี

ลำดับที่	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน (N = คน)	จำนวนตัวอย่าง (n = คน)
1	เทศบาลตำบลไทรม้าย	17,162	11
2	เทศบาลตำบลไทรน้อย	1,711	1
3	เทศบาลตำบลบางม่วง	4,837	3
4	เทศบาลตำบลบางใหญ่	6,274	4
5	เทศบาลตำบลเสาธงหิน	29,930	18
6	เทศบาลตำบลบางเลน	12,758	8
7	เทศบาลตำบลบ้านบางม่วง	11,301	7
8	เทศบาลตำบลปลายบาง	19,238	12
9	เทศบาลตำบลศาลากลาง	7,992	5
10	เทศบาลตำบลบางสีทอง	7,040	4

ตารางที่ 3.2 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี (ต่อ)

ลำดับที่	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน (N = คน)	จำนวนตัวอย่าง (n = คน)
11	เทศบาลตำบลบางพลับ	7,746	5
12	เทศบาลเมืองบางกรวย	41,732	25
13	เทศบาลเมืองบางศรีเมือง	28,903	18
14	เทศบาลเมืองบางบัวทอง	49,363	30
15	เทศบาลเมืองพิมลราช	39,815	24
16	เทศบาลนครนนทบุรี	257,745	158
17	เทศบาลนครปากเกร็ด	108,799	67
	รวมทั้งหมด	652,346	400

นอกจากนั้น ในการสำรวจข้อมูลเชิงคุณภาพ ยังได้สำรวจข้อมูลกับประชาชนที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) ในแต่ละพื้นที่ รวมจำนวน 20 คน และเป็นผู้บริหารเทศบาล และพนักงานเทศบาล ได้แก่ นายกเทศมนตรี จำนวน 5 คน ปลัดเทศบาล จำนวน 5 คน และพนักงานเทศบาลที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ตามตารางที่ 3.3 ดังนี้

ตารางที่ 3.3 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี

ลำดับที่	ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์	จำนวน
1.	ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาล	20
2.	นายกเทศมนตรี	5
3.	ปลัดเทศบาล	5
4.	พนักงานเทศบาล	5
5.	ผู้นำชุมชน	5
	รวมทั้งหมด	40

สรุป ในการเก็บข้อมูล จากตัวอย่างที่ให้ความเห็นต่อผลการสำรวจเพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลเบื้องต้นโดยการเก็บข้อมูลได้แบ่งออกเป็น 2 อย่าง ดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูล (respondents or key informants) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่

1.1 ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาล จังหวัดนนทบุรี จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

1.2 นายกเทศมนตรี จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

1.3 ปลัดเทศบาล จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

1.4 พนักงานเทศบาล จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

1.5 ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

2. การวิจัยเชิงปริมาณ เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยเชิงสำรวจได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาล จังหวัดนนทบุรี จำนวน 400 คน โดยแบ่งจำนวนเป็นสัดส่วนกับขนาดประชากร

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (The effectiveness of municipal administration according to decentralization in Nonthaburi province.) ซึ่งได้กำหนดตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาล วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งในชุมชน ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ประสิทธิภาพด้านงานโครงสร้างพื้นฐาน 2. ประสิทธิภาพด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3. ประสิทธิภาพด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. ประสิทธิภาพด้านงานศิลปะ 5. ประสิทธิภาพด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้มีวิธีการ ดังนี้

3.1. เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย

(1) เป็นแนวคำถามความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบเลือกตอบ (checklist)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

โดยลักษณะคำถามในส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ซึ่งจะเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ซึ่งใช้ในการวัดระดับเพื่อหาประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ โดยการวัดทัศนคตินี้ ใช้การวัดแบบ Rating Scale ซึ่งมีระดับการให้คะแนนกำหนดค่าของคำตอบออกเป็น ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

แบบสอบถามการวิจัยนี้ ได้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของ ลิเกิร์ต (Likert Scale) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดมาตราส่วนประมาณค่าของแบบสอบถามเป็น 5 ลำดับ โดยข้อคำถามมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งคะแนนแต่ละข้อแบ่งได้ตามตาราง ดังนี้ คือ

ระดับความคิดเห็น	ข้อคำถามเชิงบวก	ข้อคำถามเชิงลบ
เห็นด้วยมากที่สุด	5	1
เห็นด้วยมาก	4	2
เห็นด้วยปานกลาง	3	3
เห็นด้วยน้อย	2	4
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	5

การกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลคะแนนเฉลี่ย

จากเกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็น โดยที่ผู้วิจัยจะแบ่งช่วงแต่ละระดับความคิดเห็น โดยใช้อันตรภาคชั้น (Class interval) หรือค่าพิสัย (rang) เพื่อให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned}
\text{คะแนนพิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
&= \frac{5 - 1}{5} \\
&= 0.80
\end{aligned}$$

จากการพิจารณาข้างต้น ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์เพื่อหาประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	ระดับความสำเร็จมากที่สุด
3.41-4.20	ระดับความสำเร็จมาก
2.61-3.40	ระดับความสำเร็จปานกลาง
1.81-2.60	ระดับความสำเร็จน้อย
1.00-1.80	ระดับความสำเร็จน้อยที่สุด

สำหรับ ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

- ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี
- ข้อเสนอแนะด้านแนวทางในการแก้ไขปัญหาประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี
- ข้อเสนอแนะอื่นๆ

(2) เป็นแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ แบบสัมภาษณ์เป็นแบบคำถามปลายเปิด กำหนดหัวข้อหลัก ๆ โดยนำไปสัมภาษณ์ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาล จังหวัดนนทบุรี นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล และพนักงานเทศบาลที่เกี่ยวข้องประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อความและเสนอผลรายงานการศึกษาวิจัย

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ซึ่งได้มีการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 ตลอดจนการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการในการวิจัยที่เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ซึ่งจะช่วยให้ทราบที่มาและปัญหาที่เกิดขึ้นในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมาต่อยอดความคิด เพื่อให้เกิดคุณค่าแก่งานวิจัยนี้ได้เป็นอย่างดี

4.2 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหา และความเชื่อมั่น (Reliability) ตามขั้นตอน ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับดัชนีตัวชี้วัดประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ และได้ตรวจสอบแก้ไขเพื่อความถูกต้อง ตรงตามเนื้อหา (content validity) และตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 5 คน ได้ค่า IOC (Index of item objective congruence) เท่ากับ 0.8 หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำ และปรับปรุงด้านภาษาและความชัดเจนเพื่อความเข้าใจง่ายในการตอบแบบสอบถาม

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ต้องการจะศึกษา (ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง) จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ดีควรมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม มีรายละเอียด ดังนี้

จากการที่ได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ต้องการจะศึกษา (ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง) จำนวน 30 คน นั้น แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient)

ดังนั้น จากการคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability statistics) ของแบบสอบถาม เพื่อหาประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี แล้วนั้น มีค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา [Cronbach's Alpha (α)] = .969 (Cronbach's Alpha Based on Standardized Items = (.969)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเพื่อติดต่อถึง ผู้บริหารเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี
2. ประสานงานถึงผู้บริหารเทศบาลและเจ้าหน้าที่เพื่อขออนุญาตในการศึกษาวิจัยและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่
3. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเดินทางไปยังเทศบาล เพื่อพบกลุ่มตัวอย่างและแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนที่มาติดต่อเทศบาล แล้วให้แก่กลุ่มตัวอย่าง กรอก/ตอบ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้อธิบายวัตถุประสงค์และแนวทางในการตอบแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างเพื่อความเข้าใจในการกรอก/ตอบ โดยผู้วิจัยมีความตั้งใจในการติดตามผล จนสามารถรับแบบสอบถามคืน จนครบทั้งหมด
4. นำแบบสอบถามที่ได้จากการจัดเก็บมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำมาจัดระเบียบแล้วลงรหัสเลข นำไปประมวลผลทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมประมวลผลข้อมูลทางสังคมศาสตร์
5. วิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามนั้น จะใช้วิธีทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ในการอธิบาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ตลอดจนข้อเสนอนี้จะช่วยให้ทราบถึงประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนที่เข้ามาใช้บริการ รวมจำนวน 40 คน จะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อช่วยในการสนับสนุนให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรีและต่องานวิจัยนี้

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการประมวลผล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมประมวลผลข้อมูลทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อนำเสนอและสรุปผลการวิจัย โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. **สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)** ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อใช้ในการพรรณนาข้อมูล ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)
2. ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรีโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ยเลขคณิต (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. สถิติวิเคราะห์ (Analytic Statistics)

สถิติวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์สถิติตามสมมุติฐานการวิจัย ใช้สถิติวิเคราะห์ ได้แก่ t-test และ F-test เพื่อวิเคราะห์ถึงแตกต่างของประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาล ภูมิภาคการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งในชุมชน และขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่

สรุป การรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย

ข้อมูลที่เป็นต่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการในการจัดหาและจัดเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้ คือ

1. ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากตำรา ผลงานวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้อง สิ่งพิมพ์และค้นคว้าข้อมูลทาง Internet ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและความคิดเห็นจากประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลจังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ
3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) แบบสัมภาษณ์เป็นแบบคำถามปลายเปิด กำหนดหัวข้อหลัก ๆ เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี โดยนำไปสัมภาษณ์ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาล, นายกเทศมนตรี,

ปลัดเทศบาล, พนักงานเทศบาล แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อความและเสนอผลรายงานการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (The effectiveness of municipal administration according to decentralization in Nonthaburi province.) โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบล เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questioners) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ในการนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิเคราะห์ในเชิงบรรยาย (Descriptive Research) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้ในครั้งนี้ จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากจำนวนทั้งหมด โดยทั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

4.2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

ในการนำเสนอผลการวิจัยในเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งจะนำเสนอผลการศึกษาวิจัยตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ใน 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลการวิเคราะห์ที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยจะได้ทำการวิเคราะห์แจกแจงความถี่ และจำนวนร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้เห็นข้อมูลได้อย่างชัดเจนขึ้น

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 400

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล	Frequency (n)	Percent
1. เพศ		
ชาย	170	42.5
หญิง	230	57.5
รวม	400	100.0
2. อายุ		
อายุต่ำกว่า 25 ปี	33	8.2
อายุระหว่าง 26-30 ปี	265	66.2
อายุระหว่าง 31-35 ปี	31	7.8
อายุระหว่าง 36 - 40 ปี	7	1.8
อายุระหว่าง 41 - 45 ปี	62	15.5
อายุระหว่าง 46 - 50 ปี	1	0.2
อายุระหว่าง 51 - 55 ปี	-	0.0
อายุ 56 ปี ขึ้นไป	1	0.2
รวม	400	100.0
3. สถานภาพ		
โสด	309	77.2
สมรส	70	17.5
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	21	5.2
รวม	400	100.0
4. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล		
1-5 ปี	140	35.0
5-10 ปี	147	36.8
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	113	28.2
รวม	400	100.0

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

n = 400

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล	Frequency (n)	Percent
5. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	69	17.2
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	181	45.2
ปริญญาโท	10	2.5
ปริญญาเอก	14	3.5
อื่น ๆ	126	31.5
รวม	400	100.0
6. อาชีพ		
เกษตรกร	51	12.8
รับจ้าง	192	48.0
รับราชการ	58	14.5
ค้าขาย	65	16.2
อื่น ๆ	34	8.5
รวม	400	100.0
7. รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	126	31.5
5,001 - 10,000 บาท/เดือน	112	28.0
10,001 - 15,000 บาท/เดือน	127	31.8
15,001 - 20,000 บาท/เดือน	29	7.2
20,000 บาท ขึ้นไป	6	1.5
รวม	400	100.0
8. ตำแหน่งในชุมชน		
ผู้นำชุมชน	5	1.2
ประชาชนในชุมชน	395	98.8
รวม	400	100.0

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

n = 400

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล	Frequency (n)	Percent
9. ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่		
เทศบาลตำบล	78	19.5
เทศบาลเมือง	97	24.2
เทศบาลนคร	225	56.2
รวม	400	100.0

จากผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน มีผลการศึกษา ได้ข้อค้นพบ ดังต่อไปนี้

1. เพศ

จากผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาเป็น เพศชาย จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ช่วงอายุ

จากข้อมูลคุณลักษณะด้านช่วงอายุ ของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น จากจำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่ มีช่วงอายุระหว่าง 26-30 ปี จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.2 รองลงมา คือ ช่วงอายุระหว่าง 41-45 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 อายุต่ำกว่า 25 ปี มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 และจำนวนที่น้อยที่สุด คือ ระหว่างอายุ 46-50 ปี และ ระหว่างอายุ 56 ขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2

3. สถานภาพสมรส

สถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น จากจำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่ มีสถานภาพโสด จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 77.2 รองลงมา คือ สมรส จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2

4. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล

สำหรับระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล พบว่า ส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมา ระหว่าง 1-5 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2

5. ระดับการศึกษา

คุณลักษณะด้านระดับการศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น พบว่า มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงมา คือ รับการศึกษาอื่นๆ เช่น กศน. ม.3 ม.6 ปวท.) มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 ปริญญาเอก 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และ ปริญญาโท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

6. อาชีพ

จากข้อมูลคุณลักษณะด้านอาชีพ ของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ รับจ้าง จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 รองลงมา คือ ค้าขาย มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 รับราชการ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 และ เกษตรกรรม จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 ตามลำดับ

7. รายได้

คุณลักษณะด้านรายได้ พบว่า ส่วนใหญ่ มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท/เดือน จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 รองลงมา คือ 5,001 - 10,000 บาท/เดือน จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 15,001 - 20,000 บาท/เดือน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 และจำนวนที่น้อยที่สุด คือ 20,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

8. ตำแหน่งในชุมชน

คุณลักษณะด้านตำแหน่งในชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นประชาชนในชุมชน มีจำนวน 395 คน คิดเป็นร้อยละ 98.0 รองลงมา คือ ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ

9. ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่

พบว่า ส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนคร จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 56.2 รองลงมา คือ เทศบาลเมือง จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 และ เทศบาลตำบล จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

สำหรับผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบล เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ถึงประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการ

กระจายอำนาจ ซึ่งในการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนี้ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 400 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสามารถแสดงค่าออกมาตามผลการวิเคราะห์ ได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

n = 400

ปัจจัย	\bar{X} (Mean)	S.D. (Standard deviation)	ระดับ ความสำเร็จ
ด้านที่ 1 โครงสร้างพื้นฐาน			
1) การขุดลอกคลองหรือทางระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตเทศบาล	3.06	1.07	ปานกลาง
2) การจัดทำหรือพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน	3.05	1.06	ปานกลาง
3) การจัดทำไฟฟ้าสาธารณะเพื่อให้แสงสว่างตาม ถนน ซอย สวนสาธารณะ ลานกีฬา ทางแยก ทางเปลี่ยว อย่างทั่วถึง	2.86	1.22	ปานกลาง
4) มีกล้องวงจรปิดอย่างทั่วถึง	2.75	1.22	ปานกลาง
5) การควบคุมการก่อสร้าง	2.78	1.15	ปานกลาง
6) การทำถนนเชื่อมต่อระหว่างชุมชนเพื่อสร้างความสะดวกในการเดินทางให้กับประชาชน	2.86	1.26	ปานกลาง
ผลรวมของค่าเฉลี่ย	2.89	1.06	ปานกลาง
ด้านที่ 2 การส่งเสริมคุณภาพชีวิต			
7) การส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่	2.84	1.30	ปานกลาง
8) มีสวนสาธารณะ สนามกีฬา สนามออกกำลังกาย เพื่อสนับสนุนการเล่นกีฬาให้กับเด็ก เยาวชนและประชาชนชาชนทั่วไป	3.07	1.13	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (ต่อ)

n = 400

ปัจจัย	\bar{X} (Mean)	S.D. (Standard deviation)	ระดับความสำเร็จ
9) การให้มีหรือสถานที่พิทักษ์รักษาคนไข้ชั้นปฐมภูมิ เช่น สถานีอนามัย กองสาธารณสุข	2.93	1.13	ปานกลาง
10) การส่งเสริมให้มีตลาดชุมชนจำหน่ายสินค้าและอาหารที่สะอาด ปลอดภัย ไร้สารพิษ	3.06	1.20	ปานกลาง
11) การช่วยเหลือและการให้การสงเคราะห์แก่เด็กยากจน ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส	2.90	1.29	ปานกลาง
12) การส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล	3.00	1.19	ปานกลาง
ผลรวมของค่าเฉลี่ย	2.97	1.12	ปานกลาง
ด้านที่ 3 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
13) การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ เกษตรชีวภาพ และการใช้ปุ๋ยชีวภาพเพื่อรักษาสภาพแวดล้อม	3.47	10.75	มาก
14) การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค และเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ	2.76	1.28	ปานกลาง
15) มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ได้มาตรฐาน หรือการบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้ง	2.67	1.27	ปานกลาง
16) การดูแลรักษาความสะอาดสถานที่พักผ่อน สวนสาธารณะ สถานที่ออกกำลังกาย ให้สะอาดน่าใช้	2.82	1.13	ปานกลาง
17) การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนเพื่อประหยัดพลังงาน เช่น หลอดไฟ LED แผงโซลาร์เซลล์	2.81	1.20	ปานกลาง
18) การรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.83	1.22	ปานกลาง
ผลรวมของค่าเฉลี่ย	2.89	1.07	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการ
กระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (ต่อ)

n = 400

ปัจจัย	\bar{X} (Mean)	S.D. (Standard deviation)	ระดับ ความสำเร็จ
ด้านที่ 4 ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น			
19) การสร้างและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของ ท้องถิ่นไว้ให้คงอยู่ เช่น สีนํ้าพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น หัตถกรรมพื้นเมืองที่ทำจากวัสดุในท้องถิ่น	2.99	1.18	ปานกลาง
20) การทำนุบำรุงและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมตาม ประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของไทย	2.91	1.08	ปานกลาง
21) การจัดอบรมเพื่อปลูกฝังศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่น ให้กับนักเรียน เยาวชน และประชาชนในพื้นที่	2.89	1.10	ปานกลาง
22) การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมพิธีสำคัญของรัฐ เช่น การวาง พานพุ่มในวานเฉลิมพระชนมพรรษา	3.13	1.13	ปานกลาง
23) การดูแลรักษา อนุรักษ์ ปีนฟู ศาสนสถาน สถานที่โบราณที่ สำคัญของท้องถิ่น	2.92	1.28	ปานกลาง
24) การขับเคลื่อนอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ท้องถิ่น การสืบสาน โครงการพระราชดำริตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	2.94	1.15	ปานกลาง
ผลรวมของค่าเฉลี่ย	2.96	1.06	ปานกลาง
ด้านที่ 5 การจัดระเบียบชุมชน / สังคม			
25) การรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน และป้องกันภัย ทรัพย์สินในพื้นที่เขตเทศบาล	2.86	1.22	ปานกลาง
26) การให้ความช่วยเหลืออย่างทันทีเมื่อมีปัญหาด้านภัย เช่น อัคคีภัย อุทกภัย वादภัย เป็นต้น	2.81	1.06	ปานกลาง
27) การจัดอบรมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับ ประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาล	2.85	1.10	ปานกลาง
28) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่ อาศัย	2.96	1.11	ปานกลาง
29) การดูแลรักษาที่สาธารณะและการควบคุมอาคาร	2.75	1.03	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (ต่อ)

n = 400

ปัจจัย	\bar{X} (Mean)	S.D. (Standard deviation)	ระดับ ความสำเร็จ
30) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ	2.73	1.21	ปานกลาง
รถ			
ผลรวมของค่าเฉลี่ย	2.83	1.03	ปานกลาง

หมายเหตุ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี (Standard deviation)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี สามารถแยกพิจารณาได้เป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

พบว่า ผลการวิเคราะห์รายด้าน ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ที่มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด คือ การขุดลอกคลองหรือทางระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตเทศบาล โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.06 รองลงมา คือ การจัดทำหรือพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.05 และการจัดทำไฟฟ้าสาธารณะเพื่อให้แสงสว่างตาม ถนน ซอย สวนสาธารณะ ลานกีฬา ทางแยก ทางเปลี่ยว อย่างทั่วถึง, การทำถนนเชื่อมต่อระหว่างชุมชนเพื่อสร้างความสะดวกในการเดินทางให้กับประชาชน โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.86 การควบคุมการก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.78 มีกล้องวงจรปิดอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.75 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป เมื่อดูผลรวมของทุกข้อ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.89 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.06 มีระดับความสำเร็จของประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

พบว่า ผลการวิเคราะห์รายด้าน ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีสวนสาธารณะ สนามกีฬา สนามออกกำลังกาย เพื่อสนับสนุนการเล่นกีฬาให้กับเด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.07 รองลงมา คือ การส่งเสริมให้มีตลาดชุมชนจำหน่ายสินค้าและอาหารที่สะอาด ปลอดภัย ไร้สารพิษ โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.06 การส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.00 การให้มีหรือสถานที่พิทักษ์รักษาคนไข้ขั้นปฐมภูมิ เช่น สถานีอนามัย กองสาธารณสุข โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.93 การช่วยเหลือและการให้การสงเคราะห์แก่เด็กยากจน ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.90 และการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่ โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.84 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป เมื่อดูผลรวมของทุกข้อ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พบว่า มีค่าเฉลี่ยที่ 2.97 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.12 มีระดับความสำเร็จของประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พบว่า ผลการวิเคราะห์รายด้าน ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ด้านการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ เกษตรชีวภาพ และการใช้ปุ๋ยชีวภาพเพื่อรักษาสภาพแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.47 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.83 การดูแลรักษาความสะอาดสถานที่พักผ่อน สวนสาธารณะ สถานที่ออกกำลังกาย ให้สะอาดน่าใช้ มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.82 การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนเพื่อประหยัดพลังงาน เช่น หลอดไฟ LED แผงโซลาร์เซลล์ มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.81 การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภคและเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.76 และมีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ได้มาตรฐาน หรือการบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้ง มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.67 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป เมื่อดูผลรวมของทุกข้อ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.89 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.07 มีระดับความสำเร็จของประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

พบว่า ผลการวิเคราะห์รายด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมพิธีสำคัญของรัฐ เช่น การวางพานพุ่มในวันเฉลิมพระชนมพรรษา โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.13 รองลงมา คือ การสร้างและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้ให้คงอยู่ เช่น สีน้าพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นหัตถกรรมพื้นเมืองที่ทำจากวัสดุในท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.99 การขับเคลื่อนอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ท้องถิ่น การสืบสานโครงการพระราชดำริตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 2.94 การดูแลรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู ศาสนสถาน สถานที่โบราณที่สำคัญของท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 2.92 การทำนุบำรุงและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของไทย โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.91 และการจัดอบรมเพื่อปลูกฝังศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้กับนักเรียน เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.89 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป เมื่อดูผลรวมของทุกข้อ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.96 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.06 มีระดับความสำเร็จของประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม

พบว่า ผลการวิเคราะห์รายด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.96 รองลงมา คือ การรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน และป้องกันภัย ทรัพย์สินในพื้นที่เขตเทศบาล โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.86 การจัดอบรมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาล โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.85 การให้ความช่วยเหลืออย่างทันทีเมื่อมีพิปัญหาสาธารณภัย เช่น อัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย เป็นต้น โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.81 การดูแลรักษาที่สาธารณะและการควบคุมอาคาร โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.75 การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.73 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป เมื่อดูผลรวมของทุกข้อ ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม พบว่า มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.83 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.03 มีระดับความสำเร็จของประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมของประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

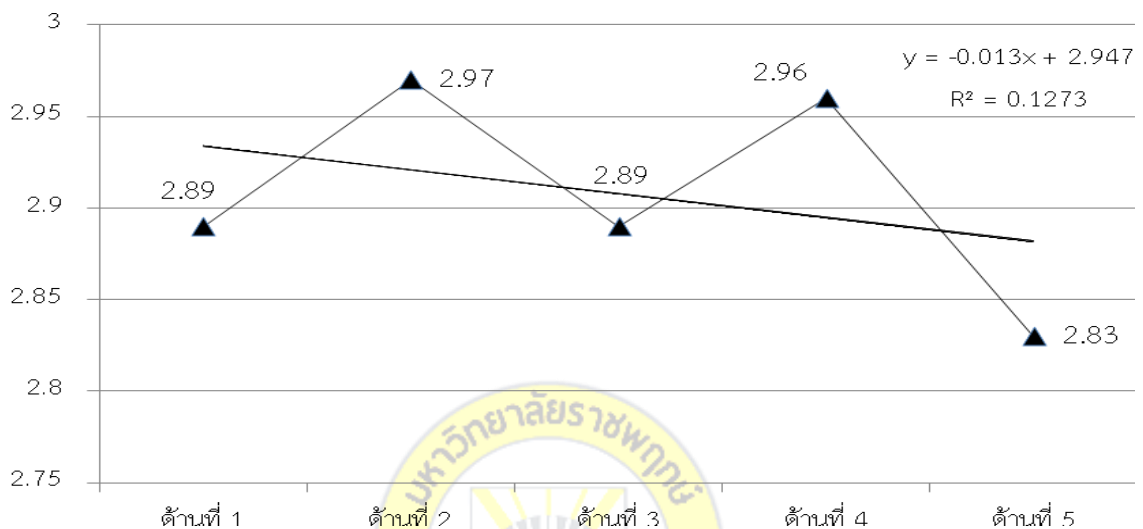
ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ	\bar{X} (Mean)	S.D. (Standard deviation)	ระดับความสำเร็จ
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	2.89	1.06	ปานกลาง
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	2.97	1.12	ปานกลาง
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.89	1.07	ปานกลาง
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.96	1.06	ปานกลาง
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม	2.83	1.03	ปานกลาง
ผลรวมของค่าเฉลี่ย	2.96	1.09	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ผลการศึกษาในภาพรวม ตามตารางที่ 4.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนที่อยู่เขตเทศบาลตำบล เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ในจังหวัดนนทบุรี นั้น สิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์ในภาพรวม สามารถอธิบายรายละเอียดในรายด้านต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.89 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 1.06 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พบว่า ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.97 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.12 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.89 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.07 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.96 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.06 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม พบว่า ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.83 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.03 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง

สรุป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.96 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.09 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับ ผลในการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน นี้ สามารถแสดงออกมาเป็นกราฟ เพื่อเปรียบเทียบค่าในแต่ละด้านได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 4.1 แสดงภาพรวมของประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

จากกราฟ จะเห็นได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ทั้ง 5 ด้าน นั้น ที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต (2.97) รองลงมา คือ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น (2.96) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (2.89) ส่วนค่าที่น้อยที่สุด คือ ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม (2.83)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

ในการวิเคราะห์ส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ทั้ง 3 ขนาด คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร โดยเป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาล เพื่อให้เห็นความชัดเจนของแต่ละด้าน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ ซึ่งได้ผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจใน
จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่

ประสิทธิผลการบริหารงานตาม หลักการกระจายอำนาจ	เทศบาลตำบล			เทศบาลเมือง			เทศบาลนคร		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำเร็จ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำเร็จ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำเร็จ
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	2.94	0.84	ปาน กลาง	2.86	0.85	ปาน กลาง	2.89	1.19	ปาน กลาง
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	3.06	0.97	ปาน กลาง	2.95	0.98	ปาน กลาง	2.95	1.22	ปาน กลาง
3. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	2.92	0.79	ปาน กลาง	2.89	1.06	ปาน กลาง	2.88	2.67	ปาน กลาง
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.04	0.73	ปาน กลาง	3.04	0.99	ปาน กลาง	2.90	1.18	ปาน กลาง
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม	2.84	0.72	ปาน กลาง	2.92	0.96	ปาน กลาง	2.78	1.14	ปาน กลาง
ผลรวมเฉลี่ย	2.99	0.78	ปาน กลาง	2.94	0.92	ปาน กลาง	2.96	1.25	ปาน กลาง

จากการศึกษาทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตาม
หลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ ตามตารางที่
4.4 สามารถอธิบายรายละเอียดได้ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ผลจากการศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีระดับความสำเร็จ
อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ขนาด โดยเทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด ที่ 2.94
รองลงมา คือ เทศบาลนคร มี ค่าเฉลี่ยที่ 2.89 และเทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ย 2.86 ตามลำดับ

2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พบว่า ผลจากการศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีระดับ
ความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ขนาด โดยเทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด ที่
3.06 รองลงมา คือ เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 2.95 ตามลำดับ

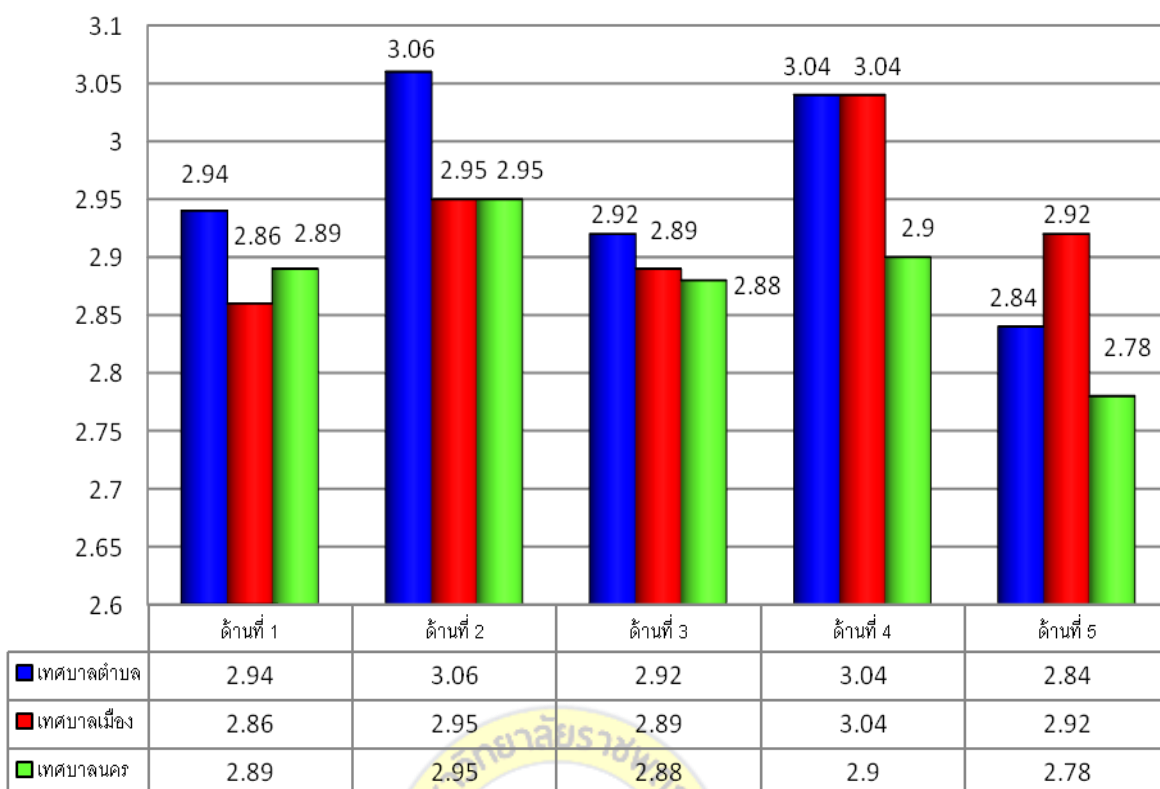
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ผลจากการศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ขนาด โดยเทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด ที่ 2.92 รองลงมา คือ เทศบาลเมือง มี ค่าเฉลี่ยที่ 2.89 และเทศบาลนคร มี ค่าเฉลี่ย 2.88 ตามลำดับ

4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ผลจากการศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ขนาด โดยเทศบาลตำบล และเทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุดเท่ากัน ที่ 3.04 รองลงมา คือ เทศบาลนคร มี ค่าเฉลี่ยที่ 2.90 ตามลำดับ

5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม พบว่า ผลจากการศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ขนาด โดยเทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด ที่ 2.92 รองลงมา คือ เทศบาลตำบล มี ค่าเฉลี่ยที่ 2.84 และเทศบาลนคร มีค่าเฉลี่ย 2.78 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุปแล้ว จากผลการวิเคราะห์ทั้ง 3 ขนาด (เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร) ทำให้ทราบว่า เทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (2.99) สำหรับเทศบาลนคร มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ที่ (2.96) และเทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ย ที่ (2.94) ตามลำดับ

สำหรับ ผลในการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ ทั้ง 3 ขนาด (เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร) นี้ สามารถแสดงออกมาเป็นกราฟแท่ง เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยให้เห็นความชัดเจน ในแต่ละด้านได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 4.2 แสดงภาพประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่

จากแผนภาพที่ 4.2 ผลการศึกษาวเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ พบว่า ด้านที่ 1 โครงสร้างพื้นฐาน เทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด ที่ 2.94 ด้านที่ 2 การส่งเสริมคุณภาพชีวิต เทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด ที่ 3.06 ด้านที่ 3 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด ที่ 2.92 ด้านที่ 4 ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เทศบาลตำบล และเทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุดเท่ากัน ที่ 3.04 และสุดท้ายด้านที่ 5 การจัดระเบียบชุมชน / สังคม เทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด ที่ 2.92

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจ	เพศ	\bar{X}	S.D.	t - test	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ชาย	2.89	1.29	-.051	.959
	หญิง	2.90	.849		
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ชาย	3.03	1.30	1.00	.318
	หญิง	2.92	.970		
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ชาย	2.75	1.29	-1.12	.263
	หญิง	2.99	2.48		
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชาย	2.93	1.25	-.497	.620
	หญิง	2.98	.896		
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม	ชาย	2.86	1.23	.485	.628
	หญิง	2.80	.842		
ภาพรวม	ชาย	2.96	1.26	.013	.990
	หญิง	2.96	.959		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี (Standard deviation)

t - test แทน ค่าสถิติทดสอบที (t - test)

Sig. แทน ค่าทดสอบการมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอายุ

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจ		df	SS.	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	6	76.79	12.79	13.68	.000*
	ภายในกลุ่ม	393	367.70	.936		
	รวม	399	444.50			
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	6	91.99	15.33	14.62	.000*
	ภายในกลุ่ม	393	412.0	1.049		
	รวม	399	504.0			
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	6	113.3	18.89	4.649	.000*
	ภายในกลุ่ม	372	1511.3	4.063		
	รวม	378	1624.7			
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	6	124.5	20.76	25.80	.000*
	ภายในกลุ่ม	372	299.2	.805		
	รวม	378	423.8			
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม	ระหว่างกลุ่ม	6	105.9	17.65	22.54	.000*
	ภายในกลุ่ม	372	291.2	.783		
	รวม	378	397.1			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	6	79.15	13.19	12.88	.000*
	ภายในกลุ่ม	393	402.2	1.024		
	รวม	399	481.4			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ df แทน ชั้นแห่งความอิสระ (degree of freedom)

SS. แทน ค่าผลรวมกำลังสอง

MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสอง (mean of square)

F แทน ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F- test)

Sig. แทน ค่าทดสอบการมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอายุ ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพสมรส

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจ		df	SS.	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2	66.68	33.34	35.03	.000*
	ภายในกลุ่ม	397	377.8	.952		
	รวม	399	444.5			
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	2	72.90	36.45	33.56	.000*
	ภายในกลุ่ม	397	431.1	1.086		
	รวม	399	504.0			
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	94.79	47.39	11.64	.000*
	ภายในกลุ่ม	376	1529.9	4.069		
	รวม	378	1624.7			
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	92.37	46.18	52.38	.000*
	ภายในกลุ่ม	376	331.5	.882		
	รวม	378	423.8			
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	83.19	41.59	49.81	.000*
	ภายในกลุ่ม	376	313.9	.835		
	รวม	378	397.1			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	67.67	33.83	32.46	.000*
	ภายในกลุ่ม	397	413.7	1.042		
	รวม	399	481.4			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพสมรส ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาล

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจ		df	SS.	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.235	.618	.553	.576
	ภายในกลุ่ม	397	443.2	1.117		
	รวม	399	444.5			
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	2	1.241	.621	.490	.613
	ภายในกลุ่ม	397	502.8	1.267		
	รวม	399	504.0			
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	8.471	4.235	.985	.374
	ภายในกลุ่ม	376	1616.2	4.299		
	รวม	378	1624.7			
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.320	.660	.587	.556
	ภายในกลุ่ม	376	422.5	1.124		
	รวม	378	423.8			
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	.742	.371	.352	.704
	ภายในกลุ่ม	376	396.4	1.054		
	รวม	378	397.1			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.845	.423	.349	.706
	ภายในกลุ่ม	397	480.5	1.211		
	รวม	399	481.4			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาล ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจ		df	SS.	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	4	25.36	6.342	5.976	.000*
	ภายในกลุ่ม	395	419.1	1.061		
	รวม	399	444.5			
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	4	37.24	9.312	7.880	.000*
	ภายในกลุ่ม	395	466.8	1.182		
	รวม	399	504.0			
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	4	31.22	7.807	1.83	.122
	ภายในกลุ่ม	374	1593.5	4.261		
	รวม	378	1624.7			
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	4	74.507	18.62	19.94	.000*
	ภายในกลุ่ม	374	349.3	.934		
	รวม	378	423.8			
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม	ระหว่างกลุ่ม	4	53.31	13.33	14.50	.000*
	ภายในกลุ่ม	374	343.8	.919		
	รวม	378	397.1			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	33.61	8.404	7.413	.000*
	ภายในกลุ่ม	395	447.8	1.134		
	รวม	399	481.4			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานแตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม และไม่แตกต่างกันเพียง 1 ด้าน คือ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอาชีพ

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจ		df	SS.	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	4	2.021	.505	.451	.772
	ภายในกลุ่ม	395	442.4	1.120		
	รวม	399	444.5			
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	4	4.825	1.206	.954	.433
	ภายในกลุ่ม	395	499.2	1.264		
	รวม	399	504.0			
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	4	5.445	1.361	.314	.868
	ภายในกลุ่ม	374	1619.2	4.330		
	รวม	378	1624.7			
4. ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	4	4.037	1.009	.899	.465
	ภายในกลุ่ม	374	419.8	1.123		
	รวม	378	423.8			
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม	ระหว่างกลุ่ม	4	11.22	2.806	2.719	.030*
	ภายในกลุ่ม	374	385.9	1.032		
	รวม	378	397.1			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	2.081	.520	.429	.788
	ภายในกลุ่ม	395	479.3	1.214		
	รวม	399	481.4			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอาชีพ ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานไม่แตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจ		df	SS.	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	4	20.45	5.113	4.76	.001*
	ภายในกลุ่ม	395	424.0	1.074		
	รวม	399	444.5			
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	4	34.38	8.596	7.23	.000*
	ภายในกลุ่ม	395	469.6	1.189		
	รวม	399	504.0			
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	4	45.96	11.49	2.72	.029*
	ภายในกลุ่ม	374	1578.7	4.221		
	รวม	378	1624.7			
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	4	37.02	9.255	8.94	.000*
	ภายในกลุ่ม	374	386.8	1.034		
	รวม	378	423.8			
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม	ระหว่างกลุ่ม	4	59.10	14.77	16.3	.000*
	ภายในกลุ่ม	374	338.0	.904		
	รวม	378	397.1			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	33.28	8.321	7.33	.000*
	ภายในกลุ่ม	395	448.1	1.135		
	รวม	399	481.4			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามตำแหน่งในชุมชน

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจ	เทศบาล	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ผู้นำชุมชน	4.67	.000	14.7	.000*
	ประชาชนในชุมชน	2.87	1.043		
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ผู้นำชุมชน	4.66	.000	11.8	.001*
	ประชาชนในชุมชน	2.94	1.11		
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ผู้นำชุมชน	4.66	.000	3.73	.054
	ประชาชนในชุมชน	2.86	2.07		
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ผู้นำชุมชน	3.16	.000	.190	.663
	ประชาชนในชุมชน	2.95	1.06		
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม	ผู้นำชุมชน	3.16	.000	.558	.456
	ประชาชนในชุมชน	2.82	1.03		
ภาพรวม	ผู้นำชุมชน	4.06	.000	5.19	.023*
	ประชาชนในชุมชน	2.94	1.09		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามตำแหน่งในชุมชนทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม และแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจ	เทศบาล	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	เทศบาลตำบล	2.94	.835	.140	.870
	เทศบาลเมือง	2.86	.849		
	เทศบาลนคร	2.89	1.20		
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	เทศบาลตำบล	3.06	.969	.294	.746
	เทศบาลเมือง	2.95	.982		
	เทศบาลนคร	2.95	1.23		
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เทศบาลตำบล	2.92	.790	.008	.992
	เทศบาลเมือง	2.90	1.06		
	เทศบาลนคร	2.88	2.67		
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	เทศบาลตำบล	3.04	.732	.885	.414
	เทศบาลเมือง	3.04	.991		
	เทศบาลนคร	2.90	1.18		
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม	เทศบาลตำบล	2.84	.718	.663	.516
	เทศบาลเมือง	2.92	.957		
	เทศบาลนคร	2.78	1.14		
ภาพรวม	เทศบาลตำบล	2.99	.781	.049	.953
	เทศบาลเมือง	2.94	.919		
	เทศบาลนคร	2.96	1.26		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

ตารางที่ 4.14 สรุป ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบสนองสอบถาม

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจ		ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ด้านศิลปะวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม
สถานภาพส่วนบุคคล						
1. เพศ	แตกต่าง	-	-	-	-	-
	ไม่แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	✓
2. อายุ	แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	✓
	ไม่แตกต่าง	-	-	-	-	-
3. สถานภาพสมรส	แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	✓
	ไม่แตกต่าง	-	-	-	-	-
4. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาล	แตกต่าง	-	-	-	-	-
	ไม่แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	✓
5. วุฒิการศึกษา	แตกต่าง	✓	✓	-	✓	✓
	ไม่แตกต่าง	-	-	✓	-	-
6. อาชีพ	แตกต่าง	-	-	-	-	✓
	ไม่แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	-
7. รายได้ต่อเดือน	แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	✓
	ไม่แตกต่าง	-	-	-	-	-
8. ตำแหน่งในชุมชน	แตกต่าง	✓	✓	-	-	-
	ไม่แตกต่าง	-	-	✓	✓	✓
9. ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่	แตกต่าง	-	-	-	-	-
	ไม่แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจสามารถวิเคราะห์ เป็นรายด้าน ได้ดังนี้

ความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ต่อการจัดระเบียบชุมชน / สังคม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน

สรุป ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาล (ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม) ตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล นั้น **เพศ** ไม่แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน สำหรับ **อายุ** จะพบว่า แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน **สถานภาพสมรส** แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาล ไม่แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน **วุฒิการศึกษา** แตกต่างกัน 4 ด้าน และไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม **อาชีพ** ไม่แตกต่างกัน 4 ด้าน และแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม **รายได้ต่อเดือน** แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน **ตำแหน่งในชุมชน** ไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน และแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต และขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ ไม่แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน

2. ผลการศึกษาปัญหาประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

สำหรับการวิเคราะห์ในส่วนนี้ เป็นการศึกษาปัญหาประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี เพื่อหาข้อเท็จจริงและพัฒนาให้เกิดประสิทธิผลและความเจริญในพื้นที่ ตลอดจนการพัฒนาเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการใช้งบประมาณในการบริหารงานในแต่ละด้าน ซึ่งอธิบายได้ ดังต่อไปนี้

4.2.1 ผลการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานตามหลักการกระจายอำนาจ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

4.2.1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

จากผลการศึกษาข้อมูล ทำให้ทราบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในปัจจุบันนั้น เป็นการทำถนนเชื่อมต่อระหว่างชุมชนเพื่อสร้างความสะดวกในการเดินทางให้กับประชาชน อีกทั้งบางที่มีการขุดเจาะถนนแต่ยังไม่แล้วเสร็จ อาจจะทำให้ประชาชนสัญจรไม่สะดวก อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ คือ กล้องวงจรปิด ที่ประชาชนต้องการให้เทศบาลเร่งดำเนินการ เพราะจะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ ได้ เช่น กรณีที่มีอาชญากรรม อุบัติเหตุ หรือการสัญจรในยามวิกาล ซึ่งจะช่วยทำให้ประชาชนเกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้อย่างมาก ตลอดจนการดำเนินการด้านไฟฟ้าที่ไม่ติดในตอนกลางคืน อยากให้ทางเทศบาลช่วยแก้ไขอย่างเร่งด่วน

4.2.1.2 ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

จากผลการศึกษาข้อมูล ทำให้ทราบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในปัจจุบัน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต คือ การส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างรายได้มาจุนเจือครอบครัว พร้อมทั้งหาสถานที่ขายของให้ด้วย จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนเป็นอย่างมาก รวมทั้งการช่วยเหลือและการให้การสงเคราะห์แก่เด็กยากจน ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนการให้มีหรือสถานที่พิทักษ์รักษาคนไข้ชั้นปฐมภูมิ เช่น สถานีอนามัย กองสาธารณสุข เข้าไปดูแลประชาชนตามหมู่บ้าน

4.2.1.3 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากผลการศึกษาข้อมูล ทำให้ทราบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในปัจจุบัน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ อยากให้มึระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ได้มาตรฐาน หรือการบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้ง รวมทั้งการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภคและเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ซึ่งจะเป็นแหล่งอาหารของคนในชุมชนต่อไป ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในพื้นที่ได้รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ก่อให้เกิดมลพิษในชุมชน เป็นต้น

4.2.1.4 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากผลการศึกษาข้อมูล ทำให้ทราบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในปัจจุบัน ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ต้องการให้เทศบาลจัดอบรมเพื่อปลูกฝัง ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้กับนักเรียน เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งการดูแลรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู ศาสนสถาน สถานที่โบราณที่สำคัญของท้องถิ่น เพื่อให้คนรุ่นหลังได้เข้าใจความเป็นมาของท้องถิ่น และหวงแหนสิ่งที่บรรพบุรุษได้สร้างเอาไว้ ตลอดจนให้เทศบาลช่วยขับเคลื่อนอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น การสืบสานโครงการพระราชดำริตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

4.2.1.5 ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม

จากผลการศึกษาข้อมูล ทำให้ทราบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในปัจจุบัน ด้านด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม คือ การให้เทศบาลช่วยในการจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ รวมทั้งการดูแลรักษาที่สาธารณะ สวนสาธารณะ และการควบคุมอาคารต่าง ๆ ในพื้นที่ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลืออย่างทันทีเมื่อมีปัญหาสาธารณสุข เช่น อักคิภัย อุทกภัย วาตภัย

4.2.2 ผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังต่อไปนี้

4.2.2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

จากการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ ทำให้ทราบว่า ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ที่เป็นประเด็นปัญหาในขณะนี้ คือ ท่อระบายน้ำ ซึ่งเวลาฝนตกหนัก ๆ มักจะเกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่ ทำให้ประชาชนลำบากและไปมาไม่สะดวก ยิ่งตอนน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาเออะ จะทำให้ท่อระบายน้ำ ระบายน้ำได้ช้ามาก ตลอดจนไฟฟ้าในซอยบางจุดไม่ติด อาจจะทำให้เกิดอาชญากรรมได้ง่าย รวมทั้ง เขตก่อสร้างปรับปรุงถนน ซึ่งจะเป็นปัญหาในการเดินทางของประชาชน จึงอยากให้เทศบาลช่วยแก้ไขอย่างเร่งด่วน

4.2.2.2 ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

จากผลการสัมภาษณ์ข้อมูล ทำให้ทราบว่า ในปัจจุบันมีคนแก่หรือชราเยอะในจังหวัดนนทบุรี จึงควรส่งเสริมด้านสาธารณสุข หรือการดูแลสุขภาพให้กับคนในพื้นที่ โดยการประสานงานของเทศบาลเพื่อให้หมอหรือสาธารณสุขมาตรวจหรือมาลงในพื้นที่ ชุมชน หมู่บ้านอย่างน้อย เดือนละครั้งก็ยิ่งดี ตลอดจนการส่งเสริมชมรมผู้สูงอายุ หรือคนพิการ ก็เป็นสิ่งที่น่าจะส่งเสริมให้มากขึ้นด้วยเช่นกัน

4.2.2.3 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากผลการสัมภาษณ์ ทำให้ทราบว่า ปัญหาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก็เป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะแหล่งอาหารของคนในเทศบาลตำบล ยังเป็นพื้นที่เกษตรกรรมอยู่ จึงควรให้ประชาชนได้ตระหนักถึงแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ หรือสร้างความรู้ความเข้าใจในการรักษาทรัพยากร ตลอดจนการส่งเสริมให้ประชาชนทิ้งขยะให้เป็นที่ เช่น ตามตลาด ต่าง ๆ ด้วย

4.2.2.4 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากผลการสัมภาษณ์ ในปัจจุบัน ทางเทศบาลได้ให้ความสนใจด้านนี้เป็นอย่างมาก เพราะถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งสร้างรายได้ หรือผลิตภัณฑ์ของคนในชุมชน แต่ควรให้เยาวชนหรือเด็ก ๆ ได้เข้าไปเรียนรู้ หรือส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านนี้ให้มากขึ้นด้วย ตลอดจนการอนุรักษ์ประเพณีพื้นบ้านให้คนอื่นได้รู้จัก

4.2.2.5 ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม

จากผลการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ ทำให้ทราบว่า รัฐบาลและทางเทศบาลมีนโยบายในการจัดระเบียบชุมชน และสังคม โดยเฉพาะการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ เช่น มีอปพร. ในการตรวจดูพื้นที่ ตลอดจนการจัดระเบียบร้านค้า ตลาด เป็นต้น จึงเป็นสิ่งที่ดี แต่อย่างไรก็ตาม ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดระเบียบชุมชนด้วย เพราะการจัดระเบียบชุมชนบาลอย่าง

เกี่ยวข้องกับอาชีพหรือรายได้ของประชาชนในพื้นที่ นอกจากนั้น อยากให้มีการดูแลสวนสาธารณะให้
ดีด้วย เช่น ขยะในสวนสาธารณะ สถานที่ออกกำลังกาย มีผู้สูงอายุไปใช้ประจำ อยากให้ทางเทศบาล
เข้ามาดูด้วย

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (The effectiveness of municipal administration according to decentralization in Nonthaburi province.) ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรูปแบบและ การบริหารที่ใกล้ชิดกับประชาชนในชุมชนและธำรงรักษาประโยชน์ให้กับคนในท้องถิ่น ด้วยการ บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้สรุปผลการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย

- 1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.2 วิธีดำเนินการวิจัย
- 1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2. ผลการวิจัย

3. อภิปรายผล

4. ข้อเสนอแนะ

- 4.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
- 4.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ
- 4.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

ดังนั้นแล้ว ผู้วิจัยจะขอสรุปผลการศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ที่ได้วิเคราะห์ไว้ นำมาสรุปเป็นประเด็นสำคัญๆ เพื่อความเข้าใจง่าย และไม่เสียเวลามากในการอ่านงานวิจัยนี้ รวมทั้งการอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัยทั้งเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปด้วย

1. สรุปผลการวิจัย

ปัจจุบันมีเทศบาลทั่วประเทศทั้งหมด จำนวน 2,441 แห่ง โดยแยกเป็น เทศบาลนคร จำนวน 30 แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน 178 แห่ง และเทศบาลตำบล จำนวน 2,233 แห่ง (ที่มา : สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, ประกาศ ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2559) โดยในจังหวัดนนทบุรีได้มีเทศบาลทั้งสิ้น 17 แห่ง โดยแยกเป็น เทศบาลตำบล 11 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง และเทศบาลนคร 2 แห่ง และได้รับการถ่ายโอนภารกิจตามแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยในการทำงานของเทศบาล จำเป็นต้องบริหารงาน

ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน ทั้งด้านสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ
อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องให้ผู้มารับบริการเกิดความพึงพอใจ อันจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี
ต่อประชาชน อย่างไรก็ตาม ในการทำงานของเทศบาลมักจะถูกมองว่าการทำงานของเทศบาลไม่
เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ ไม่ค่อยได้รับความสะดวก มีขั้นตอนมาก มีความล่าช้า ให้บริการโดยไม่เสมอ
ภาคกัน หรือแม้กระทั่งความไม่โปร่งใส ตรวจสอบยาก เป็นต้น ทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่ยอมติดต่อ
ไม่สนใจ หรือไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมบางอย่างกับเทศบาล ทำให้การดำเนินงานของเทศบาลไม่
บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของเทศบาลได้ ดังนั้นจากปัญหาที่กล่าวมา ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย
สนใจศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี
เนื่องจากผู้วิจัยอยากจะประเมินว่าการบริหารงานของเทศบาลมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพราะในจังหวัด
นนทบุรีส่วนใหญ่มีสภาพเป็นเมืองหรือกึ่งเมืองกึ่งชนบทเพราะอยู่ติดกับกรุงเทพฯ และสภาพปัญหา
หรือการดำเนินโครงการประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดหรือไม่ มีปัจจัยอะไรที่ทำให้เกิดปัญหาการ
บริหารงานของเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนางานในแต่ละด้าน
ตามหลักการกระจายอำนาจในภารกิจที่สอดคล้องกับการบริหารงาน ตลอดจนการเสนอแนะนโยบาย
ให้กับเทศบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ต่อไป

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ
ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจใน
จังหวัดนนทบุรี

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์เชิงลึกถึงประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตาม
หลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (The effectiveness of municipal administration
according to decentralization in Nonthaburi province.) เพื่อให้เกิดการประสิทธิผลและ
ประสิทธิภาพ ทั้งจะทำให้เกิดคุณภาพและศักยภาพสูงสุด ซึ่งจะใช้วิธีการวิจัยในเชิงคุณภาพ
(Documentary research) และเชิงปริมาณ (Survey research) ควบคู่กันไป

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) การวิเคราะห์และวิจัยเอกสาร (documentary research) ซึ่งได้ดำเนินการใน 2 ระดับ คือ

ก. ศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรม หนังสือ ตำราเรียน บทความต่าง ๆ และข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

ข. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา อีกทั้งยังสามารถนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นมาต่อยอดในการศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ได้อีกด้วย

(2) การสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดในการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง และจะต้องเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลได้เป็นอย่างดี โดยใช้บุคคลที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเกี่ยวข้องกับการทำงานด้านประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจและมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ซึ่งบุคคลที่จะสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 40 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรี, ปลัดเทศบาล, พนักงานเทศบาล อีกทั้งผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์เชิงลึกกับประชาชนผู้มาใช้บริการหรืออยู่ในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) และจะต้องเป็นผู้ที่ให้คำตอบได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง โดยจะดำเนินการหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การอภิปรายและเพื่อเสนอผลการวิจัยสู่การปฏิบัติต่อไป

การวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (Effectiveness of managing Municipality Work according to Decentralization in Nontaburi Province) และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติเพื่ออธิบายระดับความคิดเห็นนั้น ซึ่งสถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ สถิติบรรยาย (descriptive statistic) ได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละ ในการอธิบายสถานภาพส่วนบุคคล ส่วนระดับการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จะใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ส่วนการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย (Research Hypotheses) จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติวิเคราะห์ (Analytical Statistic) โดยใช้สถิติการ

วิเคราะห์ T-test, F-test (One-Way Analysis of Variance : One-Way ANOVA) ในการอธิบายผลการวิจัยที่ประมวลผลได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลทั้งหมดในจังหวัดนนทบุรี โดยจะนำมาคำนวณเพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป อยู่ในเขตเทศบาลตำบล เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ได้แก่ 1. เทศบาลตำบลไทรม้า 2. เทศบาลตำบลไทรน้อย 3. เทศบาลตำบลบางม่วง 4. เทศบาลตำบลบางใหญ่ 5. เทศบาลตำบลเสาธงหิน 6. เทศบาลตำบลบางเลน 7. เทศบาลตำบลบ้านบางม่วง 8. เทศบาลตำบลปลายบาง 9. เทศบาลตำบลศาลากลาง 10. เทศบาลตำบลบางสีทอง 11. เทศบาลตำบลบางพลับ 12. เทศบาลเมืองบางกรวย 13. เทศบาลเมืองบางศรีเมือง 14. เทศบาลเมืองบางบัวทอง 15. เทศบาลเมืองพิมลราช 16. เทศบาลนครนนทบุรี 17. เทศบาลนครปากเกร็ด (ซึ่งแสดงไว้ในบทที่ 3)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งเป็นประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จำนวน 400 คน และสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเก็บได้ในครั้งนี้ มีจำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้มีวิธีการ ดังนี้ เครื่องมือวิจัย เป็นแนวคำถามความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี โดยแบ่งออก เป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบ (checklist)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

จากนั้น นำแบบสอบถามที่ได้จากการจัดเก็บมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำมาจัดระเบียบแล้วลงรหัสเลข นำไปประมวลผลทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมประมวลผลข้อมูลทางสังคมศาสตร์ แล้วทำการวิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย

2. ผลการวิจัย

ผลการศึกษารายงาน เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี สามารถนำเสนอได้ ดังนี้

2.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี สามารถแยกพิจารณาได้เป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

พบว่า ผลการวิเคราะห์รายด้าน ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ที่มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด คือ การขุดลอกคลองหรือทางระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตเทศบาล โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.06 รองลงมา คือ การจัดทำหรือพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.05 และการจัดทำไฟฟ้าสาธารณะเพื่อให้แสงสว่างตาม ถนน ซอย สวนสาธารณะ ลานกีฬา ทางแยก ทางเปลี่ยว อย่างทั่วถึง, การทำถนนเชื่อมต่อระหว่างชุมชนเพื่อสร้างความสะดวกในการเดินทางให้กับประชาชน โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.86 การควบคุมการก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.78 มีกล้องวงจรปิดอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.75 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป เมื่อดูผลรวมของทุกข้อ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.89 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.06 มีผลการประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

พบว่า ผลการวิเคราะห์รายด้าน ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีสวนสาธารณะ สนามกีฬา สนามออกกำลังกาย เพื่อสนับสนุนการเล่นกีฬาให้กับเด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.07 รองลงมา คือ การส่งเสริมให้มีตลาดชุมชนจำหน่ายสินค้าและอาหารที่สะอาด ปลอดภัย ไร้สารพิษ โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.06 การส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.00 การให้มีหรือสถานที่พิทักษ์รักษาคนไข้ชั้นปฐมภูมิ เช่น สถานีอนามัย กองสาธารณสุข โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.93 การ

ช่วยเหลือและการให้การสงเคราะห์แก่เด็กยากจน ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.90 และการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่ โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.84 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป เมื่อดูผลรวมของทุกข้อ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พบว่า มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.97 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.12 มีผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พบว่า ผลการวิเคราะห์รายด้าน ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิภาพการดำเนินงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ด้านการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ เกษตรชีวภาพ และการใช้ปุ๋ยชีวภาพเพื่อรักษาสภาพแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.47 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.83 การดูแลรักษาความสะอาดสถานที่พักผ่อน สวนสาธารณะ สถานที่ออกกำลังกาย ให้สะอาดน่าใช้ มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.82 การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนเพื่อประหยัดพลังงาน เช่น หลอดไฟ LED แผงโซลาร์เซลล์ มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.81 การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภคและเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.76 และมีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ได้มาตรฐาน หรือการบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้ง มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.67 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป เมื่อดูผลรวมของทุกข้อ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.89 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.07 มีผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

พบว่า ผลการวิเคราะห์รายด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิภาพการดำเนินงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมพิธีสำคัญของรัฐ เช่น การวางพานพุ่มในวานเฉลิมพระชนมพรรษา โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.13 รองลงมา คือ การสร้างและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้ให้คงอยู่ เช่น สีน้าพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น หัตถกรรมพื้นเมืองที่ทำจากวัสดุในท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.99 การขับเคลื่อนอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น การสืบสานโครงการพระราชดำริตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.94 การดูแลรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู ศาสนสถาน สถานที่โบราณที่สำคัญของท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.92 การทำนุ

บำรุงและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของไทย โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.91 และการจัดอบรมเพื่อปลูกฝังศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้กับนักเรียน เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.89 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป เมื่อดูผลรวมของทุกข้อ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.96 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.06 มีผลการประเมินประสิทธิผลการบริหารงาน เทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม

พบว่า ผลการวิเคราะห์รายด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.96 รองลงมา คือ การรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน และป้องกันภัย ทรัพย์สินในพื้นที่เขตเทศบาล โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.86 การจัดอบรมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาล โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.85 การให้ความช่วยเหลืออย่างทันทีเมื่อมีปัญหาสาธารณภัย เช่น อัคคีภัย อุทกภัย วัตภัย เป็นต้น โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.81 การดูแลรักษาที่สาธารณะและการควบคุมอาคาร โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.75 การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.73 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป เมื่อดูผลรวมของทุกข้อ ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม พบว่า มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.83 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.03 มีระดับความสำเร็จของประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมของประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

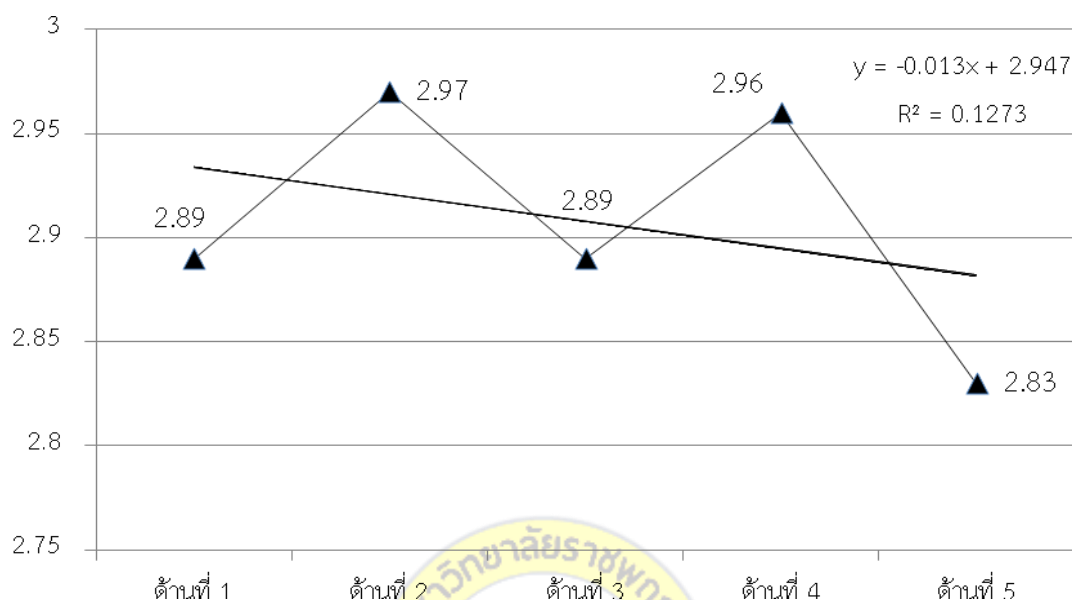
ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำเร็จ
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	2.89	1.06	ปานกลาง
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	2.97	1.12	ปานกลาง
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.89	1.07	ปานกลาง
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.96	1.06	ปานกลาง
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม	2.83	1.03	ปานกลาง
ผลรวมของค่าเฉลี่ย	2.96	1.09	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ผลการศึกษาในภาพรวม สามารถอธิบายรายละเอียดในรายด้านต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.89 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 1.06 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พบว่า ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.97 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.12 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.89 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.07 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.96 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.06 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม พบว่า ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.83 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.03 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง

สรุป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.96 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 1.09 มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับ ผลในการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน นี้ สามารถแสดงออกมาเป็นกราฟ เพื่อเปรียบเทียบค่าในแต่ละด้านได้ ดังนี้

จากกราฟ จะเห็นได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ทั้ง 5 ด้าน นั้น ที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต (2.97) รองลงมา คือ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น (2.96) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (2.89) ส่วนค่าที่น้อยที่สุด คือ ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม (2.83)

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติวิเคราะห์ (Statistic Analysis)

ผลการวิเคราะห์ เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ตามที่ได้ตั้งสมมุติฐานไว้ (Research Hypotheses) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรีไม่แตกต่างกัน ในการวิเคราะห์ส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ทั้ง 3 ขนาด คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร โดยเป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาล เพื่อให้เห็นความชัดเจนของแต่ละด้าน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ ซึ่งได้ผลการวิจัย ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ผลจากการศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ขนาด โดยเทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด ที่ 2.94 รองลงมา คือ เทศบาลนคร มี ค่าเฉลี่ยที่ 2.89 และเทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ย 2.86 ตามลำดับ

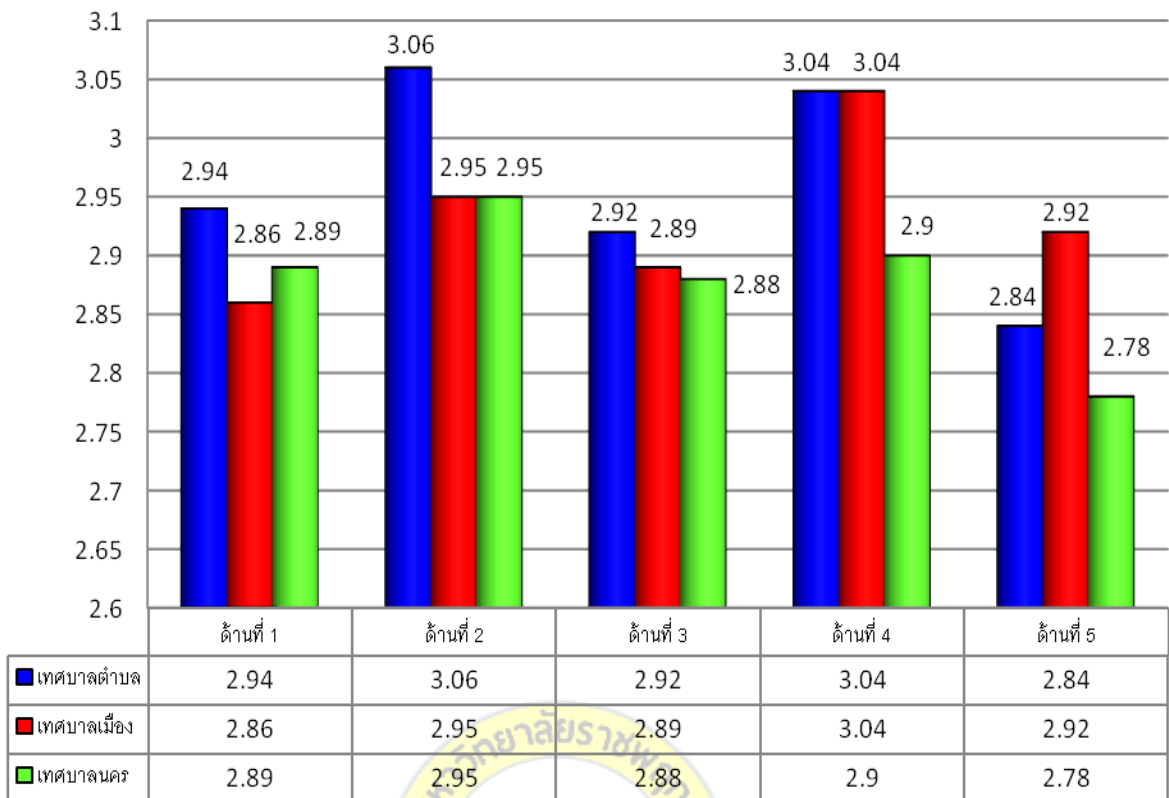
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พบว่า ผลจากการศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ขนาด โดยเทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด ที่ 3.06 รองลงมา คือ เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 2.95 ตามลำดับ

3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ผลจากการศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ขนาด โดยเทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด ที่ 2.92 รองลงมา คือ เทศบาลเมือง มี ค่าเฉลี่ยที่ 2.89 และเทศบาลนคร มีค่าเฉลี่ย 2.88 ตามลำดับ

4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ผลจากการศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ขนาด โดยเทศบาลตำบล และเทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุดเท่ากัน ที่ 3.04 รองลงมา คือ เทศบาลนคร มี ค่าเฉลี่ยที่ 2.90 ตามลำดับ

5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม พบว่า ผลจากการศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ขนาด โดยเทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด ที่ 2.92 รองลงมา คือ เทศบาลตำบล มี ค่าเฉลี่ยที่ 2.84 และเทศบาลนคร มีค่าเฉลี่ย 2.78 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุปแล้ว จากผลการวิเคราะห์ทั้ง 3 ขนาด ทำให้ทราบว่า เทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (2.99) สำหรับเทศบาลนคร มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ที่ (2.96) และเทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ย ที่ (2.94) สำหรับ ในการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ในจังหวัดนนทบุรี สามารถแสดงออกมาเป็นกราฟ ให้เห็นความชัดเจน ในแต่ละด้านได้ ดังนี้

สำหรับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี สามารถสรุป ได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอายุ ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพสมรส ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาล ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานแตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม และไม่แตกต่างกันเพียง 1 ด้าน คือ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

6. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอาชีพ ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานไม่แตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

7. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

8. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามตำแหน่งในชุมชนทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม และแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

9. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิผลการบริหารงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (prob. > .05)

สรุป ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประสิทธิผลการบริหารงาน ตามหลักการกระจาย อำนาจ		ด้าน โครงสร้าง พื้นฐาน	ด้านการ ส่งเสริม คุณภาพ ชีวิต	ด้านการ อนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	ด้านการจัด ระเบียบ ชุมชน / สังคม
สถานภาพส่วนบุคคล						
1. เพศ	แตกต่าง	-	-	-	-	-
	ไม่แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	✓
2. อายุ	แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	✓
	ไม่แตกต่าง	-	-	-	-	-
3. สถานภาพสมรส	แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	✓
	ไม่แตกต่าง	-	-	-	-	-
4. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ ในเทศบาล	แตกต่าง	-	-	-	-	-
	ไม่แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	✓
5. วุฒิการศึกษา	แตกต่าง	✓	✓	-	✓	✓
	ไม่แตกต่าง	-	-	✓	-	-
6. อาชีพ	แตกต่าง	-	-	-	-	✓
	ไม่แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	-
7. รายได้ต่อเดือน	แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	✓
	ไม่แตกต่าง	-	-	-	-	-
8. ตำแหน่งในชุมชน	แตกต่าง	✓	✓	-	-	-
	ไม่แตกต่าง	-	-	✓	✓	✓
9. ขนาดของเทศบาลที่ อาศัยอยู่	แตกต่าง	-	-	-	-	-
	ไม่แตกต่าง	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางสรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาล (ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม) ตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล นั้น เพศ ไม่แตกต่างกัน ทั้ง 5 ด้าน สำหรับอายุ จะพบว่า แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน สถานภาพสมรส แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาล ไม่แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน **วุฒิการศึกษา** แตกต่างกัน 4 ด้าน และไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม **อาชีพ** ไม่แตกต่างกัน 4 ด้าน และแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม **รายได้ต่อเดือน** แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน **ตำแหน่งในชุมชน** ไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน และแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต และ **ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่** ไม่แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน

3. อภิปรายผล

3.1 จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้สามารถอภิปรายผลการวิจัย เป็นรายด้านได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

จากผลการศึกษาวิเคราะห์ พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ที่มีค่าเฉลี่ย (Mean) มากที่สุด คือ การขุดลอกคลองหรือทางระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตเทศบาล โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.06 รองลงมา คือ การจัดทำหรือพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.05 และการจัดทำไฟฟ้าสาธารณะเพื่อให้แสงสว่างตาม ถนน ซอย สวนสาธารณะ ลานกีฬา ทางแยก ทางเปลี่ยว อย่างทั่วถึง, การทำถนนเชื่อมต่อระหว่างชุมชนเพื่อสร้างความสะดวกในการเดินทางให้กับประชาชน โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.86 โดยด้านโครงสร้างพื้นฐาน เทศบาลตำบล มีระดับความสำเร็จมากกว่าเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ซึ่งคล้ายกับงานวิจัยของ นันทิกา นาควายา (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินผลการดำเนินโครงการของเทศบาลเมืองระนอง ในปี 2550 พบว่า ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีความพึงพอใจมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังมีความแตกต่างกับ ประหยัด ยะคะนอง (2548) ได้วิจัยเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของหน่วยการปกครองท้องถิ่น พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพไม่พอใจต่อการให้บริการสาธารณะของเทศบาล ซึ่งสาเหตุเกิดจาก ปัญหาเกี่ยวกับการวางโครงสร้างพื้นฐาน ที่ไม่เหมาะสม

นอกจากนั้นผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ เพศต่อต้านโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน อายุต่อต้านโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน สถานภาพสมรสต่อต้านโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาลต่อต้านโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน วุฒิการศึกษาต่อต้านโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน อาชีพต่อต้านโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มี

ระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน รายได้ต่อต้านโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน ตำแหน่งในชุมชนต่อต้านโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ต่อต้านโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ในปัจจุบันปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ที่เป็นประเด็นปัญหาในขณะนี้ คือ ท่อระบายน้ำ ซึ่งเวลาฝนตกหนัก ๆ มักจะเกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่ ทำให้ประชาชนลำบากและไปมาไม่สะดวก ซึ่งคล้ายกับงานวิจัยของ ประหยัด ยะคะนอง (2548) ได้วิจัยเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของหน่วยการปกครองท้องถิ่น พบว่าประชาชนทุกกลุ่มอาชีพไม่พอใจต่อการให้บริการสาธารณะของเทศบาล ซึ่งสาเหตุเกิดจาก ปัญหาเกี่ยวกับการวางโครงสร้างพื้นฐาน ที่ไม่เหมาะสม

2.ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

จากผลการศึกษาวิเคราะห์ พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ใน ระดับ ปานกลาง ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีสวนสาธารณะ สนามกีฬา สนามออกกำลังกาย เพื่อสนับสนุนการเล่นกีฬาให้กับเด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.07 รองลงมา คือ การส่งเสริมให้มีตลาดชุมชนจำหน่ายสินค้าและอาหารที่สะอาด ปลอดภัย ไร้สารพิษ โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.06 การส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.00 โดยด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต เทศบาลตำบล มีระดับความสำเร็จมากกว่าเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ซึ่งผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ สุพัฒนา ทิพกนก (2549) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ พบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ในภาพรวมและด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก

นอกจากนั้นผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ เพศต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน อายุต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน สถานภาพสมรสต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาลต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน วุฒิการศึกษาต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน อาชีพต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน รายได้ต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต กลุ่ม

ตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน ตำแหน่งในชุมชนต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต อยากให้เทศบาลส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างรายได้มาจุนเจือครอบครัว พร้อมทั้งหาสถานที่ขายของให้ด้วย จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนเป็นอย่างมาก

3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ เกษตรชีวภาพ และการใช้ปุ๋ยชีวภาพเพื่อรักษาสภาพแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.47 อยู่ในระดับมากรองลงมา คือ การรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.83 การดูแลรักษาความสะอาดสถานที่พักผ่อน สวนสาธารณะ สถานที่ออกกำลังกาย ให้สะอาดน่าใช้ มีค่าเฉลี่ย ที่ 2.82 โดยด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบล มีระดับความสำเร็จมากกว่าเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ซึ่งผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ สุพัฒนา ทิพนกน (2549) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ พบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ในภาพรวมและด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัย ซึ่งคล้ายกับงานวิจัยของ นันทิกา นาคฉายา (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินผลการดำเนินโครงการของเทศบาลเมืองระนอง ในปี 2550 พบว่า ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความพึงพอใจมากที่สุด และยังได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัฐพล ชะอุ่ม (2558) ได้ศึกษา เรื่องระดับประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในเขตภาคกลางของประเทศไทย พบว่า ประสิทธิภาพของเทศบาลตำบล ด้านการจัดหาและการจัดสรรทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (อยู่ในระดับปานกลาง) นั่นเอง

นอกจากนั้นผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ พบว่า เทศต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน อายุต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน สถานภาพสมรสต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน วุฒิการศึกษาต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน อาชีพต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน รายได้ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน ตำแหน่งในชุมชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน

สำหรับผลการสัมภาษณ์ ทำให้ทราบว่า ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก็เป็นสิ่งที่ปัญหาสำคัญ เพราะแหล่งอาหารของคนในเทศบาลตำบล ยังเป็นพื้นที่เกษตรกรรมอยู่ จึงควรให้ประชาชนได้ตระหนักถึงแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ หรือสร้างความรู้ความเข้าใจในการรักษาทรัพยากร ตลอดจนการส่งเสริมให้ประชาชนทิ้งขยะให้เป็นที่ เช่น ตามตลาด ต่าง ๆ ด้วย

4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมพิธีสำคัญของรัฐ เช่น การวางพานพุ่มในวานเฉลิมพระชนมพรรษา โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 3.13 รองลงมา คือ การสร้างและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้ให้คงอยู่ เช่น สีนค้ำพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น หัตถกรรมพื้นเมืองที่ทำจากวัสดุในท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.99 การขับเคลื่อนอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ท้องถิ่น การสืบสานโครงการพระราชดำริตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.94 โดยเทศบาลตำบล มีระดับความสำเร็จมากกว่าเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ซึ่งผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ สุพัฒนา ทิพนก (2549) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ พบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ในภาพรวมและด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

นอกจากนั้นผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ พบว่า เพศต่อต้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน อายุต่อต้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน สถานภาพสมรสต่อต้าน

ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาลต่อต้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน วุฒิกการศึกษาต่อต้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน อาชีพต่อต้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน รายได้ต่อต้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน ตำแหน่งในชุมชนต่อต้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ต่อต้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน

สำหรับผลการสัมภาษณ์ ในปัจจุบันทางเทศบาลได้ให้ความสนใจด้านนี้เป็นอย่างมาก เพราะถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งสร้างรายได้ หรือผลิตภัณฑ์ของคนในชุมชน และแต่ควรให้เยาวชน หรือเด็ก ๆ ได้เข้าไปเรียนรู้ หรือส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านนี้ให้มากขึ้นด้วย ตลอดจนการอนุรักษ์ ประเพณีพื้นบ้านให้คนอื่นได้รู้จัก

5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.96 รองลงมา คือ การรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน และป้องกันภัย ทรัพย์สินในพื้นที่เขตเทศบาล โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.86 การจัดอบรมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาล โดยมีค่าเฉลี่ย ที่ 2.85 โดยเทศบาลเมือง มีระดับความสำเร็จมากกว่าเทศบาลนคร และเทศบาลตำบล ซึ่งผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ สู่พัฒนา ทิพกนก (2549) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ พบว่าระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ในภาพรวมและด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม อยู่ในระดับมาก แต่การวิจัยของ ปรีชา สุวรรณภูมิ และคณะ (2555) ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มที่ 1 ประเทศไทย พบว่า ผลลัพธ์การบริหารจัดการ อบต. ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีผลสำเร็จหรือประสิทธิผลการดำเนินงานประมาณร้อยละ 60 และต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย

นอกจากนั้นผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ พบว่า เพศต่อการจัดระเบียบชุมชน / สังคม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน อายุต่อการจัดระเบียบชุมชน / สังคม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน สถานภาพสมรสต่อการจัดระเบียบชุมชน / สังคม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาลต่อการจัดระเบียบชุมชน / สังคม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน วุฒิกิจการศึกษาต่อการจัดระเบียบชุมชน / สังคม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน อาชีพต่อการจัดระเบียบชุมชน / สังคม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน รายได้ต่อการจัดระเบียบชุมชน / สังคม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จแตกต่างกัน ตำแหน่งในชุมชนต่อการจัดระเบียบชุมชน / สังคม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่ต่อการจัดระเบียบชุมชน / สังคม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีระดับความสำเร็จไม่แตกต่างกัน

จากผลการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ ทำให้ทราบว่า เทศบาลให้ความสำคัญในการจัดระเบียบชุมชน และสังคม โดยเฉพาะการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ เช่น มี อปพร. ในการตรวจดูพื้นที่ ตลอดจนการจัดระเบียบร้านค้า ตลาด เป็นต้น จึงเป็นสิ่งที่ดี แต่อย่างไรก็ตาม ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดระเบียบชุมชนด้วย เพราะการจัดระเบียบชุมชนบาลอย่างเกี่ยวข้องกับอาชีพหรือรายได้ของประชาชนในพื้นที่

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารของเทศบาล ต้องติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้ทราบถึงประสิทธิผล (ความสำเร็จ) ตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่สำคัญ ๆ เช่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. อยากให้ทางเทศบาลแต่ละแห่งได้ปรับปรุงแก้ไขด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ติดตั้งไฟฟ้าตามซอยที่มีด ทางเปลี่ยว ทางแยก รวมถึงติดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อความปลอดภัย ตลอดจนการซ่อมถนนหรือสิ่งก่อสร้าง ควรมีไฟฟ้าหรือไฟสัญญาณที่ชัดเจนเพื่อป้องกันอันตรายของผู้คนที่สัญจรผ่านไปมา

2. อยากให้มีการดูแลสถานที่สาธารณะเพิ่มขึ้น เช่น สวนสาธารณะ ที่จอดรถในตลาด ท่าเรือ การขายของบนทางเดินเท้า ตลอดจนการทิ้งขยะให้เป็นที่ เป็นทาง

3. ควรมีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ได้มาตรฐาน และส่งเสริมณรงค์ให้ประชาชนรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ทิ้งขยะ หรือน้ำเสียลงลำคลอง แม่น้ำ

4.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำงานวิจัยนี้ไปศึกษาต่อยอด การประเมินระดับความสำเร็จของประสิทธิผลการบริหารงานในองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น ๆ ตามหลักการกระจายอำนาจ

2. ควรศึกษาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของประสิทธิผลการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงและสามารถยกระดับความสำเร็จให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

บรรณานุกรม

- “พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542” (2542, 17 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 114 ก. หน้า 48 - 66.
- “พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549” (2550, 8 มกราคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 2 ก. หน้า 1 - 3.
- “พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552” (2552, 13 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 126 ตอนที่ 85 ก. หน้า 7-9.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540” (2540, 11 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก. หน้า 1 - 33.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550” (2550, 24 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก. หน้า 1 - 127.
- กรมป่าไม้. (2541). **การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า**. กรุงเทพฯ. สำนักสารนิเทศ กรมป่าไม้.
- กรมพัฒนาที่ดิน. (2559). **ขอบข่ายของโครงสร้างพื้นฐาน**. สืบค้น พฤศจิกายน 6, 2559, จาก <http://www.ddd.go.th/dddwebsite>.
- กรมศิลปากร. (2544). **ภูมิปัญญาท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2554). **ข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการกระจายอำนาจ บทสรุปสำหรับผู้บริหาร**. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กองสวัสดิการแรงงาน. (2547). **คุณภาพชีวิตการทำงานวารสารแรงงาน**. กรุงเทพฯ: กองสิ่งแวดล้อมที่ 11 (2550). ในเอกสารประกอบการประชุมประจำปีว่าด้วยชุมชนครั้งที่ 1 “**การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ**”. 30 - 31 พฤษภาคม 2550 ณ อาคารเฉลิมพระบารมี 50 ปี. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- กองสิ่งแวดล้อม. (2550). **เอกสารประกอบการประชุมประจำปีว่าด้วยชุมชนครั้งที่ 1 “การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ”**. 30 - 31 พฤษภาคม 2550 ณ อาคารเฉลิม พระบารมี 50 ปี . กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- เกรียงศักดิ์ ภู่งามชัย. (2550). **งานเทศบาล**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- โกวิท พวงงาม. (2549). **การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. รวบรวมบทความวิชาการ (ฉบับที่ 1)**, หน้า 31 - 36. [Online]. วันที่สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2555 จากฐานข้อมูลกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น . <http://www.local.moi.go.th/journal%206.pdf>

- โกวิท พวงงาม. (2545). **การปกครองท้องถิ่น** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : วิทยุชน.
- โกวิท พวงงาม. (2548). **การปกครองท้องถิ่น** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: วิทยุชน.
- จริยา พรเจริญ. (2553). **การจัดระเบียบสังคม**. โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์.
- จันทร์จรี สุวรรณสิทธิ์. (2551). **นวัตกรรม**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2541). **ทรัพยากรน้ำและการอนุรักษ์**. กรุงเทพฯ: ไทพ่น อินเตอร์ แอคท์.
- ฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์. (2549). **ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานกับประสิทธิผล การปฏิบัติงานของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เฉลียว บุรีภักดี. (2550). **ปัญหาและความต้องการด้านสังคมศาสตร์และวัฒนธรรมของสังคมไทย**. กรุงเทพฯ : แอล.ที.แพรส.
- दनัย เทียนพุ่ม. (2544). **ผู้บริหารธุรกิจคลื่นลูกใหม่** (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ถวัลย์ วรเทพพุ่มพงษ์. (2537). **การประเมินผลนโยบาย : ประสิทธิภาพประสิทธิผลและความเป็นธรรมของนโยบาย**. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เทศบาลนครสมุทรสาคร. (2548). **100 ปี เถลิงฟ้าท่าฉลอม สุขาภิบาลแห่งแรกในประเทศไทย**. หอสมุดกรมพระยาดำรงราชานุภาพ.
- เทศบาลนครสมุทรสาคร. (2552, มีนาคม). **สุขาภิบาลท่าฉลอม ปฐมบทแห่งการปกครองท้องถิ่นไทย**. วารสารนครสาคร ปีที่ 1 ฉบับที่ 2, 2552: 1-15
- ธงชัย สันติวงษ์. (2533). **องค์การและการบริหารงาน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2540) **องค์การและการจัดการทันสมัยยุคโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธณัฐพล ชะอุ่ม. (2558). **ระดับประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในเขตภาคกลางของประเทศไทย**. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.). ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 พฤษภาคม 2558 หน้า 189-200.
- ธฤชณู รอดรักษา. (2553). **คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา : เทศบาลนครสมุทรสาคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขา รัฐประศาสนศาสตร์. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). รายงานการวิจัย **เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารและการจัด การศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ.
- ธีรลักษณ์ นิยมพาลี. (2546). **การพัฒนาประสิทธิผล**. กรุงเทพฯ : ลินดา.

- นันทิกา นาคฉายา. (2550). การประเมินผลการดำเนินโครงการของเทศบาล เมืองระนองในปี 2550 และเพื่อประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินงานของเทศบาล เมืองระนองในปี 2550. ระนอง : วิทยาลัยชุมชนระนอง.
- นิคม สุวรรณทา. (2550). โครงสร้างพื้นฐานของไทย. กรุงเทพมหานคร. พิมพ์ที่ ปีเค.
- นิสา ชูโต. (2538). การประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : หจก.พี.เอ็น.การพิมพ์.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี. (2544). ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล (Indicators of Good Governance). รายงานการวิจัย, สถาบันพระปกเกล้า.
- ประยูร กาญจนดุล. (2523). คำบรรยายกฎหมายปกครอง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประหยัด ยะคะนอง. (2548). ทศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของหน่วยการปกครองท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา สุวรรณภูมิ และคณะ. (2555). รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มที่ 1 ประเทศไทย. วารสารสมาคมนักวิจัย ปีที่ 16 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2554 (Journal of the Association of Researchers Vol.16 No. 3 September – December 2011) หน้า 102-117.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2538). การวิจัยประเมินผลหลักการและกระบวนการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : หจก. พี เจ. เพลทโปเซสเตอร์.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (2546). กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- พระราชบัญญัติเทศบาล (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546.
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534
- พสุ เดชะรินทร์ และคณะ. 2549. การพัฒนาองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง (High Performance Organization). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ก.พลพิมพ์ (1996) จำกัด.
- มัฆวาท สุวรรณเรือง. (2536). ประสิทธิภาพของการนำนโยบายป้องกันปรามทุจริตเลือกตั้งโครงการ ท.ม.ก. ไปปฏิบัติ กรณีวิจัยปฏิบัติการในเขตการเลือกตั้ง ค. จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม). นครราชสีมา : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. อัดสำเนา.
- มัลลิกา ต้นสอน. (2544). การจัดการยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร ; บริษัทเอกซ์เปอร์เน็ท จำกัด.
- ยุทธนา ทาตายุ. (2543). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการผลิต กรณีศึกษา กองการผลิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- วัชรวิภา คลายนาทร. (2543). สังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

- วัลลภ สำพาย1และพันธ์เทพ วิทิตอนันต์.(2549).**ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการกระจายอำนาจจากศึกษาขั้นพื้นฐานจากกระทรวงศึกษาธิการ.** กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- วิจิต เอกมั้น. (2553). **การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ.** วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระ บำรุงรักษา. (2545). **วัฒนธรรม. กระทรวงวัฒนธรรม.** สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- วุฒิชัย จำนงค์. (2530). **“การผสมผสานปฏิบัติการเพื่อผลิตภาพ”.** วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. 27 (2) : 262-263.
- ศิริรัตน์ ชุณหคล้าย. (2546). **ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์.** สาขารัฐประศาสนศาสตร์: ภาควิชาสังคมศาสตร์. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2545). **การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย.** นนทบุรี : ธรรมดาเพรส.
- สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้. (2551). **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.โรงเรียนบ้านเปือยนาสูง : สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ.**
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2543). **การกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2540). **นโยบายสาธารณะแนวความคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ.** กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2544). **การกระจายอำนาจทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สาโรจน์ โอพิทักษ์ชีวิน. (2554). **การจัดการและพฤติกรรมองค์กร : เพื่อสร้างและรักษาความได้เปรียบเชิงแข่งขันไว้ให้ยั่งยืนในโกลบอลไลเซชัน.** กรุงเทพฯ. พิมพ์ที่ ซีวีแอลการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2551). **อำนาจหน้าที่ของเทศบาล.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2545). **ความหมายและขอบข่ายงานวัฒนธรรม.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2552). **ความหมายและขอบข่ายงานวัฒนธรรม.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- สิทธิ เวที. (2535). **การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท**, รายงานเสนอ
ต่อสมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย และมูลนิธิ Friend rich Ebert, กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์.
- สุขุม นวลสกุล และโกศล โรจนพันธ์. (2539). **ทฤษฎีและจริยธรรมทางการเมือง 1**. พิมพ์ครั้งที่ 9.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุธี สุทธิสมบูรณ์, และสมาน รังสิโยภักดิ์. (2546). **หลักการบริหารเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ ก.พ.
- สุประณีย์ สุนัยตะคุ. (2548). **แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร :ไทย
วิทย์.
- สุพัฒนา ทิพนก. (2549). **ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมือง
กาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุรนนท์ วงศ์วิทย์กำจร. (2550). **แนวทางการบริหารจัดการโครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่
ในทศวรรษหน้า**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสริมพงษ์ ลิบลับ. (2552). **ประสิทธิผลของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ. (2541). **การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา**.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อนันต์ เกตุวงศ์.(2543). **หลักและเทคนิคการวางแผน** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Ager Tomme.(1998). decentralizing principle. New York : Macmillan.
- Beal Hoeger. (1997). An introduction to Anthropology. New York : McGraw - Hill.
- Beal Hotjer. (1997). An introduction to Anthropology. New York : McGraw - Hill.
- Bhohha Re. (2008). Identity Inthai a civil engi neering. Retrived. New York : Rural.
- Caplow Jone. (1997). Identity in thai a civil engineering. Retrieved June 15, 2009, from
<http://www.merriam-webster.com/dictionary/infra%20structure>.
- Falleti Tulia G. (2004), A Sequential Theory of Decentralization and Its
Effects on the Intergovernmental Balance of Power: Latin American Cases in
Comparative Perspective, Working Paper-314, July 2004.
- Fiedler. F.E. (1997). A theory of Leadership Effectiveness. New York : Me Graw - Hill.
- Frederick W. Taylor. (1993). The Principles of Scientific Management. New York :
Harper.

- Gebdron Roll. (2005). The research : The procedure about the effect. Auburn University.
- Gibson Leonet.et al. (2000). Parent involvement : influencing factors and implications. The journal of educational research.
- Good, Carter v. (1997). Dictionary of education. New York : McGraw - Hill.
- Gordon, J.R. (1991). A diagnostic Approach to Organizations (3th ed). Massachusetts : Allyn and Bacon.
- Gulick, Luther H, & Urwick, Lyndalt. (1997). The Virtual Community. New York : McGraw - Hill.
- Hanson Noe.(1991). Role of early supervisory experience in supervisor performance. Journal of Applied Psychology.
- Howe R.B. (1987). The environment is all round. New York : McGraw - Hill.
- Leo Tolstoi. (1990). Educational administration : An introduction. New York : Macmillan.
- Mahmoud M. Alajloni, Ziad.M.S. Almashaqba, Marzouq Ayed Nemer Al-Qeed. (2010). The Classical Theory of Organisation and it's Relevance. International Research Journal of Finance and Economics. Issue 41 (2010). Euro Journals Publishing, Inc. 2010. From <http://www.eurojournals.com/finance.htm>.
- Manor. Petoan.(1999). An Ideal City. In R. Middleton (ed.). The Idea of the City. Massachusetts : mit press.
- Marvin.E.Olsen. (1997). structure work of the social. New York : McGraw - Hill.
- Max Weber. (1947). The Theory of Social and Economic Organizations. Translated by A.M. Handerson and Talcott Parsons. New York : Oxford University Press.
- Mott Paul E. (1998). The characterisistics of efficient organization. New York : Harper & Row.
- Parson, J. L. (1993). An examination of the relationship between participation management and perceived Institutional in North Carolina Community College. Dissertation Abstracts International. 53 (12), 3071.
- Phillip B. Coulter. (1994). assess the effect of municipality organization which service side prevention conflagration public degree graduate in Buddhist theology thesis.

- Phu Phra Bhat. (2016). infrastructure. Retrieved. November 6, 2016, from <http://www.merriam-ebster.com/dictionary/infra%20structure>.
- Prescador. T.1.(1989). Decentralizing format. London : Practice.
- Reddin, J. William. (1971). Using Test to Improve training : The complete guide to Selecting developing and using training instruments. Englewood, Cliffs, N.J. : Prentice Hall.
- Roya. A. (1988). The culture will in the future. New York : Harper Collins.
- specht Jektson. (1992). Plant physiology. New York : Wadsworth Publishing.
- UNDP. (1998). Factors to Consider in Designing Decentralized Governance Policies and Programmes to Achieve Sustainable People-Centered Development, Management Development and Governance Division, February 1998, p. 1
- UNESCO. (1998). indicator of environmental quality of life. Paris : UNESCO.

ภาคผนวก ก
เครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถามการวิจัย)

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี (Effectiveness of Manage Municipality according to Decentralization in Nontaburi Province)

โดยแบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ข้อมูลทุกอย่างจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ จะไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพและการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ขอความกรุณาให้ท่านอ่านให้เข้าใจก่อนตอบและตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง กรุณาตอบให้ครบทุกข้อเพื่อประโยชน์ในการนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล สิ่งที่ได้จากการวิจัยนี้ จักเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพัฒนาสังคมให้ยั่งยืนต่อไป

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระต่อประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ

ขอขอบพระคุณอย่างสูง ในความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถามนี้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงที่สุด เพียงคำตอบเดียว
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามทุกข้อ)

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) อายุ ต่ำกว่า 25 ปี 2) อายุระหว่าง 26-30 ปี 3) อายุระหว่าง 31-35 ปี
 4) อายุระหว่าง 36-40 ปี 5) อายุระหว่าง 41-45 ปี 6) อายุระหว่าง 46-50 ปี
 7) อายุระหว่าง 51-55 ปี 8) อายุ 56 ปี ขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

- 1) โสด 2) สมรส 3) หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่

4. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล

- 1) 1-5 ปี 2) 5-10 ปี 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

5. วุฒิการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 3) ปริญญาโท 4) ปริญญาเอก
 5) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. อาชีพ

- 1) เกษตรกรรม 2) รับจ้าง 3) รับราชการ
 4) ค้าขาย 5) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7. รายได้

- 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน 2) 5,001 - 10,000 บาท/เดือน
 3) 10,001 - 15,000 บาท/เดือน 4) 15,001 - 20,000 บาท/เดือน
 5) 20,000 บาท/เดือน ขึ้นไป

8. ตำแหน่งในชุมชน

- 1) ผู้นำชุมชน 2) ประชาชนในชุมชน

9. ขนาดของเทศบาลที่อาศัยอยู่

- 1) เทศบาลตำบล 2) เทศบาลเมือง 3) เทศบาลนคร

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ
ในจังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อคำถามทางซ้ายมือและให้ประเมินประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตาม
หลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนนทบุรี ตามข้อคำถามนั้น ๆ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้
ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว และขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามทุกข้อ โดยมีเกณฑ์
ในการเลือกคำตอบ ดังต่อไปนี้

เกณฑ์ในการให้คะแนนระดับความคิดเห็น ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

การบริหารงานเทศบาล	ระดับประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาล				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน					
1. การขุดลอกคลองหรือทางระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตเทศบาล					
2. การจัดทำหรือพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน					
3. การจัดทำไฟฟ้าสาธารณะเพื่อให้แสงสว่างตาม ถนน ซอย สวนสาธารณะ สถานีกีฬา ทางแยก ทางเปลี่ยว อย่างทั่วถึง					
4. มีกล้องวงจรปิดอย่างทั่วถึง					
5. การควบคุมการก่อสร้าง					
6. การทำถนนเชื่อมต่อระหว่างชุมชนเพื่อสร้างความสะดวกในการเดินทางให้กับประชาชน					
ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต					
7. การส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่					

การบริหารงานเทศบาล	ระดับประสิทธิผลการบริหารงาน				
	เทศบาล				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. มีสวนสาธารณะ สนามกีฬา สนามออกกำลังกาย เพื่อสนับสนุนการเล่นกีฬาให้กับเด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไป					
9. การให้มีหรือสถานที่พิทักษ์รักษาคนไข้ชั้นปฐมภูมิ เช่น สถานีอนามัย กองสาธารณสุข					
10. การส่งเสริมให้มีตลาดชุมชนจำหน่ายสินค้าและอาหารที่สะอาด ปลอดภัย ไร้สารพิษ					
11. การช่วยเหลือและการให้การสงเคราะห์แก่เด็กยากจน ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส					
12. การส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดเทศบาล					
<u>ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u>					
13. การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ เกษตรชีวภาพ และการใช้ปุ๋ยชีวภาพเพื่อรักษาสภาพแวดล้อม					
14. การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ					
15. มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ได้มาตรฐาน หรือการบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้ง					
16. การดูแลรักษาความสะอาดสถานที่พักผ่อนสวนสาธารณะ สถานที่ออกกำลังกาย ให้สะอาดน่าใช้					
17. การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนเพื่อประหยัดพลังงาน เช่น หลอดไฟ LED แผงโซลาร์เซลล์					
18. การรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม และ รั บ ผิด ข อบ ต่ อ ก า ร อ ณุ รั ก ษ์ แ ลະ พื น พุ ทรพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					

การบริหารงานเทศบาล	ระดับประสิทธิผลการบริหารงาน				
	เทศบาล				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น					
19. การสร้างและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้ให้คงอยู่ เช่น สินค้าพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น หัตถกรรมพื้นเมืองที่ทำจากวัสดุในท้องถิ่น					
20. การทำนุบำรุงและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของไทย					
21. การจัดอบรมเพื่อปลูกฝังศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้กับนักเรียน เยาวชน และประชาชนในพื้นที่					
22. การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมพิธีสำคัญของรัฐ เช่น การวางพานพุ่มในวานเฉลิมพระชนมพรรษา					
23. การดูแลรักษา อนุรักษ์ ปันฟู ศาสนสถาน สถานที่โบราณที่สำคัญของท้องถิ่น					
24. การขับเคลื่อนอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ท้องถิ่น การสืบสานโครงการพระราชดำริตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม					
25. การรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน และป้องกันภัย ทรัพย์สินในพื้นที่เขตเทศบาล					
26. การให้ความช่วยเหลืออย่างทันทีเมื่อมีปัญหาราษฎรภัย เช่น อัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย เป็นต้น					
27. การจัดอบรมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาล					
28. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย					

การบริหารงานเทศบาล	ระดับประสิทธิผลการบริหารงาน				
	เทศบาล				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29. การดูแลรักษาที่สาธารณะและการควบคุมอาคาร					
30. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ					

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

- ข้อเสนอแนะประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูง ในความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถามนี้เป็นอย่างดี

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนันทบุรี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนันทบุรี

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดนันทบุรี (Effectiveness of Manage Municipality according to Decentralization in Nontaburi Province)

โดยแบบสัมภาษณ์นี้ใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ข้อมูลทุกอย่างจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ จะไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพและการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ขอความกรุณาให้ท่านตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อประโยชน์ในการนำมาวิเคราะห์ข้อมูล สิ่งที่ได้จากการวิจัยนี้จักเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งานวิชาการและสังคมต่อไป แบบสัมภาษณ์นี้ได้ใช้กรอบแนวคิดประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ได้แก่

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต
3. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม

โดยในแต่ละด้านจะถามถึงความเห็นของประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ที่ผู้ถูกสัมภาษณ์เห็นว่าควรจะเป็น ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

ขอขอบพระคุณอย่างสูง ในความอนุเคราะห์ที่ให้สัมภาษณ์นี้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต บุญสนอง
วัน เดือน ปีเกิด	7 กันยายน 2496
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ หลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2525 วิทยาลัยปทุมธานี สาขาบริหารการศึกษา พ.ศ. 2547 มหาวิทยาลัยปทุมธานี ปตร. สาขาการบริหารการจัดการทรัพยากรมนุษย์
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
ประสบการณ์ทำงาน	1 มิถุนายน 2553 – จนถึงปัจจุบัน

